


# Řešení civilní ochrany a krizové řízení v obci Raduň

Bc. Ondřej Schindler

---

Diplomová práce  
2023

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta logistiky a krizového řízení

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta logistiky a krizového řízení  
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

# ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej Schindler**  
Osobní číslo: **L21255**  
Studijní program: **N1032A020002 Bezpečnost společnosti**  
Specializace: **Ochrana obyvatelstva**  
Forma studia: **Prezenční**  
Téma práce: **Řešení civilní ochrany a krizové řízení v obci Raduň**

## Zásady pro vypracování

1. Zpracujte z dostupných zdrojů teoretický vstup do problematiky řešení civilní ochrany a krizového řízení ve vybrané obci.
2. Proveďte analýzu současného stavu řešení civilní ochrany a krizového řízení ve vybrané obci.
3. Na základě získaných poznatků navrhněte vhodná opatření ke zlepšení současné situace ve vybrané obci.
4. Vámi navržená opatření zhodnotte z hlediska implementace do praxe.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

**Seznam doporučené literatury:**

1. FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. *Evakuace osob*. 2. rozšířené vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. 2021. ISBN 978-80-7385-245-0.
2. HRADIL, Jaroslav et al. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. 2018. ISBN 978-80-7454-774-4.
3. SADÍLEK, Zdeněk, Barbora PÁLKOVÁ a Štěpán KALAMÁR. *Krizové řízení a Integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. 2019. ISBN 978-80-7408-192-7.
4. VIDRIKOVÁ, Dagmar et al. *Critical infrastructure and integrated protection*. Ostrava: The Association of Fire and Safety Engineering. 2017. ISBN 9788073851903.

Další literatura dle doporučení vedoucí diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Ing. Eleonóra Benčíková, PhD., MPH, MHA**  
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2023**

L.S.

---

**doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.**  
děkanka

---

**prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.**  
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

## PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

### Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 28.4.2023

Jméno a příjmení studenta: Bc. Ondřej Schindler

.....  
podpis studenta

## **ABSTRAKT**

Diplomová práce zpracovává problematiku řešení civilní ochrany a krizového řízení v obci Raduň. Práce zpočátku seznamuje s platnými legislativními normami, poté teoreticky popisuje řešenou problematiku, dále popisuje řešené území a následně již analyzuje současný stav řešení civilní ochrany a krizového řízení na území vybrané obce. Při zpracovávání a vyhodnocování aktuálních rizik pro obec Raduň, bylo dosaženo výsledků, které korespondují s reálným stavem rizik v obci. Výsledky výzkumu byly zjištěny za pomoci celé řady metod analýzy rizik od kontrolního listu, analýzy „co se stane, když“, přes analýzu stromu událostí (ETA), až po analýzu souvztažnosti (KARS). Aplikační část práce popisuje návrhy vhodných opatření, jež jsou zaměřeny na nejvýznamnější rizika v obci, aktualizaci bezpečnostní dokumentace obce, informační leták pro občany obce zobrazen v příloze II, návrh instalace bezpečnostních kamer v obci, kontrolní list pro starostu obce a informační systém zpráv pro občany obce Raduň. Veškeré návrhy jsou využitelné nejen pro obec Raduň, ale také pro ostatní obce na území obce s rozšířenou působností Opava či podobné samosprávné celky kdekoli na území České republiky.

Klíčová slova: obec, obyvatelstvo, civilní ochrana, krizové řízení, riziko, mimořádná událost, krizová situace.

## **ABSTRACT**

Diploma thesis is processing the issue of civil protection solutions and the crisis management in the city of Raduň. Thesis is initially introducing the applicable legislative standards, afterwards theoretically describes resolved issues, also describes the solving territory and consequently is analyzing the current status of the civil protection solutions and the crisis management at the discussed territory. During processing and evaluating current risks for the municipality Raduň, results have been reached, which correspond with real state of risks in the municipality. These results have been achieved with the help of a whole range of risk analysis methods, starting with checklist analysis, „what-if“ analysis, through the event tree analysis (ETA) to the correlation analysis (KARS). The application part of the thesis describes specific suggestions, that are focused on the most significant risks in the community, update of the city's crisis documentation, informational hadnout for residents of the municipality, which is shown in attachment II, design of safety cameras installations in the community, checklist for the mayor and informational systém for inhabitants. All of the suggestions are exploitable not only for the municipality of Raduň, but also for the other communities in the municipality with extended competence Opava or similar communities wherever at the republic's territory.

Keywords: municipality, population, civil protection, crisis management, risk, emergency, crisis situation.

Rád bych srdečně poděkoval zejména mé vedoucí práce, kterou byla Mgr. Ing. Eleonóra Benčíková, PhD., MPH, MHA. Její odbornost, cenné rady a zkušenosti mi byly při zpracovávání velkou pomocí. Dále děkuji také své rodině, přátelům a spolužákům, jež mi byli oporou nejen při zpracovávání diplomové práce, ale také v průběhu celého studia na naší fakultě.

Nesmím také opomenout absolventa FLKŘ, Ing. Jakuba Kramoliše, který mi poskytl během odborné praxe na oddělení havarijního a krizového plánování Magistrátu města Opavy podnětné informace, které jsem v práci využil.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

## OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY .....	11
<b>I TEORETICKÁ ČÁST .....</b>	<b>13</b>
<b>1 PRÁVNÍ PŘEDPISY CIVILNÍ OCHRANY A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V OBCI RADUŇ .....</b>	<b>14</b>
1.1 ÚSTAVNÍ ZÁKONY .....	14
1.2 ZÁKLADNÍ ZÁKONY .....	15
1.3 PROVÁDĚCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY .....	16
1.4 PRÁVNÍ PŘEDPISY Z POHLEDU OBCÍ .....	16
1.5 PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE RADUŇ .....	17
<b>2 CIVILNÍ OCHRANA .....</b>	<b>19</b>
2.1 HISTORICKÝ VÝVOJ .....	20
2.2 POJMY UŽÍVANÉ V OBLASTI OCHRANY OBYVATELSTVA .....	21
2.3 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	23
<b>3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ.....</b>	<b>25</b>
3.1 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ .....	25
3.2 POJMY UŽÍVANÉ V OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ .....	30
<b>4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ.....</b>	<b>36</b>
4.1 KRIZOVÝ PLÁN .....	37
4.1.1 Zpracovatelé krizových plánů .....	37
4.1.2 Obsah krizových plánů a jejich struktura .....	37
4.2 PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI .....	38
4.2.1 Zpracovatelé plánů krizové připravenosti .....	38
4.2.2 Obsah plánů krizové připravenosti a jejich struktura.....	39
<b>5 DÍLČÍ ZÁVĚR .....</b>	<b>40</b>
<b>II PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>	<b>41</b>
<b>6 OBEC RADUŇ .....</b>	<b>42</b>
6.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	42
6.2 GEOGRAFICKÉ ÚDAJE .....	43
6.3 HYDROLOGICKÉ ÚDAJE .....	45
6.4 VÝZNAMNÉ OBJEKTY .....	46
<b>7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU CIVILNÍ OCHRANY A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V OBCI RADUŇ .....</b>	<b>48</b>
7.1 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ V OBCI RADUŇ .....	48
7.2 OCHRANA OBYVATELSTVA V OBCI RADUŇ .....	53



7.3	SÍLY A PROSTŘEDKY OBCE RADUŇ K ŘEŠENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	59
7.4	FINANČNÍ ANALÝZA ZABEZPEČENÍ KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ A OCHRANY OBYVATELSTVA V OBCI RADUŇ .....	60
<b>8</b>	<b>PŘEHLED MOŽNÝCH RIZIK PRO OBEC RADUŇ .....</b>	<b>64</b>
8.2	POŽÁRY.....	66
8.3	EXTRÉMNĚ VYSOKÉ TEPLoty, DLOUHODOBÉ SUCHO .....	66
8.4	EPIDEMIE.....	67
8.5	EXTRÉMNI VÍTR.....	68
8.6	UNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY .....	68
8.7	JINÁ RIZIKA .....	69
<b>9</b>	<b>ZHODNOCENÍ SOUČASNÝCH RIZIK V OBCI RADUŇ.....</b>	<b>70</b>
9.1	KONTROLNÍ LIST .....	70
9.2	CO SE STANE, KDYŽ (ANALÝZA) .....	72
9.3	ANALÝZA STROMU UDÁLOSTÍ .....	73
9.4	METODA KARS .....	75
<b>10</b>	<b>NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ PRO OBEC RADUŇ .....</b>	<b>82</b>
10.2	AKTUALIZACE BEZPEČNOSTNÍ DOKUMENTACE OBCE RADUŇ.....	84
10.3	INFORMAČNÍ LETÁK PRO OBČANY OBCE RADUŇ .....	86
10.4	NÁVRH INSTALACE BEZPEČNOSTNÍCH KAMER V OBCI RADUŇ.....	86
10.5	KONTROLNÍ LIST PRO STAROSTU OBCE RADUŇ .....	88
10.6	INFORMAČNÍ SYSTÉM ZPRÁV PRO OBČANY OBCE RADUŇ .....	90
10.7	IMPLEMENTACE DO PRAXE .....	91
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>93</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>95</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....</b>	<b>102</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ .....</b>	<b>104</b>
	<b>SEZNAM TABULEK.....</b>	<b>105</b>
	<b>SEZNAM VZORCŮ .....</b>	<b>106</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>107</b>
	<b>PŘÍLOHA P I: KRIZOVÁ KARTA OBCE.....</b>	<b>108</b>
	<b>PŘÍLOHA P II: INFORAMČNÍ LETÁK .....</b>	<b>109</b>

## ÚVOD

Události několika posledních let vznikající v různých koutech planety, se projevují také na území České republiky. Ovlivňují běžné životy občanů naší země, ohrožují jejich majetek a životní prostředí, jež je obklopuje. Lidé si postupně čím dál více zvykají na každodenní ohrožení stability systému, ve kterém žijí a stávají se odolnějšími. Česká republika je považována za bezpečnou zemi, a dokonce se pravidelně vykytuje v první desítce žebříčku nejbezpečnějších zemí světa. Nicméně je nutné pamatovat na to, že zachování vnitřní i vnější bezpečnosti ve státě je problematické a chráněno musí být zejména to nejvzácnější aktivum ve státě, a to jeho obyvatelstvo. Z těchto důvodů bylo zvoleno téma, jež se týká řešení civilní ochrany a krizového řízení v obci Raduň.

Civilní ochrana prošla dlouhým historickým vývojem až do dnešní podoby ochrany obyvatelstva. Jedná se o plnění úkolů civilní ochrany, především pak varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a také o soubor činností a úkolů odpovědných orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob či občanů. Související pojem je krizové řízení, jež je popisováno jako soubor řídicích činností příslušných orgánů, které se zaměřují na analýzu, vyhodnocování, plánování, organizaci, realizaci a kontrolování aktivit, které jsou prováděny v souvislosti s přípravou na krizové situace.

Otázka významu civilní ochrany a krizového řízení je aktuální i ve vybrané obci. Projevující se mimořádné události především druhého desetiletí 21. století dokazují, že nástup krizových situací je možné jen stěží předvídat a s nutnou rychlostí nastavovat taková opatření, jež by efektivně tlumila negativní dopady těchto situací. Jako příklad lze použít nedávné řešení pandemie, tornádo v Jihomoravském kraji, či stále více projevující se klimatické změny na území státu. Z takových situací je možné se do budoucna poučit a ze získaných zkušeností vytvořit efektivní bezpečnostní opatření, která budou využitelná v praxi.

Raduň je menší obec nacházející se ve Slezsku u polských hranic. Nejbližším větším městem je Opava, která leží v srdci Moravskoslezského kraje poblíž Ostravy. Přes absenci významného vodního toku na území obce jsou výrazným ohrožením povodně, které mohou zapříčinit i zvláštní povodeň na jednom z vodních děl v obci. Dalším rizikem pro obec jsou požáry nebo vichřice, které způsobují pády stromů. Musí být specifikována další možná rizika, aby bylo možné na nejnižší možnou míru snížit negativní dopady na obec a jeho obyvatelstvo. Řada řešených problémů byla konzultována s vedením obce Raduň a zástupci oddělení havarijního a krizového řízení Magistrátu města Opavy.

## CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Práce se věnuje problematice řešení civilní ochrany a krizového řízení ve vybrané obci ležící v Moravskoslezském kraji. Hlavním cílem práce je efektivně zmapovat aktuální stav řešení civilní ochrany a krizového řízení v obci Raduň a na základě zjištěných informací navrhnout vhodná opatření ke zlepšení současné situace. Užitečná navrhovaná opatření a doporučení mohou představovat praktický přínos nejen pro vedení obce Raduň, jakožto hlavní orgán krizového řízení na území obce, ale také zejména pro samotné obyvatelstvo obce. Smyslem celé práce je pomocí navrhovaných opatření snížit riziko ohrožení životů a zdraví obyvatel obce a jeho majetku. K dosažení hlavního cíle je nutné vytyčit také dílčí cíle:

- vytvoření přehledu právních předpisů a důležitých dokumentů, kterými se vybraná obec řídí při svém běžném fungování;
- teoretické seznámení s problematikou civilní ochrany a krizového řízení;
- shromáždit data o výjezdech jednotky sboru dobrovolných hasičů Raduň;
- vytvoření přehledu dostupných sil a prostředků obce Raduň ke zvládnutí mimořádných událostí;
- představení zvolené obce Raduň;
- vytipování možných rizik pro obec Raduň za pomoci vytvoření kontrolního listu, zpracování analýzy toho, „co se stane, když“ a provedením metod analýzy stromu událostí a analýzy souvztažnosti.

Kontrolní list je postup, který je založen na principu systematické kontroly, při němž dochází k plnění předem stanovených podmínek a opatření. Seznamy kontrolních otázek (checklists) jsou zpravidla vytvářeny na základě seznamu charakteristik sledovaného systému nebo činností, jež souvisejí se systémem a možnými dopady, selháním prvků systému a vznikem škod. Analýza toho, „co se stane, když“ spočívá ve vyhledávání potenciálních dopadů vybraných provozních situací. U analýzy stromu událostí (ETA) se postupuje sledováním průběhu procesu od iniciační události přes následné konstruování události vždy na základě dvou možností – příznivé a nepříznivé (Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., 2023). Analytická metoda KARS je kvalitativní metodou rizik s využitím jejich souvztažností. Základem metody je vytvoření soupisu rizik, jež může vycházet z dalších metod analýzy rizik. Výsledek analýzy představuje graf, který určí prioritu rizik (Pacinda, 2010).

Na základě správného vytipování hrozících mimořádných událostí je možné efektivně navrhnout vhodná opatření pro vybranou obec. V praktické části bude využita řada výzkumných metod, jako např.:

- dedukce – určení a popis největších zdrojů rizik v obci;
- indukce – obecné závěry v průběhu práce;
- analýza – posouzení současného stavu řešení civilní ochrany a krizového řízení na území obce, posouzení rizik a jejich vyhodnocení v praktické části;
- analýza dokumentů – posouzení současného stavu bezpečnostní dokumentace obce;
- sběr dat – konzultace s vedením obce a zástupci oddělení havarijního a krizového řízení Magistrátu města Opavy;
- statistické vyhodnocení dat – vyhodnocení sil a prostředků obce, vyhodnocení výjezdů jednotky sboru dobrovolných hasičů, finanční analýza zabezpečení krizového řízení a ochrany obyvatelstva v obci Raduň;
- pozorování – konstatování faktů v průběhu celé práce;
- popis – seznámení s obcí Raduň v praktické části;
- syntéza – sloučení zjištěných informací z praktické části do výsledného celku.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

# 1 PRÁVNÍ PŘEDPISY CIVILNÍ OCHRANY A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V OBCI RADUŇ

Jedna z primárních povinností státu je zajištění ochrany života a zdraví svých občanů a životního prostředí, ve kterém žijí či majetkových hodnot, jež si v průběhu života budují. Stále rostoucí počet přírodních a člověkem způsobených mimořádných událostí, a také zvyšující se závažnost jejich následků si vyžadují správně nastavenou bezpečnostní legislativu. Právní předpisy jsou důležité ke stanovení konkrétních povinností, pravomocí a úkolů. Popisují klíčové pojmy z dané oblasti a definují i jiné další náležitosti, které jsou spojeny s konkrétním právním předpisem (Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015).

Následující kapitola má za úkol informovat o základních, ale i dalších právních předpisech, které ovlivňují bezpečnostní prostředí nejen plošně v celé České republice, ale i na úrovni nejnižších samosprávných celků, mezi které se řadí i obec Raduň. Zároveň jsou vytipovány základní koncepční materiály, nebo jiné formy dokumentace, podstatné pro celý systém civilní ochrany a krizového řízení. V závěru kapitoly jsou vytyčeny právní předpisy, jež se přímo týkají zkoumané obce Raduň.

## 1.1 Ústavní zákony

Poslanecká sněmovna České republiky na svých internetových stránkách uvádí, že ústavní zákony je možné obecně popsat jako zákony nejvyšší právní síly na našem území. Je nezbytné, aby byly schváleny většinou obou komor Parlamentu, tj. 3/5 většinou poslanců Poslanecké sněmovny a 3/5 většinou senátorů v Senátu. Veškeré ostatní zákony platné v ČR musí být v souladu se zákony ústavními (Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2020). Právní rámec bezpečnostní problematiky vychází zejména z těchto ústavních zákonů:

- **Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.**, Ústava České republiky je provázána s krizovými situacemi, jež mají vojenský charakter. Uvádí podmínky vyhlášení válečného stavu v případě napadení ČR, účasti českých vojsk na zahraničních misích či pobytu cizích vojsk na území ČR (zákon č. 1/1993 Sb., 1993).
- **Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.**, Listina základních práv a svobod, která zajišťuje základní lidská práva a svobody všem bez rozdílu (zákon č. 2/1993 Sb., 1993).
- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.**, o bezpečnosti České republiky udává povinnost státu zajistit svrchovanost a územní celistvost ČR, ochranu jejich demokratických

základů, a také především ochranu životů a zdraví či majetkových hodnot (zákon č. 110/1998 Sb., 1998).

## 1.2 Základní zákony

Následující zákony procházejí v průběhu let již relativně dlouhým vývojem a jsou stále novelizovány, jelikož získané zkušenosti ukazují na nutnost reakcí na změny vývoje společnosti, včetně ochrany obyvatelstva. Je nutné si připustit, že žádný zákon nevyřeší vše, ale poskytuje jen právní rámec pro řešení problémů, v tomto případě v oblasti řešení bezpečnostních hrozeb a rizik.

- **Zákon č. 240/2000 Sb.**, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) je primárním právním předpisem krizového řízení a krizového plánování. Stanovuje práva a povinnosti organizačních jednotek státu, orgánů územních samosprávných celků, fyzických a právnických osob při přípravě na krizové situace, jež nesouvisí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením a při jejich řešení (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).
- **Zákon č. 241/2000 Sb.**, o hospodářských opatřeních pro krizové stavy je důležitým právním předpisem, který je spojen s přijetím potřebných opatření v době některého z krizových stavů. Tato opatření pomáhají k úspěšnému překonání krizových situací. Definuje jednotlivé součásti systému a stanoví působnost jednotlivých orgánů krizového řízení, které se podílí na systému hospodářských opatření pro krizové stavy (zákon č. 241/2000 Sb., 2000).
- **Zákon č. 239/2000 Sb.**, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví jeho základní a ostatní složky, jejich působnost aj. (zákon č. 239/2000 Sb., 2000).

V roce 2023 je plánována novela zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Mezi hlavní důvody, proč zákon novelizovat, patří nutné zapracování požadavků směrnice Rady EU o „určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeb na navýšení jejich ochrany“ do právního řádu ČR. Dále je nutné vyjasnit vztahy a kompetence v oblasti krizového řízení na úrovni krajů či obcí (Reichl, 2023).

### 1.3 Prováděcí právní předpisy

Základní zákony nejsou jediné právní normy, které upravují téma civilní ochrany a krizového řízení. Mimo ně jsou stanoveny také následující prováděcí právní předpisy:

- **Nařízení vlády 462/2000 Sb.** k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů obsahuje detailnější pokyny k označování, evidenci, manipulaci a ukládání písemností, jež obsahují zvláštní skutečnosti. Zabývá se také obsahem činností a složení bezpečnostní rady a krizového štábu na úrovni kraje a ORP (nařízení vlády č. 462/2000 Sb., 2000).
- **Vyhláška č. 328/2001 Sb.** o některých podrobnostech zabezpečení IZS vymezuje zásady složek integrovaného záchranného systému u společného zásahu a způsob jeho komunikace a spojení (vyhláška č. 328/2001 Sb., 2001).
- **Vyhláška č. 380/2002 Sb.** k přípravě a provedení úkolů ochrany obyvatelstva se zaměřuje na zařízení civilní ochrany, nebo na způsoby varování a informování obyvatelstva o různých zdrojích rizik, jež obyvatelstvu hrozí při připravovaných opatřeních. Vyhláška také ve velké míře pojednává o opatřeních ochrany obyvatelstva (vyhláška č. 380/2002 Sb., 2002).

Je možné zmínit i některé **další významné dokumenty**, jako je například:

- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030, kterou zpracovalo generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.
- Bezpečnostní strategie ČR vydaná vládou v roce 2015.

### 1.4 Právní předpisy z pohledu obcí

V České republice je každá obec, jakožto základní samosprávný celek, právně vymezen primárně Ústavou ČR, dále zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích anebo také Evropskou chartou místní samosprávy.

- **Zákon 128/2000 Sb.**, o obcích (obecní zřízení) přibližuje pozici obce, obecních orgánů a další náležitostí, které jsou spojeny s řízením a správou území (zákon č. 128/2000 Sb., 2000).
- **Zákon č. 106/1999 Sb.**, o svobodném přístupu k informacím dává za úkol různým subjektům celou řadu povinností. Jedním z takových subjektů je také obec.



Dle obecního zákona je obec povinna poskytnout veřejnosti informace, které se vztahují k její působnosti (zákon č. 106/1999 Sb., 1999).

- **Zákon č. 51/2020 Sb.**, o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů řeší problematiku současného administrativního členění státu (zákon č. 51/2020 Sb., 2020).

Začátek formování současného systému krizového řízení v České republice se datuje od roku 2000, a to vydáním tzv. „balíčku krizových zákonů“. Rychle měnící se hrozby a nové výzvy v oblasti bezpečnosti způsobily, že zmíněné zákony se musí neustále novelizovat a celý systém civilní ochrany a krizového řízení se stále dynamicky vyvíjí (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

## 1.5 Právní předpisy obce Raduň

Obce jsou oprávněny při svém spravování vydávat své vlastní právní předpisy – obecně závazné vyhlášky. Mají za úkol regulovat záležitosti samostatné působnosti jako např. veřejná bezpečnost, veřejný pořádek, ochrana místního životního prostředí aj. (Frank Bold, 2015). Na území obce Raduň, platí hned několik obecně závazných vyhlášek:

- **Vyhláška obce Raduň č. 3/1995** o zachování klidu, zejména nočního, byla vydána obecním zastupitelstvem 13. listopadu 1995. Vyhláška ve svých šesti článcích vymezuje pravidla o dodržování klidu v obci. Občané by se dle ní měli vyvarovat činností, při nichž by neodůvodněným hlukem rušili ostatní. Vyhláška také stanovuje noční klid od 22:00 do 6:00 hodin (vyhláška č. 3/1995 Sb., 1995).
- **Vyhláška obce Raduň č. 1/2007** o nakládání s odpady na území obce stanovuje systém pro shromažďování, sběr, přepravování, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem, vznikajícím na území obce Raduň. Vztahuje se na všechny fyzické i právnické osoby, při jejichž činnosti na území obce vzniká odpad. Vyhláška je platná od 1. června 2007 (vyhláška č. 1/2007 Sb., 2007).

V obci Raduň platí i další vyhlášky, které však svým obsahem nejsou natolik relevantní pro účely práce. Týkají se např. majitelů psů, kteří jsou podle ní povinni zajišťovat čistotu veřejného prostranství při chovu a držení psů. Další z vyhlášek na základě uzavřené dohody obcí Raduň, Vršovice a Chvalíkovice stanovuje společný školský obvod na území Raduně, jelikož se zde nachází Základní škola a Mateřská škola Raduň p. o. (Obec Raduň, 2023).

Obec Raduň při řešení mimořádných událostí a krizových situací na svém území využívá také následující bezpečnostní dokumenty:

- **Územní plán obce Raduň (2015)** - zpracován v souladu se stavebním zákonem zákon č. 183/2006 Sb. Územním plánem Raduň je řešeno správní území o rozloze 802 ha.
- **Povodňový plán obce Raduň (2020)** - je základním dokumentem pro řízení ochrany před povodněmi ve správním území obce.
- **Krizový plán** – obec nedisponuje vlastním krizovým plánem, nahrazuje jej krizová karta obce. Užitečné informace obsahuje také Povodňový plán obce Raduň.
- **Krizová karta obce (2021)** – dokument zpracovaný ve spolupráci s ÚO HZS MSK Opava a oddělením havarijního a krizového řízení Magistrátu města Opavy.
- **Krizový plán ORP (2023)** - je základním plánovacím dokumentem, jež obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací na území správního obvodu ORP Opava, tudíž i na území obce Raduň.
- **Plán krizové připravenosti obce Raduň na mimořádné události a krizové situace (2015)** – dokument zpracovaný soukromou firmou APRO Silesia. Hlavní smysl a cíl dokumentu je podpořit připravenost obce při řešení mimořádných událostí a krizových situací, které v obci mohou nastat.

Za zmínku také stojí omezení tranzitní dopravy nad 12 tun přes obec ve všech směrech, které je platné od roku 2021. Omezení vzniklo ve spolupráci obce se Silničním správním úřadem města Opavy, Policií ČR a Správou silnic Moravskoslezského kraje. Omezení tranzitní dopravy nad 12 tun přes obec vešlo v platnost na podzim roku 2021 a v současné době přineslo výrazné omezení kamionové dopravy v obci.

Kapitola informuje o právních předpisech, které ovlivňují bezpečnostní prostředí jak z celorepublikového, tak i lokálního pojetí. Za nejvíce významné z hlediska práce je možné považovat zákonné předpisy, které se týkají obcí a také zákonné předpisy platící přímo na území řešené obce Raduň. Kvalitní legislativní vzhled do problematiky přispívá k lepšímu chápání souvislostí témat civilní ochrany a krizového řízení. Kapitola také obsahem splnila dílčí cíl práce, který byl zaměřen na vytvoření přehledu právních předpisů a důležitých dokumentů, kterými se vybraná obec řídí při svém běžném fungování.

## 2 CIVILNÍ OCHRANA

Civilní ochrana je dnešní legislativou chápána jako souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zainteresovaných orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem minimalizace negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životní podmínky. Civilní ochrana se za válečného stavu stává součástí systému obrany státu a má za úkol zabezpečení výkonu humanitárních úkolů dle Ženevských úmluv o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů ze dne 12. srpna 1949 (Terminologický slovník pojmů MV, 2016).

Dnes je termín civilní ochrana již nahrazen pojmem ochrana obyvatelstva, nicméně civilní ochrana se stále v bezpečnostní oblasti vyskytuje. Dodnes se používá např. mezinárodní znak civilní ochrany (Obrázek 1). Jedná se o modrý rovnostranný trojúhelník, vsazený do kulatého/hranatého oranžového podkladu. Znak byl schválen I. dodatkovým protokolem Ženevských úmluv v roce 1977. Od stejného roku je stanoven den 1. březen jako Mezinárodní den Civilní ochrany (Institut ochrany obyvatelstva, 2021).



Obrázek 1 Znak civilní ochrany

Zdroj: Institut ochrany obyvatelstva, 2021

Znak civilní ochrany je možné v současné době spatřit např. ve znacích nejrůznějších institucí, na vozidlech využívaných při řešení krizových situací, uniformách složek zasahujících při mimořádných událostech a krizových situacích, polních nemocnicích, skladech humanitární pomoci apod.

Konkrétní příklad využití znaku civilní ochrany je zobrazen níže (Obrázek 2).



Obrázek 2 Znak civilní ochrany na evakuačním centru v Opavě

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

V současné době je tedy již aktivně využíván termín ochrana obyvatelstva. Název vznikl postupným historickým vývojem, který se dělí do několika časových období, z nichž každé má své významné a charakteristické prvky.

## 2.1 Historický vývoj

První etapa vývoje je vymezena lety 1935–1938, kdy došlo k zániku republiky a vzniku Protektorátu Čechy a Morava. Z předválečného období je vymezen pojem civilní protiletcecká ochrana, která představuje do té doby jedinou historickou etapu ochrany obyvatelstva na našem území. Poválečné období v letech 1945–1948 je poté charakteristické likvidací civilní protiletcecké ochrany, která ale únorovým komunistickým převratem zmíněného roku 1948 až do roku 1951 zažila pokus o své znovuvybudování tehdejším státním aparátem (Navrátil et al., 2010).

Následuje období charakteristické vznikem civilní obrany a její výstavbou v kontextu tehdejšího pojetí totalitního státu, kdy se systém pod přímým vedením Sovětského svazu zaměřoval na ochranu proti konvenčním zbraním v případě ozbrojeného konfliktu. Toto období trvalo až do roku 1957. V dalších letech civilní obrana postupně plnila úkoly a opatření, spojené s ochranou obyvatelstva a národního hospodářství proti použití zbraní hromadného ničení z důvodu vzniku válečného konfliktu.

Řízení civilní obrany bylo následně ovlivněno událostmi roku 1968 při vpádu vojsk Varšavské smlouvy na naše území. Další časová etapa vymezená lety 1975–1989 je charakteristická mezirezortním přechodem civilní obrany z federálního ministerstva vnitra k rezortu federálního ministerstva obrany, vznikem nové koncepce ochrany obyvatelstva a snahou o právní legalizaci činností civilní obrany v případě vzniku přírodních katastrof a průmyslových havárií v dobách míru (Navrátil et al., 2010).

Po sametové revoluci v roce 1989 se rozlišují dvě časové etapy 1990–1992 a od roku 1993 až do současnosti. Jsou spojeny s činnostmi civilní obrany v podmínkách demokratického Československa a později také samostatné ČR. Porevoluční období je plné organizačních, systémových i legislativních změn. Jednou z nich je změna názvu na civilní ochranu, kterou až po přijetí nové legislativy na přelomu milénia nahradila dnešní ochrana obyvatelstva (Navrátil et al., 2010). Přijetím zákona č. 238/2000 o Hasičském záchranném sboru a zákonů 239/2000 o IZS a 240/2000 o krizovém řízení bylo naplněno tehdejší vládní usnesení č. 710 a pojem **ochrana obyvatelstva** byl do českého právního řádu zaveden oficiálně.

Vstoupením výše uvedených zákonů v platnost a převodem civilní ochrany z působnosti Ministerstva obrany do působnosti Ministerstva vnitra se také dnem 1. ledna 2001 Ministerstvo vnitra stalo novým garantem oblasti ochrany obyvatelstva. Jedná se o hlavního organizátora opatření ostatních zainteresovaných rezortů, které se týkají zábrany škod, přírodních a antropogenních havárií, krizových situací a opatření v období války, stejně jako ve většině vyspělých evropských států (Linhart, 2023).

## 2.2 Pojmy užívané v oblasti ochrany obyvatelstva

V obecné rovině se pojem **ochrana obyvatelstva** (dále jen „OO“) používá pro označení určitého sdruženého (integrovaného) systému vztahů, vazeb a konkrétních opatření k ochraně obyvatelstva a jeho majetku v nejrůznějších krizových situacích (dále jen „KS“) (Navrátil et al., 2010). Podle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému je OO chápána jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména pak varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva a další jiná opatření (Ministerstvo vnitra, 2021).

Ochrana obyvatelstva je ovšem široká disciplína zasahující do několika různých rezortů, kterou není možné řešit a charakterizovat pouze jako plnění úkolů civilní ochrany, nýbrž jako soubor činností a úkolů odpovědných orgánů veřejné správy, právnických, podnikajících fyzických osob a také občanů, jež vedou k zabezpečení ochrany životů

a zdraví obyvatelstva, jeho majetku a životního prostředí, v souladu s platnou legislativou. Obecná řídicí role v oblasti ochrany obyvatelstva je dle zákona o IZS v gesci ministerstva vnitra (dále jen „MV“) (Ministerstvo vnitra, 2021).

Mezi hlavní úkoly civilní ochrany (tedy i ochrany obyvatelstva) patří:

### **Varování a informování obyvatelstva**

Jedná se o komplexní souhrn organizačních, provozních a technických opatření, které mají zabezpečit včasné předání varovné informace o hrozící nebo již vzniklé mimořádné události či krizové situace, vyžadující realizaci opatření OO. S varováním a informováním souvisí také tzv. tísňové informování obyvatelstva, které spočívá v předávání informací o zdroji, povaze a rozsahu hrozícího nebezpečí.

Včasné a úspěšně provedené varování a prvotní tísňové informování je jedna ze základních podmínek efektivní realizace opatření OO. Základním způsobem varování je vyhlášení varovného signálu za pomoci tzv. koncových prvků varování. Jedná se o poplachové rotační (motorové) sirény, elektronické sirény či místní informační systémy (obecní rozhlas). K zabezpečení tohoto úkolů je na území ČR vybudován a provozován jednotný systém varování a informování (Blažek, 2014).

### **Evakuace**

Spočívá v rychlém opuštění prostor ohrožených mimořádnou událostí, a to všech osob s výjimkou těch, které se budou podílet na záchranných pracích, řízení evakuace či vykonávání jiné neodkladné činnosti. V řadě případů je evakuace považována za nutný proces, jež může zabránit ztrátám na lidských životech nebo ohrožení zdraví (Folwarczny a Pokorný, 2021).

### **Ukrytí**

Ukrytí obyvatelstva je využití úkrytů a jiných vhodných prostor k ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech a krizových situacích vojenského i nevojenského charakteru. Chrání obyvatelstvo před účinky světelného a tepelného záření, pronikavou radiací, radioaktivním prachem, chemickými či biologickými látkami, tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení (dále jen „ZHN“) nebo únikům nebezpečných látek. Současný systém ukrytí v ČR je založen na principech improvizovaného ukrytí, na rozdíl od minulosti, kdy se na našem území aktivně budoval systém stále tlakově odolných úkrytů (Řehák a Pupíková, 2015).

## Nouzové přežití obyvatelstva

Nouzové přežití (dále jen „NP“) je souborem činností a postupů nejen věcně příslušných orgánů a zainteresovaných subjektů, ale také samotných občanů. Provádějí se s cílem minimalizace negativních dopadů MU na zdraví a životy zasaženého obyvatelstva. Opatření NP navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území a zahrnují nouzové ubytování, nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou, nouzové dodávky energií, nouzové základní služby obyvatelstvu a organizování humanitární pomoci (Ministerstvo vnitra, 2021).

## 2.3 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém je koordinovaným postupem jednotlivých složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen „ZaLP“). Smyslem je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace všech bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy a fyzických a právnických osob. Základním stavebním kamenem IZS je Hasičský záchranný sbor ČR. Při společném zásahu více složek IZS na jednom místě zpravidla velí příslušník HZS ČR. Jak již autor zmínil, IZS je vymezen zákonem 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (Terminologický slovník pojmů MV, 2016 a Ministerstvo vnitra, 2021). Zákon kromě základního vymezení IZS a jeho složek dále definuje také působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na MU, záchranných a likvidačních pracích a OO před/po dobu vyhlášení některého z KS.

Při zásahu jsou složky IZS povinny se řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty ORP, hejtmana kraje nebo MV, pokud provádějí ZaLP. Složky integrovaného záchranného systému se dělí do dvou skupin:

### Základní složky

- Hasičský záchranný sbor,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje,
- policie ČR,
- zdravotnická záchranná služba (Krajský úřad Jihomoravského kraje, 2023).

- Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádných událostí, její následné vyhodnocení, a také neodkladný zásah v místě mimořádné události. Z tohoto důvodu rozmisťují své síly a prostředky plošně po celém území ČR (Ministerstvo vnitra, 2015).

### **Ostatní složky**

- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. Vězeňská služba ČR, obecní policie),
- ostatní záchranné sbory (např. Báňská záchranná služba),
- orgány veřejného zdraví (hygienické stanice),
- zařízení civilní ochrany (zřizují obce nebo právnické a podnikající fyzické osoby podle zákona o IZS),
- havarijní, pohotovostní, odborné a ostatní služby (komunikační a informační systémy, energetika apod.),
- neziskové organizace a občanská sdružení s využitím k ZaLP (horská služba, vodní záchranná služba, speleologická záchranná služba, kynologové, ČČK, ADRA aj.).

Ostatní složky integrovaného záchranného systému při záchranných a likvidačních pracích poskytují plánovanou pomoc na vyžádání na základě písemných dohod, jež s nimi uzavírají jednotlivé složky IZS, krajské úřady, obecní úřady ORP či MV (Ministerstvo vnitra, 2015).



### 3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Systém krizového řízení je základním nástrojem státu k plnění zákonných povinností při krizových situacích (Ministerstvo vnitra, 2015).

Krizové řízení (dále jen „KŘ“) se nejčastěji charakterizuje jako souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení, se zaměřením na analýzu a vyhodnocování bezpečnostních rizik, plánování, organizaci, realizaci a také kontrolu prováděných činností v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešení či ochranou kritické infrastruktury (Hradil et al., 2018). Jedná se tedy o účinnou nástavbu pro řešení narůstajících dopadů různých událostí, které vyžadují zásah do základních práv a svobod občanů nebo využití nadstandardních sil a prostředků v daném rozsahu. K tomuto účelu se využívají tzv. krizová opatření (Rodriguez, Donner, Trainor, 2018).

#### 3.1 Orgány krizového řízení

Odpovědnost a pravomoci při zajišťování připravenosti na řešení krizových situací je uložena orgánům krizového řízení. Mezi orgány KŘ se dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) řadí:

- Vláda ČR;
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady (dále jen „ÚSÚ“);
- Česká národní banka;
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje;
- orgány ORP;
- orgány obce (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023).

Mimo tyto hlavní orgány krizového řízení jsou dále zřizovány také ostatní (pracovní) orgány zřizovatele pro řešení krizových situací, mající různý význam. Jedná se o:

- **Bezpečnostní rady** – Bezpečnostní rady (dále jen „BR“) jsou poradní orgány zřízené pro účely příprav na řešení nastalé krizové situace. Na svých jednáních projednávají zejména stav připravenosti území a orgánů na řešení krizové situace a s tím související dokumentaci. Je rozlišována bezpečnostní rada státu, bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností (Městský úřad Jindřichův Hradec, 2017).

- **Krizové štáby** – Krizový štáb (dále jen „KŠ“) je pracovní orgán zřizovatele pro řešení krizových situací. Jeho členové mají za úkol připravovat předsedovi KŠ podklady a návrhy řešení vzniklých situací. KŠ se dělí na nejvýše postavený Ústřední krizový štáb (dále jen „ÚKŠ“), krizové štáby krajů, obcí s rozšířenou působností a obcí (Městský úřad Jindřichův Hradec, 2017).

Nutno poznamenat, že na fungování systému krizového řízení se mimo zmíněných orgánů podílejí také právnické a fyzické osoby (Ministerstvo vnitra, 2015). Role a úkoly těchto orgánů jsou dále blíže specifikovány.

### **Vláda České republiky**

Vláda České republiky představuje vrcholný orgán moci výkonné na území ČR a její postavení je vymezeno Ústavou České republiky. V čele vlády momentálně stojí premiér Petr Fiala. Při zajišťování připravenosti republiky na KS při jejich řešení nebo k ochraně kritické infrastruktury (dále jen „KI“) vláda:

- Ukládá úkoly ostatním orgánům KŘ. Řídí a kontroluje jejich činnost;
- určuje ministerstvo či jiný ÚSÚ pro koordinaci přípravy na řešení konkrétní KS v případě, kdy příslušnost ke koordinující funkci nevyplývá z působnosti stanovených ve zvláštním právním předpisu;
- zřizuje ÚKŠ jako svůj vlastní orgán k řešení KS;
- stanovuje kritéria pro určení prvků KI;
- rozhoduje na základě seznamu předloženého MV o prvcích KI a prvcích evropské kritické infrastruktury (dále jen „EKI“) jejichž provozovatel je některá z organizačních složek státu (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### **Ministerstva a jiné ústřední správní orgány**

Zajišťují připravenost na řešení krizových situací v oblasti jejich působnosti a k tomu:

- Zřizují pracoviště KŘ;
- zpracovávají krizový plán, jež schvaluje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu;
- poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a obecním úřadům ORP;

- vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení v rámci zvláštních právních předpisů či odstraňují nedostatky, které by mohly vést ke vzniku KS;
- organizují okamžité opravy nezbytných veřejných zařízení pro přežití obyvatelstva a k zajištění funkčnosti veřejné správy;
- vytváří podmínky pro nouzovou komunikaci ve vztahu k jiným správním úřadům, obcím či právnickým a fyzickým osobám (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### **Česká národní banka**

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) je centrální bankou České republiky. Jejím úkolem je dohlížet na finanční trh v zemi. V čele stojí guvernér Aleš Michl. ČNB při přípravě na KS a jejich řešení:

- Zřizuje krizový štáb;
- stejně jako ministerstva a jiné správní orgány vede přehled možných zdrojů rizik, provádí analýzy ohrožení v rámci zvláštních právních předpisů či odstraňuje nedostatky, jež by mohly vést ke vzniku KS;
- projednává s vládou krizová opatření, která se dotýkají ČNB atd. (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### **Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje**

Česká republika je rozdělena do 14 krajů včetně hlavního města Prahy, v jejímž čele stojí primátor hlavního města Prahy. U všech ostatních krajů je to hejtman.

**Hejtman** kraje má za úkol zajištění připravenosti kraje na řešení KS, přičemž ostatní orgány kraje se s ním na připravenosti spolupodílejí. V rámci tohoto zajišťování hejtman kraje:

- Zřizuje a řídí BR kraje;
- zřizuje a řídí KŠ kraje;
- schvaluje po projednání v BR kraje krizový plán kraje;
- v době KS koordinuje ZaLP, poskytování zdravotnické pomoci, ochranu veřejného zdraví a zajištění bezodkladných pohřebních služeb;
- v době KS také zařizuje koordinaci nouzového ubytování, zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k nouzovému přežití obyvatelstva aj. (Ministerstvo vnitra, 2021).

**Krajský úřad** z hlediska řešení krizových situací poskytuje součinnost hasičského záchranného sboru kraje při zpracovávání krizového plánu kraje a plní úkoly, které z něj vycházejí. Za účelem plnění zmíněných úkolů zřizuje pracoviště KŘ. **HZS kraje**, jakožto primární řešitel KS v rámci kraje především:

- Organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji;
- vede přehled možných zdrojů rizik a provádí analýzy ohrožení;
- zpracovává krizový plán kraje a krizový plán ORP;
- vytváří podmínky pro činnost KŠ kraje a KŠ ORP;
- vyžaduje, shromažďuje a eviduje údaje např. o kapacitě zdravotnických, ubytovacích a stravovacích zařízeních; o počtech zaměstnanců ve výrobních provozech; o počtech osob, které bydlí v místech předpokládané evakuace atd. (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

Kromě hasičského záchranného sboru kraje zajišťuje na území kraje připravenost k řešení krizových situací také **Policie České republiky**. Jedná se o KS, které jsou spojeny s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území kraje. (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### **Orgány obce s rozšířenou působností**

Území České republiky se skládá z celkem 206 obcí s rozšířenou působností a každé ORP je zároveň město (Český statistický úřad, 2023). Připravenost správního obvodu ORP na řešení KS zajišťují starostové ORP, spolu s ostatními orgány ORP, které se spolu se starosty na připravenosti podílejí (Ministerstvo vnitra, 2015).

**Starosta ORP** má za úkol řízení a kontrolu přípravných opatření, činnosti k řešení KS a v souvislosti s tím také činnosti ke zmírnění jejich následků. Z tohoto důvodu:

- Zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP;
- schvaluje po projednání v BR ORP krizový plán ORP;
- zřizuje a řídí krizový štáb obce s rozšířenou působností pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností, jež je zároveň krizový štáb pro obec samotnou;
- plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při krizových situacích apod.

**Obecní úřad ORP** z důvodu zajištění připravenosti ORP na řešení krizových situací:

Poskytuje součinnost HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje a při zpracování krizového plánu ORP;

- plní úkoly podle krizového plánu ORP;
- za účelem plnění těchto i ostatních úkolů zřizuje pracoviště KŘ.

Úkoly starosty ORP na území hlavního města Prahy plní starosta městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy. U obecních úřadů ORP nacházejících se v hlavním městě je to úřad městské části také určený tímto statutem (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### **Orgány obce**

Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“) definuje obec jako základní územní společenství občanů. Společenství tvoří územní celek, jež je vymezen hranicí obce. Obec je veřejnoprávní korporace, jež nakládá sama se svým vlastním majetkem. Celkem se na území ČR podle ČSÚ nachází 6259 obcí (Český statistický úřad, 2023. V oblasti právních vztahů vystupuje pod svým jménem a nese za své kroky plnou odpovědnost. V ČR jsou obce vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Obec představuje základní jednotku veřejné správy a dle svého typu vykonává úkoly státní správy (Ministerstvo vnitra, 2015).

Připravenost obce na řešení krizových situací spolu s ostatními orgány obce zajišťuje **starosta obce**. Mezi jeho úkoly patří:

- Zajišťování provedení nastavených krizových opatření za KS;
- plnění úkolů, jež mu byly zadány starostou ORP;
- plnění úkolů, jež vychází z krizového plánu ORP;
- převzetí odpovědnosti za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek KŘ určených MV.

V době krizového stavu starosta obce nese odpovědnost za:

- Zabezpečení varování a informování osob, které se nacházejí na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů KŘ, pokud tak již neučinil HZS kraje;
- nařizování a organizace evakuace osob z ohrožených oblastí obce;

- organizace činností obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva;
- zajišťování organizace dalších opatření nezbytných pro KS.

V případě, že starosta obce neplní úkoly stanovené krizovým zákonem, je hejtman kraje oprávněn jmenovat na předem stanovenou dobu zmocněnce, který tyto úkoly bude místo starosty vykonávat (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

Dalším z orgánů obce je po starostovi **obecní úřad**, který za účelem zajištění připravenosti obce na krizové situace řeší:

- Organizaci přípravy obce na KS;
- poskytování podkladů a informací, jež jsou nezbytné ke zpracování krizového plánu ORP;
- vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí, nouzového stavu a stavu ohrožení státu. Získané informace dále předává obecnímu úřadu ORP, v jehož správním obvodu se obec nachází;
- podílení se na zajištění veřejného pořádku;
- plnění úkolů, jež stanoví krizový plán ORP;
- seznámení právnických a fyzických osob s charakterem možného ohrožení, připravovanými krizovými opatřeními, a také způsobem jejich provedení (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

### 3.2 Pojmy užívané v oblasti krizového řízení

V oblasti krizového řízení se užívá široký pojmový aparát, jež je definován zákonnými předpisy a různými odbornými publikacemi. Pro účely této práce byly vybrány ty, které se v práci vyskytují a pravidelně opakují. Některé pojmy byly účelně upraveny (zkráceny). Úpravy byly provedeny tak, aby čtenář porozuměl odborné stránce textu, ale zároveň nebyl zahlcován technickými detaily.

#### **Bezpečnost**

Popisuje stav, kdy je systém schopný odolávat známým a předvídatelným (také nečekaným) vnějším a vnitřním hrozbám na takovou úroveň, aby došlo k zachování struktury systému, jeho stability, spolehlivosti a chování v souvislosti s jeho účelovostí. Nejdůležitějším cílem zajišťování bezpečnosti je ochrana člověka (Terminologický slovník pojmů MV, 2016).

## Hrozba

Hrozba je charakterizována jako přírodní či člověkem podmíněný proces, jež má určitý potenciál, tzn. schopnost zdroje hrozby být aktivován a způsobit škodu. Zmíněný potenciál je spuštěn buď záměrně, nebo je náhodně využit pro atakování specifických zranitelností ohroženého aktiva. Hrozba je zpravidla zdroj rizika (Terminologický slovník pojmů MV, 2016).

## Riziko

Riziko je popisováno jako pojem, jež označuje nejistý výsledek s možným nežádoucím stavem (Bullock, Haddow a Coppola, 2013). Znamená hrozbu, potenciální problém, nebezpečí vzniku škody, možnost selhání, neúspěchu, poškození, ztráty nebo zničení. Vyjadřuje určitou míru nejistoty, tedy pravděpodobnost dosažení výsledku, který je jiný než ten původně očekávaný s negativními následky. Míra rizika se dá posoudit na základě vypracování analýzy rizik, která vychází z posouzení připravenosti systému, jak je schopen čelit hrozbám (Educus, z.s., 2018).

## Mimořádná událost

Mimořádnou událostí je myšleno škodlivé působení sil a jevů, vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví a majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (zákon č. 239/2000 Sb., 2000). Mimořádné události se základně člení na:

- Naturogenní:
  - Abiotické – sucho, extrémně vysoké teploty, povodeň, vydatné srážky atd.
  - Biotické – epidemie, epifytie (hromadná nákaza polních kultur), epizootie (hromadná nákaza zvířat) (Bullock, Haddow a Coppola, 2013).
- Antropogenní:
  - Technogenní – narušení dodávek (pitné vody, potravin, elektrické energie), zvláštní povodeň, radiační havárie.
  - Sociogenní – migrace velkého rozsahu, narušování zákonitosti velkého rozsahu.
  - Ekonomické – narušení finančního a devizového hospodářství státu (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

### Krizová situace

Krizová situace je dle zákona o integrovaném záchranném systému mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury či jiné nebezpečí, při kterém je vyhlášen některý z krizových stavů k tomu, aby k následnému řešení situace bylo možné aplikovat nadstandartní opatření, zdroje, síly a prostředky. Vzniklá nebezpečí tedy není možné řešit běžnými prostředky veřejné moci, ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb či právníckými a fyzickými osobami. Primárně se krizové situace dělí na vojenské a nevojenské (Procházková, 2011).

Roku 2015 schválila vláda svým usnesením Analýzu hrozeb pro Českou republiku, kde je obsaženo 22 typů možných krizových situací, které byly identifikovány pro území České republiky. V rámci nastavené strategie uplatňování politiky prevence mimořádných událostí a krizových situací má tedy analýza hrozeb a z nich plynoucí rizika klíčový význam (Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015).

Kromě konkrétních typů nebezpečí byly stanoveny také gesční ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady (Ministerstvo vnitra, 2015).

Tabulka 1 Přehled krizových situací – část 1

P. č.	Typ nebezpečí s nepřijatelným rizikem	Gesce
1.	Dlouhodobé sucho	MŽP, MZe, MV
2.	Extrémně vysoké teploty	MŽP
3.	Přívalová povodeň	MŽP, MV, MZe
4.	Vydatné srážky	MŽP, MV
5.	Extrémní vítr	MŽP, MV
6.	Povodeň	MŽP, MV, MZe
7.	Epidemie – hromadné nákazy osob	MZe
8.	Epifytie – hromadné nákazy polních kultur	MZe
9.	Epizootie – hromadné nákazy zvířat	MZe
10.	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe, MPO
11.	Narušení funkce významných systémů elektron. komunikací	ČTÚ, MPO
12.	Narušení bezp. informací kritické informační infrastruktury	NBÚ, MV
13.	Zvláštní povodeň	MZe, MV, MŽP
14.	Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení	MŽP, MV, SÚJB
15.	Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe
16.	Narušení dodávek plynu velkého rozsahu	MPO, MV

Zdroj: Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015, Vlastní zpracování, 2023



Tabulka 1 Přehled krizových situací – část 2

P. č.	Typ nebezpečí s nepřijatelným rizikem	Gesce
17.	Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR, MPO
18.	Radiační havárie	SÚJB, MV
19.	Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu	MPO, MV
20.	Migrační vlny velkého rozsahu	MV, MZV
21.	Narušování zákonnosti velkého rozsahu (včetně terorismu)	MV
22.	Narušení fin. s devizového hosp. státu velkého rozsahu	MF, ČNB

Zdroj: Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015, Vlastní zpracování, 2023

### Krizová opatření

V rámci řešení mimořádných událostí je velmi často nutná realizace různých krizových opatření. Jedná se např. o bezodkladné odstranění staveb a porostů, bezodkladné provádění staveb, terénní úpravy, náhradní péče o děti a mládež, náhradní způsob výplaty sociálních dávek, uzavření oblastí a mnoho dalších různých krizových opatření, které jsou nutné k zamezení negativních důsledků způsobených MU (Bullock, Haddow a Coppola, 2013).

Krizový zákon definuje krizové opatření jako organizační nebo technické opatření, které je určeno k řešení krizové situace a odstraňování jejich následků, včetně opatření, jimiž je možné zasáhnout do práv, svobod a povinností osob v nezbytném rozsahu po nezbytně nutnou dobu (zákon č. 240/2000 Sb., 2000)

### Krizové stavy

Podle závažnosti vzniklé krizové situace se za situací, jež jsou stanoveny zákonem, vyhláší krizový stav. Krizový stav představuje reakci na vzniklou MU, která není řešitelná běžně používanými metodami, jak již autor zmínil. Krizové stavy jsou vyhlášeny orgány krizového řízení, což lze brát jako oficiální stanovisko příslušného orgánu k dané situaci. Česká krizová legislativa rozlišuje čtyři krizové stavy (Tabulka 2).

Tabulka 2 Krizové stavy a způsob jejich vyhlášení – část 1

	Stav nebezpečí	Nouzový stav	Stav ohrožení státu	Válečný stav
Právní předpis	Zákon 240/2000 Sb. (§3 odst. 3)	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., čl. 5	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., čl. 7	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., čl. 43
Vyhlašuje	Hejtman kraje (primátor hl. města Prahy)	Vláda ČR	Parlament na návrh vlády ČR	Parlament ČR

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Tabulka 2 Krizové stavy a způsob jejich vyhlášení – část 2

	Stav nebezpečí	Nouzový stav	Stav ohrožení státu	Válečný stav
Územní rozsah	Celé území kraje či jeho část	Celé území státu či jeho část	Celé území státu či jeho část	Celé území státu
Doba trvání	Max. 30 dnů (prodloužení možné se souhlasem vlády ČR).	Max. 30 dnů (prodloužení možné se souhlasem Poslanecké sněmovny ČR).	Bez omezení	Bez omezení
Důvod	Případy ohrožení života, zdraví, majetku či ŽP, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektů kritické infrastruktury.	V případě živelných pohrom, ekologických a průmyslových havárií, nehod či jiných nebezpečí, které značně ohrožují životy, zdraví, majetek nebo vnitřní pořádek a bezpečnost.	V případě bezprostředního ohrožení svrchovanosti či územní celistvosti státu nebo demokratických základů státu.	V případě napadení České republiky nebo je-li potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

### Hospodářská opatření pro krizové stavy

S krizovými stavy rovněž souvisí také systém hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“). Jedná se o soubor organizačních, materiálních či finančních opatření, bez kterých nelze zajistit překonání krizových stavů (Ministerstvo vnitra, 2015).

Hospodářská opatření pro krizové stavy jsou dle zákona určena pro:

- Uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva na území ČR;
- podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby;
- podporu výkonu státní správy (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

Hospodářská opatření pro nouzové stavy jsou definována zákonem č. 241/2000 Sb., jenž následně rozlišuje jeho části (systémy): systém nouzového hospodářství, systém hospodářské mobilizace, systém státních hmotných rezerv, výstavba a údržba nezbytné infrastruktury a systém regulačních opatření (Správa státních hmotných rezerv, 2023).

**Správa státních hmotných rezerv** (dále jen „SSHR) je ústřední orgán státní správy v oblastech hospodářských opatření pro krizové stavy a státních hmotných rezerv (dále jen „SHR“). V čele je předseda, který je jmenován a odvoláván vládou ČR na návrh ministra průmyslu a obchodu v dohodě s ministrem financí (Ministerstvo vnitra, 2021). SSHR zabezpečuje financování HOPKS a také financování, pořizování, obměňování, zaměňování, půjčování, uvolňování, nájem, prodej, skladování, ochranu a kontrolu SHR. Zmíněné činnosti zajišťuje v součinnosti s ostatními ústředními orgány státní správy (Správa státních hmotných rezerv, 2023).

### **Kritická infrastruktura**

Terminologický slovník ministerstva vnitra definuje pojem jako prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků KI, přičemž narušení funkce těchto prvků by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu (Terminologický slovník pojmů MV, 2016).

V důvodu geopolitického postavení ČR je nutné zmínit také tzv. **evropskou krizovou infrastrukturu**, kterou tvoří významné prvky KI na našem území. Narušení těchto významných prvků KI by mělo závažný dopad nejen na náš stát, ale i na ostatní (nejméně dva) členské státy EU. Typickým příkladem prvku EKI je elektrická přenosová soustava velmi vysokého napětí (Terminologický slovník pojmů MV, 2016).

Klíčovým pojmem pro tuto oblast je tedy **prvek KI**, což je stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, která je svým významem důležitá pro fungování státu a její narušení znamená významnou hrozbu. Celý systém KI se zabývá právě ochranou těchto prvků (Vidriková et al., 2017). Prvky KI jsou určovány ministerstvy, případně ústředními orgány státní správy formou opatření obecné povahy na základě splnění tzv. průřezových a odvětvových kritérií, které musejí být naplněny současně (Magistrát hlavního města Prahy, 2023). Je možné se setkat také s pojmem **subjekt KI**, který označuje provozovatele prvku. Jedná-li se o provozovatele prvku EKI – považuje se takový prvek za **subjekt EKI** (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

Kapitola se věnuje tématice krizového řízení a popisu nejdůležitějších pojmů, jež s ním úzce souvisí. Nejdůležitější částí kapitoly je popis, jak na úrovni obcí fungují orgány krizového řízení, konkrétně starosta obce a obecní úřad. Dalším souvisejícím tématem je problematika krizového plánování, které je s krizovým řízením neodmyslitelně spjata.

## 4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

Plánování patří k lidské civilizaci již od počátku jejího vzniku. Je možné jej přiblížit jako jakési plánování budoucnosti, při kterém se stanovují cíle, jež mají být dle plánu dosaženy. Oblast plánování je jedna z nedílných součástí krizového řízení (Baker, Cormier, 2015).

Krizové plánování je zpravidla charakterizováno jako ucelený soubor postupů, metod a opatření, jež věcně příslušné orgány a určené subjekty užívají při předcházení, přípravě a odezvě na činnosti v krizových situacích. Za výstup krizového plánování je považován **krizový plán** nebo **plán krizové připravenosti** (Ministerstvo vnitra, 2015).

Pro snazší a ucelenější zpracovávání krizových plánů byly v roce 2011 vytvořeny GŘ HZS ČR dvě metodiky. Byly to „Metodika zpracování krizových plánů“, a také „Metodika zpracování plánů krizové připravenosti“. Zajišťují jednotný postup při zpracování krizových plánů správních úřadů, krizových plánů krajů či ORP a jsou považovány za jedny z pomůcek krizového řízení (Ministerstvo vnitra, 2011).

V rámci krizového plánování je nejprve nutné určit:

- Hrozby a míry rizika (hrozby a pravděpodobnost jejich výskytu na daném území);
- rozsah ohrožení (jak velké území je v ohrožení, kolik lidí je ohroženo, dopad na majetek, životní prostředí apod.);
- dostupnost sil a prostředků, jež je možné při zásahu využít.

Mimo zmíněné body je také potřebné určení času, který je nutný na přípravu a provedení opatření k eliminaci hrozeb a v závěrečné fázi stanovení postupu řešení vzniklé KS (Ministerstvo vnitra, 2021).

Hasičský záchranný sbor kraje má oprávnění si za účelem přípravy na krizové situace vyžádat, shromažďovat a evidovat údaje podle § 15 odst. 3 krizového zákona, pokud jsou tyto údaje nezbytné pro zpracování krizových plánů a pro přípravu na řešení krizových situací. Jedná se např. o údaje související s přechodnými změnami pobytu osob za stavu nebezpečí. Nashromážděné údaje pak předává ministerstvu vnitra, hejtmanům nebo starostům obcí s rozšířenou působností na jejich vyžádání. Obdobně postupuje také ministerstvo vnitra, které takové údaje předává buď ostatním ministerstvům nebo jiným ústředním správním úřadům, opět na základě jejich vlastní žádosti (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

## 4.1 Krizový plán

Krizový plán obsahuje souhrn opatření a postupů potřebných k řešení krizových situací, tzn. souhrn plánovací, informační a metodické dokumentace používané při rozhodování, řízení a koordinaci činností v KS. Účelem krizového plánu (dále jen „KP“) je vytvoření podmínek pro zajištění připravenosti odpovědných orgánů krizového řízení a dalších dotčených subjektů (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

Náležitosti a způsob zpracování krizových plánů je upraven v §§ 15–16 NV č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Rozlišuje se několik druhů KP:

- Krizové plány ministerstev a jiných ÚSÚ;
- krizový plán ČNB;
- krizový plán jiných státních orgánů dle § 28 odst. 2 krizového zákona (Kancelář PS, Kancelář Senátu, Kancelář prezidenta republiky, NKÚ, Úřad pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služba);
- krizový plán kraje;
- krizový plán ORP (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023).

### 4.1.1 Zpracovatelé krizových plánů

Odborná skripta ochrany obyvatelstva a krizového řízení (2015) vydána MV – GŘ HZS hovoří o dělení krizových plánů na „objektové“ a „územní“ podle druhu zpracovatele. Objektové KP zpracovávají ministerstva a jiné ÚSÚ, ČNB a jiné státní orgány (viz. výše). Naproti tomu územní KP se zpracovávají vždy pro konkrétní území (kraj, ORP). Procesu zpracování KP také zpravidla předchází analýza hrozeb, které mohou zapříčinit vznik KS. Po zpracování KP je vyhotovený dokument předložen příslušné BR a poté podepsán hejtmánem kraje (v případě KP kraje) či starostou ORP (v případě KP ORP).

### 4.1.2 Obsah krizových plánů a jejich struktura

Obsahově se krizový plán člení na část základní, operativní a pomocnou. Podrobnou strukturu KP lze vyčíst z již zmíněné Metodiky zpracování krizových plánů z roku 2011. Plány jsou zpravidla vedeny v jednom listinném vyhotovení, a také v elektronické podobě. O místě uložení vyhotoveného plánu v jakékoli podobě rozhoduje zpracovatel.

Zpracovatel také rozhoduje o tom, kdo vše je oprávněn k tomu, aby byl s plánem seznámen a v jakém rozsahu či zda je plán označen některým ze stupňů utajení podle zákona č. 412/2005 o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. Souhrnná aktualizace krizových plánů se provádí na základě čtyřletých cyklů od jeho schválení. Dojde-li ke změně, která má dopad na obsah plánu, musí být jeho aktualizace bezodkladně provedena (Ministerstvo vnitra, 2021).

## 4.2 Plán krizové připravenosti

Krizová připravenost představuje připravenost státních či jiných organizací na rychlé a účinné řešení krizových situací v oblasti své působnosti na svěřeném území (Hradil et al., 2018).

Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení uvádí, že při výzvě příslušných orgánů jsou PO a PFO se podílet na zpracování krizových plánů. V případě, že se jedná o osoby zajišťující plnění opatření vyplývajících z KP, jsou takové osoby povinny zpracovávat také **plány krizové připravenosti** (zákon č. 240/2000 Sb., 2000).

Plán krizové připravenosti (dále jen „PKP“) je plánovací dokument sloužící určeným subjektům k zabezpečení vlastního fungování při KS. Subjekty zajišťují plnění opatření vycházející z KP; a dále z územního správního úřadu uvedeného v KP kraje či ORP (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

Náležitosti a způsob zpracování PKP uvádí § 17 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) stejně jako u KP (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023).

### 4.2.1 Zpracovatelé plánů krizové připravenosti

Plány krizové připravenosti zpracovávají:

- Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které plní opatření vyplývající z KP;
- subjekty KI,
- ÚSÚ uvedené v KP kraje;
- ÚSÚ uvedené v KP ORP;
- školská a vzdělávací zařízení.

U **subjektů krizové infrastruktury** slouží plán krizové připravenosti zejména k ochraně prvku krizové infrastruktury, a to formou:

- Identifikace ohrožení funkce prvku KI;
- stanovení opatření na ochranu funkce KI (Sadílek, Pálková a Kalamár, 2019).

Je-li prvek kritické infrastruktury rozdělen do více samostatných celků, je možné, aby byl pro každý takový celek vypracován dílčí PKP subjektu KI.

Určená **školská a vzdělávací zařízení** na základě vyhlášky MŠMT č. 281/2001 Sb. jsou rovněž povinna zpracovávat plán krizové připravenosti. Činí tak ve spolupráci s orgány kraje, orgány obcí a dalšími. Zařízení zajišťují po vyhlášení některého z krizových stavů svůj nepřetržitý provoz, pokud péči o žáky, jež zařízení navštěvují, nemohou v KS vykonávat jejich rodiče nebo jiní zákonní zástupci. Jedná se o nezbytně nutnou péči mimo výchovně vzdělávací činnost, jako např.:

- Ubytování a stravování;
- první pomoc, psychologickou a zdravotní péči;
- pomoc žákům při vyhledání jejich zákonných zástupců apod. (vyhláška č. 281/2001 Sb., 2001).

**Územní správní úřady**, které uvádí krizový plán kraje nebo krizový plán ORP také zabezpečují krizovou připravenost v oblasti své působnosti a z tohoto důvodu jsou dalším ze zpracovatelů PKP. Do krizového plánu jsou úřady zařazeny na základě podnětu hasičského záchranného sboru kraje nebo krajského úřadu (Ministerstvo vnitra, 2021).

#### 4.2.2 Obsah plánů krizové připravenosti a jejich struktura

Plán krizové připravenosti je obsahově složen ze základní části, operativní části a pomocné části. Je veden v nejméně jednom listinném provedení, a také v elektronické podobě. Proběhne-li souhrnná aktualizace plánů, doporučuje se jeho opětovné schválení. Průběžná aktualizace se zpravidla provádí zejména v elektronické podobě.

Uvádí se také, zda některá ze skutečností uvedených v plánu krizové připravenosti nepodléhají utajení, ať už z hlediska bezpečnostního nebo obchodního (obchodní tajemství). Dále jsou přiloženy také různé geografické podklady, využívané při KS v analogové nebo digitální formě, což jsou např. mapy, prostorová data GIS aj. (Ministerstvo vnitra, 2021).

## 5 DÍLČÍ ZÁVĚR

Diplomová práce se doposud zabývala teoretickým vstupem do probírané problematiky. Pomyslný základ tematiky představují právní předpisy, jež jsou vymezeny v první kapitole práce. Kapitola obsahuje dokumenty, kterými se obec Raduň řídí jak při řešení mimořádných událostí a krizových situací, tak také při jejím běžném každodenním fungování, čímž byl naplněn jeden z dílčích cílů práce. Ochrana obyvatelstva je efektivně nastavený systém vztahů, vazeb a konkrétních opatření při vzniklých MU. Zmíněná jednotlivá opatření jsou teoreticky vysvětlena v následující kapitole práce. Pasáž také blíže popisuje integrovaný záchranný systém a jeho základní i ostatní složky. Dále se práce věnuje tématice krizového řízení. Jsou to právě orgány krizového řízení, kterým je uložena odpovědnost a pravomoci při zajišťování připravenosti na řešení KS. Znalost rozsahu působnosti obce a jejich orgánů v oblasti KŘ je stěžejním bodem k dalšímu zpracování tématu. Teoretická část byla obsahově a rozsahově strukturována tak, aby došlo ke správnému pochopení řešené problematiky a s ní souvisejících pojmů. Byl splněn také další ze stanovených dílčích cílů, k jehož splnění mělo být zpracováno teoretické seznámení se s problematikou civilní ochrany a krizového řízení na úrovni obcí.

Praktická část práce se bude věnovat popisu vybrané obce, jejíž charakteristikou si bude možné lépe představit její běžný chod a fungování. Je nutné analyzovat současný stav řešení civilní ochrany a krizové řízení v obci Raduň a odhalit případné nedostatky, ke kterým budou posléze navržena vhodná opatření ke zlepšení aktuálního stavu. Důležitou roli bude hrát také správné zpracování přehledu zdrojů rizik v obci Raduň, jež bude stěžejní pro následné použití metod analýzy rizik. Analytická část se bude věnovat již konkrétním praktickým návrhům pro obec Raduň.



## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 6 OBEC RADUŇ

První zmínky o obci Raduň pochází z roku 1320, kdy obec začala být ve spojení s osobou Fridricha z Raduně. Název obce se v průběhu staletí několikrát změnil (Radyn, Radouň, Radniow aj.), nicméně základem každého z historických pojmenování je slovo „rad“. Dnešní podoba názvu obce je odvozena od osobního jména Radun či Radún. Význam jména znamenal „Radunův/Radúnův majetek“ (Jordán, 2023).

Místní dominantou je jednoznačně středověká tvrz stojící na raduňském návrší, která byla v 16. století přestavena na renesanční zámek. V průběhu staletí vystřídal mnoho majitelů, kteří se, ač už pozitivně či negativně zapsali do historického vývoje obce. Dnes je zámek pod správou státu. Stal se hojně navštěvovanou památkou a s obcí je neodmyslitelně spjat. Součástí zámeckého komplexu je také oranžerie, zrekonstruovaná sýpka a zámecký park s mnoha procházkovými a turistickými trasami (Jordán, 2023).

### 6.1 Základní informace

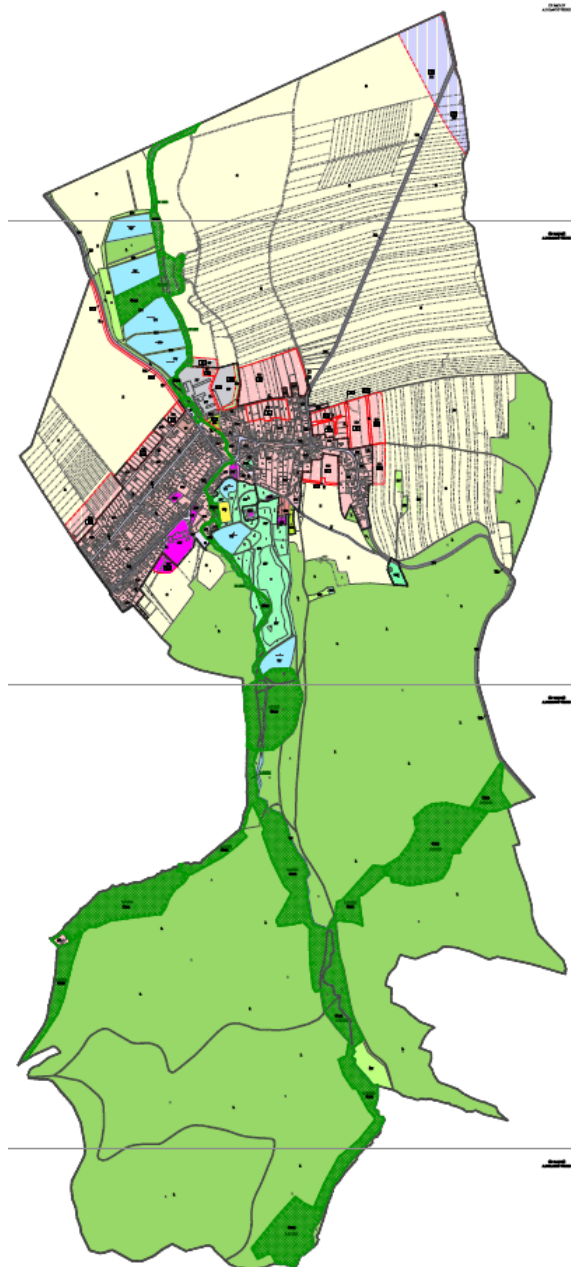
Severomoravská obec Raduň patří pod správní obvod ORP Opava ležící v Moravskoslezském kraji. Zmíněné ORP tvoří celkem 41 obcí včetně samotného města Opavy, které se dělí na 8 městských částí. K 1. 1. 2023 obec eviduje 1188 obyvatel. Katastrální území obce má rozlohu 802 ha v nadmořské výšce 284 m. n. m. Opavské centrum města je od vesnice vzdáleno pouhých 7 km jihovýchodním směrem. Je to právě krátká vzdálenost od slezského města, dobře rozvinutý systém služeb a atraktivní místo pro život, co dělá z obce žádanou lokalitu pro bydlení. Obec leží v pohraničí s Polskou republikou. Od polských hranic je vzdálena jen 14 km (Envipartner s.r.o, 2020).

V obci se nachází Základní a Mateřská škola Raduň p. o., jež sdružuje společný školní obvod s okolními vesnicemi. Dále se zde nachází základní služby jako např. pošta, restaurace, kavárna, menší obchod s potravinami, knihovna, kadeřnictví či zahradnictví. Vzhledem k velikosti obce je ale nutné za prací a většími nákupy vydat do Opavy či Ostravy. Část obyvatelstva obce také hojně využívá nákupů v cenově dostupnějším Polsku.

Území obce je plynofikováno a je do ní zavedena pitná voda v rámci skupinového vodovodu Raduň – Vršovice. Vodovodní síť je napojena na centrální zdroj, kterým je ostravský oblastní vodovod. V roce 2019 byl dokončen nutný projekt „Odkanalizování obce Raduň“, který znamenal povinnost vybudování kanalizačních přípojek domů na území obce. Součástí tohoto projektu byla také stavba obecní ČOV (Juránová, 2018).

## 6.2 Geografické údaje

Sousední obce jsou ze severu obec Kylešovice (Městská část Opava – Kylešovice), z východu obec Komárov a z jihovýchodu obec Podvihov. Nejbližším sousedem a partnerem jsou jihovýchodní Vršovice, se kterými Raduň sdílí hranici pouze v podobě automobilové silnice (Urbanistické středisko Ostrava s.r.o., 2015). Hranice obce Raduň jsou zobrazeny na Obrázku 3.



Obrázek 3 Mapa obce Raduň

Zdroj: Urbanistické středisko Ostrava s.r.o., 2015

Pozn. Mapa je zobrazena v měřítku 1:5000

Raduň se zařazuje mezi stabilní část sídelní struktury opavského regionu, s širšími vazbami až v rámci okraje Ostravské aglomerace. Území obce je tvořeno jediným katastrálním územím bez zastoupení rozptýlené zástavby. Míra a orientace zmíněných vazeb je značně ovlivněna dobrou příměstskou polohou obce a dopravní infrastrukturou území.

Katastr obce má převážně funkci obytnou, částečně obslužnou, zemědělskou, výrobní, ale také rekreační. Současná zástavba vytváří kompaktní celek a je tvořena převážně z dvoupodlažních rodinných domů, ve kterých často žijí dvě generace rodin.

Počet obyvatel se v posledních letech neustále mírně zvyšuje, podobně jako v ostatních okolních vesnicích. Pouze mezi lety 2022 a 2023 došlo k mírnému poklesu počtu obyvatel v rámci jednotek. Nárůst počtu obyvatel je způsoben touhou lidí žijících zejména v Opavě po vyšší kvalitě bydlení v příměstských obcích. Motivací je zdravější životní prostředí s čistým ovzduším, dostupnější cena nemovitostí či bezpečnější prostředí než ve městech. (Urbanistické středisko Ostrava s.r.o., 2015). Postupný vývoj počtu obyvatelstva v obci znázorňuje (Tabulka 3).

Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatelstva v obci Raduň

Rok	Počet obyvatel	Rok	Počet obyvatel
2023	1188	2017	1092
2022	1196	2016	1054
2021	1178	2015	1024
2020	1146	2014	1005
2019	1111	2013	1002
2018	1106	2012	990

Zdroj: Ministerstvo vnitra, 2023, Vlastní zpracování 2023

Z Tabulky 3 je patrné, že počet obyvatel v obci se tedy od roku 2012 stále zvyšuje, s výjimkou letošního roku. Uvedené údaje jsou ale zaznamenávány vždy k 1. lednu nového roku, tudíž se počet obyvatel v roce 2023 ještě navýší.

Navyšování počtu obyvatel v obci je způsobeno nejen zmíněnou tendencí opavského obyvatelstva stěhovat se do okolních vesnic, ale také vybudováním nových ulic Sluneční a Na vyhlídce. Vystavěním těchto dvou ulic obec dokázala na svém území dát za vznik novým zástavbovým oblastem, a vytvořit tak nové stavební pozemky pro mnoho rodin. V roce 2024 se obec Raduň rozšíří o další novou ulici, která pravděpodobně ponese název „V zahradách“.

### 6.3 Hydrologické údaje

Pro území hraje z hlediska délky a povodňového rizika největší roli nejvýznamnější potok Raduňka (Obrázek 4). Vodní tok o délce necelých 11 km pramení ve výšce 503 m. n. m. na jihozápadním úbočí Podvihovského vrchu. Konkrétně se pramen nachází na hranici obcí Vršovice a Jakubčovice.

Raduňka nejprve obtéká Podvihovský vrch, po dvou kilometrech své délky postupuje směrem na sever, a přitom postupně prohlubuje a rozšiřuje své údolí. Po přibližně 6 km od jihu vtéká do zastavěné plochy obce, kde se rozprostírá na cca 900 metrech své délky. Území obce vodní tok opouští v oblasti Pánských rybníků a pokračuje dál směrem k městské části Opava – Kylešovice. Zde se ve výšce 245 m. n. m. vlévá do náhonu Strouha a následně do pravostranného ramene řeky Moravice. Celkové převýšení potoka je tedy více než 250 m. V lesním prostředí nad zastavěnou plochou obce je koryto potoka a jeho břehový porost téměř nenarušený, se značným výskytem bezobratlých živočichů. V horní části má potok řadu drobných bezejmenných přítoků z obou stran. Raduňka a její přirozené přítoky jsou ve správě podniku Lesy ČR, s.p. (Envipartner s.r.o, 2020).



Obrázek 4 Potok Raduňka

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Na katastrálním území obce se nachází také 5 vodních děl:

- **Raduňské rybníky** – soustava 5 rybníků, přičemž největší z nich se rozprostírá na ploše 2,2 ha. Rybníky se nacházejí v severní části obce, mimo zastavěnou plochu. Nádrže rybníků jsou napájeny bezejmenným vodním tokem, vedeným z potoku Raduňka. Vodní dílo je ve správě Rybářství Hodonín, s.r.o.
- **Raduňský mokřad** – uměle vytvořená vodní stavba o ploše 1,3 ha se rozprostírá na jižním okraji Raduňských rybníků. Bývalá hospodářsky využívaná plocha byla přeměněna na komplex mokřadů a tůní a slouží jako obydlí pro zdejší obojživelníky a vodní rostliny.
- **Obecní požární nádrž** – uměle vytvořená nádrž, místními přezdívána „Kačák“, se nachází v centru obce pod raduňským zámekem. Stavba je uměle napájena pomocí bezejmenného vodního toku, vedeným z potoku Raduňka. Nádrž je pod správou obce a využívá se nejen pro potřeby JSDH Raduň, ale také pro rekreační účely nebo pro zásobování fotbalového hřiště závlahovou vodou.
- **Zámecký rybník** – rybník napájený opět bezejmenným ramenem, které vede z potoku Raduňka. Nádrž je ikonicky spojena s místním zámekem, jehož odraz se zobrazuje na hladině rybníka. Dílo s rozlohou 1 ha je pod správnou Národního památkového ústavu.
- **Rybník Kameník** – rybářský rybník nacházející se v lesnatém údolí potoku Raduňka, který jej napájí. Nádrž o rozloze 1,1 ha je ve správě obce (Envipartner s.r.o, 2020).

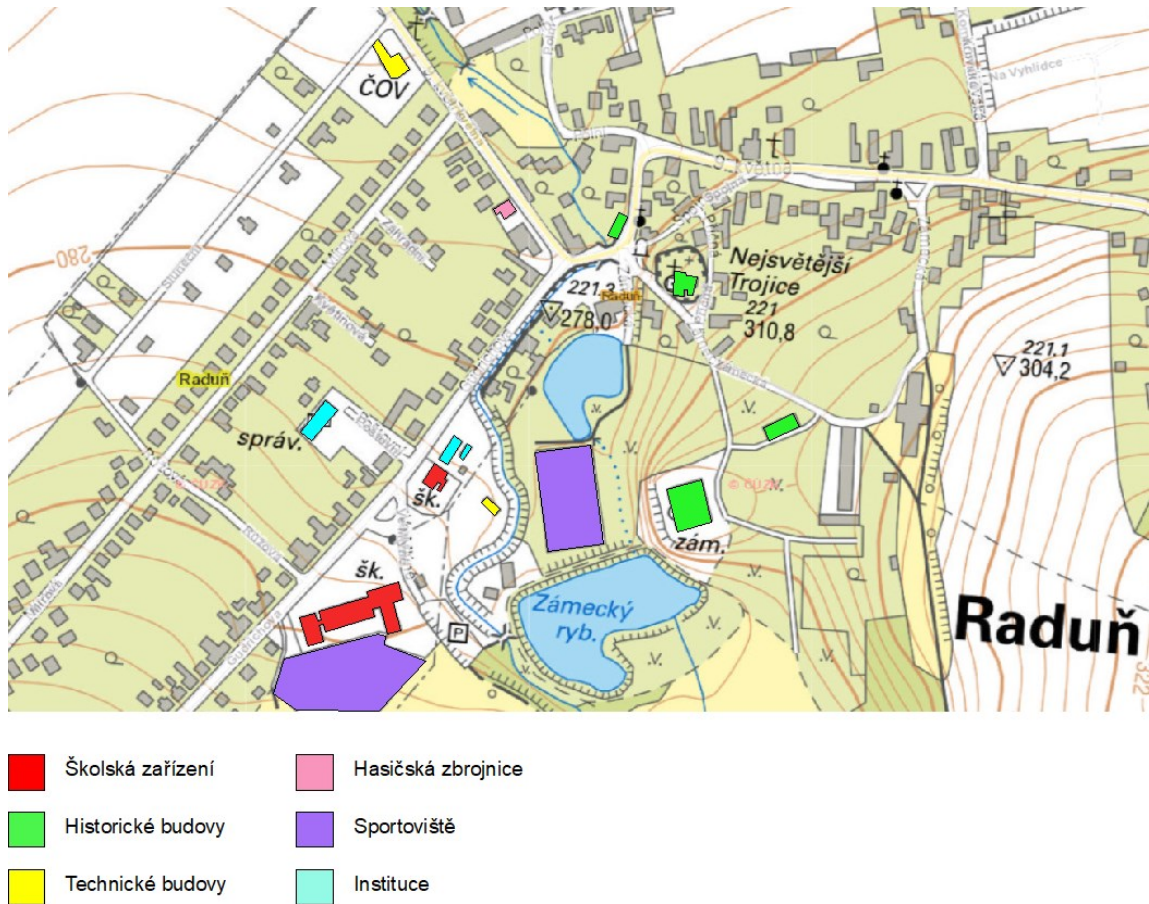
Vodní stavby jsou (až na Raduňský mokřad) průtočné a bezprostředně více či méně ovlivňují přirozený průtok vody v korytě vodního toku Raduňky (Envipartner s.r.o, 2020).

## 6.4 Významné objekty

V obci Raduň se kromě historických památek a obytných budov nachází několik významných objektů. Jedná se o objekty, jejichž zabezpečení není vždy na dostatečné úrovni a dochází v nich k větší koncentraci osob. Jsou to např. školská zařízení – ZŠ a MŠ Raduň p. o.; instituce – budova obecního úřadu s komunitním centrem, pošta; historické budovy – Státní zámek Raduň, kostel Nejsvětější Trojice, zámecká sýpka, společenská budova Vošárna; sportoviště – fotbalové hřiště a školní sportovní centrum; budovy technického

charakteru – budova čističky odpadních vod a zázemí technických zaměstnanců obecního úřadu; hasičská zbrojnice, budovy provozující různé druhy služeb apod.

Veškeré významné objekty na území obce Raduň jsou zobrazeny níže (Obrázek 5).



Obrázek 5 Mapa významných objektů v obci Raduň

Zdroj: Magistrát města Opavy, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Pozn. Mapa je zobrazena v měřítku 1: 3780

Část praktické práce se věnovala charakteristice vybrané obce Raduň, čímž byl splněn další z dílčích cílů. Poloha obce je vzhledem k blízkosti města Opavy výhodnou lokalitou k bydlení. Na území severomoravské obce Raduň se nachází celá řada významných objektů, jež pro fungování obce mají velký provozní význam (obecní úřad, pošta aj.). Za další významné budovy lze označit i budovy historické, které mají velkou hodnotu a do obce lákají turisty tuzemské i zahraniční. Některá z těchto aktiv jsou ohrožena vodním tokem Radaňka, či Zámeckým rybníkem, jakožto nejvýznamnějším vodním dílem v obci. Další část práce se zabývá již samotnou analýzou současného nastavení civilní ochrany a krizového řízení v obci Raduň.

## 7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU CIVILNÍ OCHRANY A KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V OBCI RADUŇ

Řešit mimořádné události a krizové situace až ve fázi, kdy začne hrozit akutní újma na zdraví či majetek obyvatelstva obce a vyžadují rychlý zásah složek integrovaného záchranného systému, je velkou chybou. KS je třeba odhalit podstatně dříve a realizovat opatření, které jejich negativní dopady minimalizují na nejnižší možnou úroveň nebo ideálně úplně eliminují. Efektivní a včasné reakce mohou také přispět k minimalizaci ekonomických nákladů spojených s řešením následků MU/KS.

Podle § 21, zákona č. 240/2000 Sb., (krizový zákon) je zajištění připravenosti obce řešení krizových situací povinností starosty obce, nicméně zákon dále blíže nespecifikuje, jak tuto oblast zabezpečit. Z obecného hlediska lze konstatovat, že starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení KS, přičemž ostatní orgány obce se na této přípravě spolu s ním podílejí (zákon č. 240/2000 Sb., 2000). Obec Raduň se z hlediska bezpečnosti opírá o několik dokumentů, jež lze při zajišťování připravenosti obce na MU/KS využít. Bezpečnostní dokumentace je zpracována v podkapitole 1.5.

### 7.1 Krizové řízení v obci Raduň

Mezi orgány krizového řízení řešené obce se primárně řadí starosta obce a obecní úřad. Při řešení mimořádných událostí a krizových situací svolává starosta Pracovní skupinu pro řešení MU na území obce, která následně funguje jako pracovní orgán pro mimořádné události. Při vykonávaných činnostech spolupracuje i s dalšími orgány, zmíněnými níže.

#### Obecní úřad a starosta obce

Obecní úřad tvoří 9členné zastupitelstvo, které zřizuje 2 výbory a jednu komisi. V čele obce stojí starosta, jenž byl znovuzvolen na základě komunálních voleb, které se konaly na podzim roku 2022. Zastupující členy a jejich přidělené funkce v obecním zastupitelstvu znázorňuje (Tabulka 4).

Tabulka 4 Zastupitelé obce a jejich funkce – část 1

Zastupitelé	Funkce
Přemysl Schindler	Starosta obce
Daniel Píšala	Místostarosta obce

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023



Tabulka 4 Zastupitelé obce a jejich funkce – část 2

Zastupitelé	Funkce
Zuzana Čeganová	Předsedkyně kontrolního výboru
Pavel Majíček	Předseda finančního výboru
Radek Motl	Člen kontrolního výboru
Stanislav Kupka	Člen kontrolního výboru
Ing. Jiří Ausficír	Člen finančního výboru
Radomír Staněk	Člen přestupkové komise
Lumír Majnuš	Zastupitel obce

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Při řešení mimořádných událostí na území obce je v praxi nejvíce využívána zmíněná „**Pracovní skupina pro řešení MU na obci**“.

Skupina, skládající se z 5 členů, je páteří krizového řízení a ochrany obyvatelstva na území obce. Je tvořena zaměstnanci obce a zástupcem JSDH (Tabulka 5). Zmíněné dva místní orgány společně disponují silami a prostředky ke snižování negativních důsledků mimořádných událostí. Kromě těchto dvou místních subjektů jsou obci k dispozici také územní odbory složek integrovaného záchranného systému v Opavě, technické zázemí obecního úřadu či místních PO a PFO.

Tabulka 5 Pracovní skupina pro řešení mimořádných událostí

Jméno	Funkce
Jiří Vykydal	Velitel jednotky JSDH
Přemysl Schindler	Starosta obce
Daniel Pišala	Místostarosta obce
Kateřina Pišalová	Pracovnice OÚ
Pavel Majíček	Člen ZO

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2021, Vlastní zpracování, 2023

Skupina nefunguje jako stálý pracovní orgán obce. Je svolávána podle potřeby starostou obce Raduň a svou funkcí nahrazuje krizový štáb obce. Důvodem svolání můžou být opatření související s ochranou obyvatelstva (varování, evakuace, opatření nouzového přežití apod.), neobvyklé krizové situace, jejichž řešení si žádá kooperaci všech orgánů KŘ v obci (např. pandemie onemocnění COVID-19), běžné mimořádné události (povodně) nebo také při vyhlášení KS na území obce (Adamec, 2013)

### Jednotka sboru dobrovolných hasičů Raduň

Dalším orgánem krizového řízení na území obce jsou raduňští hasiči. Místní jedenáctičlenná výjezdová jednotka zasahuje společně s ostatními jednotkami SDH okolních vesnic (Podvihov, Komárov) (Tabulka 6). Lokální požárníci fungují spíše jako podpůrná jednotka pro profesionální hasiče Územního odboru Opava. Raduňská výjezdová jednotka má tendenci stále navyšovat početní stav. Navzdory nezájmu mladých potenciálních hasičů se počet výjezdových hasičů jednotky oproti minulým rokům zvýšil z 8-9 na 11 dobrovolných hasičů. (Obecní úřad Raduň, 2023)

Tabulka 6 Výjezdová jednotka JSDH Raduň

Hasič	Činnost hasiče
Jiří Vykydal	Velitel jednotky
René Bajuzík	Zástupce velitele jednotky
Přemysl Schindler	Zástupce velitele jednotky
Jaroslav Pflieger	Strojník
Václav Fuksík	Strojník
Pavel Majíček	Zasahující hasič
Kamil Plachký	Zasahující hasič
Jan Majíček	Zasahující hasič
Lukáš Fuksík	Zasahující hasič
Kocvelda Michal	Zasahující hasič
Ondřej Schindler	Zasahující hasič

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Na základě dat poskytnutých obecním úřadem v Raduni je možné vyhodnotit statistický počet výjezdů JSDH Raduň od roku 2017 do roku 2022. Celkem se jedná o 21 výjezdů různého charakteru.

Data výjezdů jsou čerpána z dílčích zpráv o výjezdu, jež zpracovává velitel/zástupce velitele jednotky. Dílčí zprávy mimo charakter výjezdu uvádějí také přesné datum MU, jmenovitý seznam zasahujících hasičů, čas ohlášení MU, činnosti jednotky při zásahu, zasahující techniku či krátký popis zásahu (Obecní úřad Raduň, 2023).

Lepší pochopení činnosti JSDH Raduň podpoří vytvořená tabulka s grafem zobrazujícím jednotlivé počty výjezdů k zásahu a jejich charakter.

Tabulka 7 Výjezdy JSDH Raduň

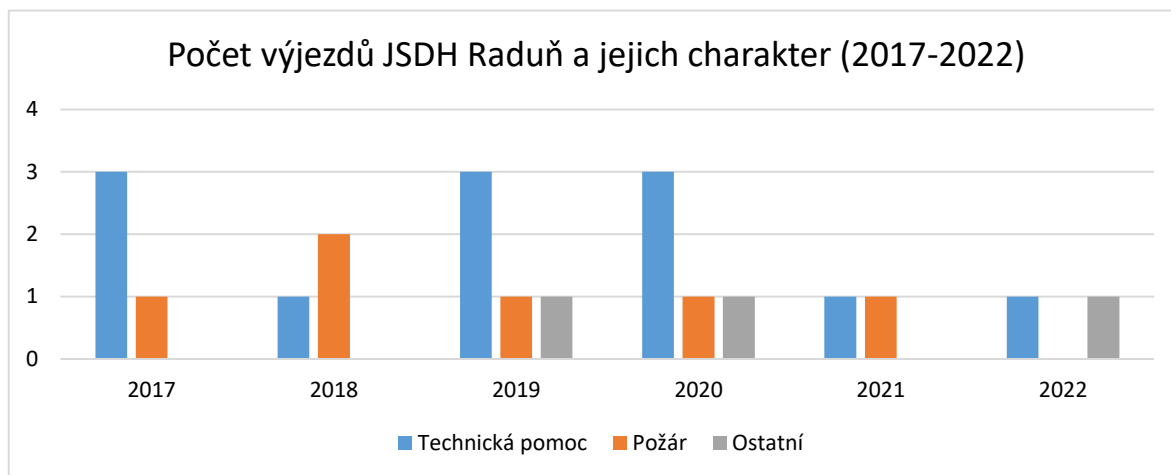
Rok	Charakter výjezdu	Specifikace zásahu	Počet zasahujících hasičů
2017	Požár	Spadlý el. drát	5
2017	Technická pomoc	Uvolněný billboard	4
2017	Technická pomoc	Stromy přes silnici	5
2017	Technická pomoc	Odchyt labutí	4
2018	Technická pomoc	Stromy přes silnici	4
2018	Požár	Požár porostu	4
2018	Požár	Kouř v budově	3
2019	Dopravní nehoda silniční	Kamion v příkopu	2
2019	Technická pomoc	Stromy přes silnici	4
2019	Technická pomoc	Ucpaná ČOV	5
2019	Požár	Doutnající listí	4
2019	Technická pomoc	Poškození střechy	4
2020	Únik ropných produktů	Výtok oleje traktoru	5
2020	Technická pomoc	Zvláštní povodeň	5
2020	Požár	Požár pergoly	5
2020	Technická pomoc	Stromy přes silnici	4
2020	Technická pomoc	Poškození střechy	4
2021	Požár	Požár domu	7
2021	Technická pomoc	Stromy přes silnici	4
2022	Technická pomoc	Stromy přes silnici	3
2022	Planý poplach	Zamrzlá labuť	2

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2023, Vlastní zpracování 2023

Je patrné, že výjezdy místních hasičů mají většinou charakter technické pomoci či požáru (Tabulka 7). U technické pomoci se většinou jedná o spadlé stromy přes silnici z důvodu silného větru.

Jako zajímavost lze uvést výjezd z roku 2022, kdy byla JSDH Raduň upozorněna na zamrzlou labuť. Opavský oznamovatel 20. listopadu v 8:21 h při ranní procházce oznámil na KOPIS HZS MSK, že na hladině obecní požární nádrže u fotbalového hřiště uvízla v ledu labuť, která není schopná pohybu. Na místo zásahu se dostavili 2 výjezdoví hasiči, kteří se k ptákovu přiblížili po betonovém okraji nádrže. Domněnka oznamovatele byla vyvrácena, jelikož labuť se sama přesunula do jiné části nádrže a zásah byl v 8:57 ukončen (Obecní úřad Raduň, 2022).

K lepšímu představení poměru charakteristik výjezdů, které jsou uvedeny v Tabulce 7 je vytvořen graf (Obrázek 6). Graf znázorňuje modrou barvou výjezdy charakteru technické pomoci, oranžovou barvou požáry a šedou barvou výjezdy jiného charakteru (dopravní nehoda apod.). Stojí za povšimnutí, že v roce 2022 se JSDH Raduň nezúčastnila ani jednoho zásahu, jež by byl zapříčiněn požárem. Největších počtů dosahují výjezdy s charakterem technické pomoci (až 3 ročně).



Obrázek 6 Graf počtu výjezdu JSDH Raduň a jejich charakter v letech 2017-2022

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2022, Vlastní zpracování, 2023

### Právnícké a podnikající fyzické osoby

Krizová karta obce Raduň zmiňuje firmy (osoby), jež by byly využitelné pro potřeby řešení vzniklé mimořádné události. Jedná se o dvě místní PFO, jež jsou s obcí spjaty od začátku jejich existence (Obecní úřad Raduň, 2021). V případě potřeby je možné oslovit i další subjekty působící v blízkých okolních obcích.

Na území obce Raduň se vyskytují i další podnikající subjekty nicméně pro účely řešení mimořádných událostí v obci se využívají nejvíce firmy z Tabulky 8.

Tabulka 8 Podnikající fyzické osoby využitelné pro řešení MU v obci

Firma (osoba)	Oblast použití	Poznámka	Adresa
Zahradnictví Raduň	Traktory, vlečky	Pavla Rubá	Raduň, Růžová 152
Radim Lichovník	Jeřáb, plošina	Radim Lichovník	Raduň, Polní 294

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2021, Vlastní zpracování, 2023

## 7.2 Ochrana obyvatelstva v obci Raduň

Dle krizového zákona jsou obecním úřadům vymezeny jisté povinnosti ve vztahu k řešení krizových situací. Starosta, jakožto nejvyšší představitel obce, zajišťuje připravenost obce na ony události a dále zajišťuje provádění příslušných opatření. Musí si počínat tak, aby dopady na životy a zdraví obyvatelstva obce, jeho majetek, a také životní prostředí v obci byly co nejmenší (zákon č. 240/2000 Sb., 2000). Na základě Příručky pro starosty, vydanou HZS ČR, je obec Raduň z hlediska ochrany obyvatelstva povinna především:

**Zajišťovat varování obyvatelstva obce před hrozícím nebezpečím** – Starosta obce Raduň je dle zákona povinen zajišťovat varování osob, které se nachází na území obce před hrozícím nebezpečím. Obec Raduň zajišťuje systém varování a poskytování tísňových informací (sirény, MIS), včetně ověřování těchto systémů. Na území obce se nacházejí následující koncové prvky JSVV:

Tabulka 9 Koncové prvky JSVV v obci Raduň

Koncový prvek	Umístění	Ovládání		Poznámka
		Dálkové	Místní	
1x elektronická siréna	Centrum obce	Ano (HZS)	Ano	Hasičská zbrojnice
Rozhlas (MIS)	Plošné pokrytí celé obce	Ano	Ano (OÚ)	Celá obec

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2021, Vlastní zpracování, 2023

Instalace nového obecního rozhlasu proběhla v roce 2020. Zvukové amplióny MIS jsou rozmístěny tak, aby byla hlášení různých charakterů zřetelná a srozumitelná na co největší ploše obydlené části obce.

Obec místní informační systém využívá k informování obyvatelstva o různých kulturních akcích, ale i o běžných záležitostech. Hlášení jsou také doslovně přepsaná do textové podoby a následně se zveřejňují na internetových stránkách obce. Jako příklad lze uvést hlášení ze dne 15. 3. 2023:

*„Zelený odpad je po zimě znovuotevřen od soboty 18. 3. 2023 v prostorách za obecním úřadem Raduň. V tomto roce zelený odpad bude pro vás otevřený tři dny v týdnu – soboty 9-18 hodin a v pondělí a středu od 10-18 hodin.“* (Obecní úřad Raduň, 2023)

Místní informační systém je schopen poskytovat varovné zvukové signály, předávat hlasové tísňové informace a zároveň sloužit i pro potřeby obce (Obrázek 7).



Obrázek 7 Místní informační systém (obecní rozhlas) v obci Raduň

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Současně s instalací nového rozhlasu proběhla také výměna staré mechanické rotační sirény za novou elektronickou sirénu, která se nachází na věži hasičské zbrojnice.

Zkouška sirén doprovázená hlasovou informací o jejím konání probíhá každou první středu nového kalendářního měsíce.

Nová elektronická siréna je zobrazena na Obrázku 8.



Obrázek 8 Elektronická siréna v obci Raduň

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

**Zajišťovat evakuaci obyvatelstva obce** – Starosta obce dále zajišťuje po dohodě s velitelem zásahu nebo starostou ORP (primátor města Opavy) evakuaci osob z ohroženého území obce. Evakuace se týká osob v místech ohrožených MU s výjimkou osob, které se podílejí na záchranných pracích, řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2018). V případě Raduň by se jednalo o výjezdovou jednotku JSDH, vybrané PFO, technické zaměstnance obce, konkrétní vybrané osoby či dobrovolníky. Evakuaci obce organizuje spolu se starostou jeho Pracovní skupina pro řešení MU v obci.

Obec Raduň má pro účely evakuace občanů určeno místo shromáždění (shromaždiště) za sídlem obecního úřadu na ulici Gudrichova 79. Místo je pro občany všeobecně známé, jelikož se v této lokalitě každoročně koná místní posvícenské slavnosti. Z hlediska dopravy se u samovolné evakuace předpokládá využití aut obyvatel obce, a také obecního automobilu Ford Transit Combi, který je schopen přepravit 8 osob (Obecní úřad Raduň, 2021).

Místo shromáždění pro evakuaci (shromaždiště) je zobrazeno níže (Obrázek 9).



Obrázek 9 Shromaždiště za obecním úřadem v obci Raduň

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Starosta obce je v případě nutnosti řízené evakuace oprávněn také podat žádost o poskytnutí věcných prostředků v podobě autobusů u Krizového štábu ORP Opava, který by jejich poskytnutí sjednal přes MDPO a.s.

**Zajišťovat ukrytí obyvatelstva** – Systém ukrytí je na území obce Raduň, stejně jako v celé ČR zabezpečován za pomoci tzv. improvizovaných úkrytů s využitím přirozených ochranných vlastností staveb, uzavřením a utěsněním oken, dveří, vypnutím ventilací atd. Jako improvizovaný úkryt mohou obyvatelé obce využít sklepy rodinných domů, samotné byty v rodinných domech a všechna další místa, kde lze vyjmenovaná opatření uskutečnit (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2018). Obec nedisponuje žádným stále tlakově odolným úkrytem, který by mohlo obyvatelstvo využít.

**Podílet se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce** – Starostovi obce je zákonem uložena organizace činnosti obce v podmínkách nouzového přežití a jeho součástí:

- Nouzové ubytování (dále jen „NU“) – obec je pro účely NU obyvatelstva připravena využít prostory tělocvičny místní základní školy na ulici Gudrichova 223. Kapacita tohoto prostoru je stanovena na 250 osob.

Kromě základní školy je k NU připravena také místní mateřská škola (Gudrichova 40) s kapacitou čítající 50 osob. Po naplnění těchto prostor obec využije Evakuační středisko nacházející se v areálu Magistrátu města Opavy na Krnovské ulici (Obrázek 10) (Magistrát města Opavy, 2023).



Obrázek 10 Evakuační středisko Opava

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023



Během několika málo hodin je možné ze skladu střediska vystěhovat a sestavit dalších 228 náhradních postelí. Vybavené středisko, které disponuje také kuchyní, umývárnou či sprchami, je schopno okamžitě ubytovat 71 osob (Magistrát města Opavy, 2023).

V případě vážné mimořádné události, která by vyžadovala plošnou evakuaci veškerého obyvatelstva obce, je připraveno k využití několik hotelů a penzionů ve městech Opava (např. Hotel Poubá a.s.) nebo Hradec nad Moravicí (např. Hotel Sonáta) (Magistrát města Opavy, 2023). V současné době probíhá postupná obměna těchto náhradních lůžek. Staré vojenské postele, které budou v průběhu léta darovány Ukrajině, jsou nahrazovány novými a lehčími skládacími lůžky. Náhradní lůžka byla v poslední době využívána např. při pandemii nákazy onemocněním COVID-19, kdy posloužila lidem bez domova, kteří museli absolvovat státem nařízenou izolaci. Další využití našla po začátku rusko-ukrajinského konfliktu, když v ČR nacházeli bezpečné prostředí ukrajinští občané. Opavské evakuační centrum je pro ně nadále v pohotovosti (Magistrát města Opavy, 2023). Náhradní postele se umístí do tělocvičny ZŠ Mařádkova nebo ZŠ Vrchní v Opavě. Postele ale mohou být také zapůjčeny přímo starostovi obce Raduň, pokud by na území obce našel vhodný prostor pro jejich případné umístění (Magistrát města Opavy, 2023).



Obrázek 11 Část náhradních postelí ke složení

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

- Nouzové stravování (Dále jen „NS“) – NS v obci Raduň je spojeno s nouzovým ubytováním v místní základní škole. Kapacity školní jídelny a také cvičné kuchyně, jež se ve škole nachází, je možné využít pro všechny nouzově ubytované jak ve škole, tak i v jiných prostorách obce (mateřská škola apod.) Obě kuchyně jsou kvalitně vybavené moderní technologií, díky které zajištění NS nepředstavuje. Ředitelka školy po domluvě se starostou obce je připravena využít pro práci také zaměstnanců školy (kuchařek a kuchařů). Navařenou stravu je možné také rozvážet obecním automobilem, či automobily dobrovolníků z řad občanů.

Kuchyň v místě Evakuačního střediska v Opavě je rovněž připravena k využití pro raduňské občany (Obecní úřad Raduň, 2023). Kuchyň centra se nachází ve společenské místnosti s televizí a knihami (Obrázek 12).

Kuchyňská místnost je zobrazena na níže:



Obrázek 12 Kuchyň Evakuačního centra v Opavě

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Ve svém itineráři poskytuje dočasným ubytovaným hrnce, hrnky, kojenecké lahvičky, kávovar, lednici, mrazák, elektrickou troubu aj. K dispozici jsou také čisticí prostředky, utěrky, drátěnky apod.

- Nouzové zásobování pitnou vodou – (Dále jen „NZPV“) – obec Raduň je v případě přerušení dodávek pitné vody zásobována prostřednictvím cisteren, které poskytuje primární dodavatel pitné vody v obci – Společnost SmVak Ostrava a.s. Obyvatelstvo obce může také využívat soukromé studny rodinných domů či balenou vodu (poskytuje obec Raduň, JSDH Raduň či ORP Opava). Pro zásobování užitkovou vodou je možné využít hasičské vozidlo místní JSDH (Envipartner s.r.o, 2020).

Díky kvalitní spolupráci mezi obcí Raduň, obecním úřadem obce s rozšířenou působností Opava (oddělení havarijního a krizového řízení), a také okolními vesnicemi, jsou opatření ochrany obyvatelstva v obci (civilní ochrany) na dobré úrovni. Svůj podíl na tom má také účinná součinnost místního obecního úřadu a JSDH, jakožto hlavních orgánů krizového řízení v obci.

### **7.3 Síly a prostředky obce Raduň k řešení mimořádných událostí**

Orgány krizového řízení v obci Raduň využívají při řešení mimořádných událostí celou řadu sil a prostředků (dále jen „SaP“), které jsou majetkem obce (obecního úřadu), JSDH Raduň, PFO nebo v některých případech i občanských dobrovolníků.

Vzhledem k velikosti obce a s tím i souvisejícímu finančnímu rozpočtu všech zmíněných orgánů, může obec při řešení mimořádných událostí na jejím území využívat nejen sil a prostředků svých, ale i takových, které poskytnou okolní obce nebo krizový štáb obce s rozšířenou událostí Opava. Zajištění širokého spektra sil a prostředků přispívá ke snižování negativních dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí v obci.

Hlavním oporou sil a prostředků pro obec Raduň jsou zástupci základních složek integrovaného záchranného systému územních odborů v Opavě nebo Hradci nad Moravicí, které zabezpečují stálou pohotovost pro příjem hlášení o vzniku mimořádných událostí v obci, jejich vyhodnocení a případně neodkladný zásah v místě krize (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2018).

Jedná se o zástupce základních složek integrovaného záchranného systému, konkrétně:

- HZS MSK – Územní odbor Opava;
- obvodní oddělení PČR Hradec nad Moravicí;
- ZZS MSK – Územní odbor Opava.

Dále se využívají síly a prostředky dostupné přímo na území obce, které jsou zobrazeny Tabulkou 10.

Tabulka 10 Síly a prostředky dostupné v obci Raduň

Technika	Osoby	Ostatní
JSDH Raduň		
Stříkačka PS 12	11 výjezdových hasičů	Hadice, proudnice, sekery, lopaty, krumpáče, halogenová svítidla, kanystry, žebříky, ruční pily
Vozidlo Karosa (ASC 25 – RTHP)		
Požární přípojný vůz Karosa		
Obecní úřad		
Traktor John Deere	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 6 technických zaměstnanců</li> <li>• 3 administrativní zaměstnanci</li> <li>• Starosta, Místostarosta</li> </ul>	Kbelíky, pytle s pískem, pracovní nářadí, plachty, motorová pila, vysoušeče vlhkosti, velkoobjemové kontejnery, ochranné prostředky – respirátory, roušky, rukavice, dezinfekční gely
Automobil Ford Transit		
Traktor Goldoni		
Užitková multikára		
Sněžná fréza, sněžná radlice		
Kontejnerový nosič TRADING		
Cisternový návěs		

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Pozn. SaP podnikajících fyzických osob jsou již znázorněny v Tabulce 8.

Obec Raduň je připravena využít širokou škálu SaP pro řešení vzniklých MU na jejím území. Obecní úřad a JSDH Raduň jsou dlouholetými partnery v oblasti ochrany obyvatelstva. Při nastolených opatřeních navzájem spolupracují a vzájemně se doplňují. Důležitým faktorem je také již zmíněná kooperace s KŠ ORP Opava.

Z hlediska ochrany obyvatelstva je nutné pamatovat na nejdůležitější aktivum obce – jeho obyvatelstvo, a proto je tedy nutné vymezit a blíže popsat možná rizika MU, jež mohou v obci nastat a obyvatelstvo tak ohrozit.

#### 7.4 Finanční analýza zabezpečení krizového řízení a ochrany obyvatelstva v obci Raduň

Ekonomické zdroje jsou pro nastavení efektivních opatření ochrany obyvatelstva v obci velmi významné. Dostatečný finanční obnos přisuzovaný oblasti KŘ a OO zaručuje

kvalitnější a rychlejší realizaci nutných opatření. Obec Raduň se stejně jako celá ČR v posledním roce potýká s negativními důsledky stále rostoucí inflace, tudíž se finanční náklady i v této oblasti stále zvyšují.

Vymezení peněžních prostředků na bezpečnostní problematiku je zpracováno v **obecním rozpočtu z roku 2023**, jež je volně přístupný na internetových stránkách obce. Obecní rozpočet (dále jen „OR“) byl schválen zastupitelstvem obce dne 22. 2. 2023. Obsahuje přehled rozpočtových příjmů a výdajů, se kterými musí obec kalkulovat (Tabulka 11).

### Rozpočtové příjmy

Tabulka 11 Rozpočtové příjmy obce Raduň na rok 2023

Druh příjmu	Částka v Kč
Daňové příjmy	27 250 650 Kč
Nedaňové příjmy	3 617 000 Kč
Kapitálové příjmy (prodej a pronájem pozemků aj.)	0 Kč
Přijaté transfery (dotace)	557 100 Kč
Financování (přebytek rozpočtu z minulého roku)	23 243 545,32 Kč
<b>Celkem příjmy</b>	<b>54 668 295,32 Kč</b>

Zdroj: Zastupitelstvo obce Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Podle zjištěných údajů ze schváleného rozpočtu pro obec na rok 2023 obec vstupovala do roku 2023 s příjmy, které čítaly celkem 54 668 295,32 Kč. Největší příjem do obecní kasy představovaly daňové příjmy (27 250 650 Kč), nejmenší naopak příjmy z prodeje a pronájmu obecních pozemků (0 Kč).

Za zmínku stojí položka Financování, která se dá vysvětlit jako přenosný přebytek rozpočtu z roku 2022 (23 243 545,32 Kč). Jedná se o zůstatek z bankovního účtu obce, se kterým obec může nakládat dle potřeby. Zmíněná příjmová položka se v obecním rozpočtu vyskytuje každý rok a velikost částky se odvíjí od toho, jak velkou část z rezervy obec za rok utratí (Zastupitelstvo obce Raduň, 2023).

### Rozpočtové výdaje

Výdaje obce Raduň pro rok 2023 byly rozpočteny celkovou částkou 29 218 696 Kč. V obecním rozpočtu nejsou rozpočtové výdaje rozděleny do jednotlivých kategorií, dle jejich významového zařazení (oblast dopravy, oblast školství, oblast bezpečnosti apod.). Pro účely práce byla vytvořena tabulka, která znázorňuje pouze výdaje, jež souvisí

s ochranou obyvatelstva a krizovým řízením v obci Raduň (Tabulka 12). Jedná se o výdaje, spojené např. s JSDH Raduň, vodními toky a díly apod. (Zastupitelstvo obce Raduň, 2023).

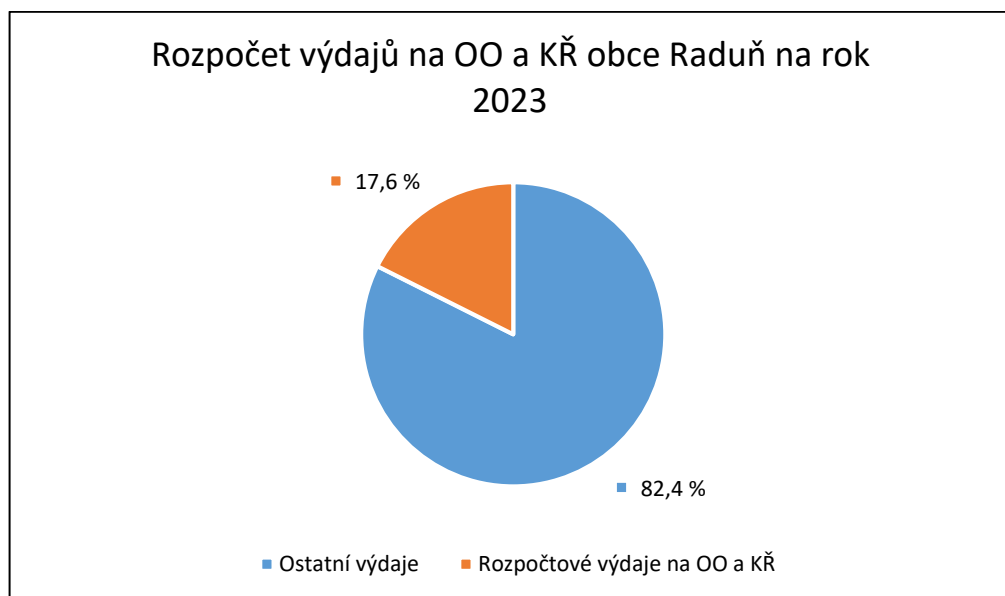
Tabulka 12 Rozpočtové výdaje obce na OO a KŘ na rok 2023

Druh výdaje na OO a KŘ obce Raduň	Částka v Kč
Úpravy drobných vodních toků	5 000 Kč
Úpravy vodních děl (požární nádrž, rybník)	105 000 Kč
Pohřebnictví	373 000 Kč
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	25 000 Kč
Krizová opatření	10 000 Kč
Požární ochrana	540 000 Kč
Činnost místní správy	4 084 000 Kč
<b>Celkem výdaje</b>	<b>5 142 000 Kč</b>

Zdroj: Zastupitelstvo obce Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Výdaje, související s ochranou obyvatelstva a krizovým řízením v obci Raduň celkově činí částku 5 142 000 Kč, což z celkových rozpočtových výdajů obce (29 218 696 Kč) představuje 17,6 %. Největší část výdajů (4 084 000 Kč) směřuje do systému činnosti místní správy, která představuje hlavní orgán KŘ v obci Raduň (Zastupitelstvo obce Raduň, 2023).

Pro lepší představu je poměr procentuálně znázorněn Obrázkem 12.



Obrázek 13 – Graf rozpočtu výdajů na OO a KŘ obce Raduň na rok 2023

Zdroj: Zastupitelstvo obce Raduň, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Analýza současného nastavení civilní ochrany a krizového řízení v obci Raduň se zešíroka věnovala několika směrům. Byly popsány krizové orgány obce, kde byl jako hlavní vykonavatel opatření OO popsán orgán „Pracovní skupina pro řešení MU“, který je složen z osob zastupující více subjektů. Jedním z nich je také JSDH Raduň. Z dokumentace OÚ byly zjištěny počty a charakter výjezdů místních hasičů za posledních šest let, což nejenže vedlo ke splnění jednoho z dílčích cílů práce, ale také to znamená lepší identifikaci hrozících rizik na území obce.

Za zmínku stojí Evakuační centrum Magistrátu města Opavy, které svým vybavením v případě potřeby (NP) může posloužit raduňským občanům. Zajímavé poznatky přinesla také finanční analýza zabezpečení KŘ a OO v obci Raduň, kdy došlo ke zjištění, že pouze necelé 2/10 výdajů mají charakter zajištění bezpečnosti v obci. Nutno podotknout, že obrovská část těchto výdajů je spotřebována pouze na pokrytí nákladů činnosti místní správy. Poskytnuté informace OÚ daly také za vznik přehledu SaP dostupných pro řešení MU na území obce, čímž byl naplněn další z dílčích cílů práce.

## 8 PŘEHLED MOŽNÝCH RIZIK PRO OBEC RADUŇ

Obec Raduň je všeobecně považována za bezpečnou příměstskou obec. Velikost obce, nízký počet obyvatel obce a nepříliš rozšířená nabídka služeb a pracovních nabídek obec sama o sobě chrání před různými antropogenními hrozbami – migrační vlnou velkého rozsahu, rozsáhlou kriminální činností či terorismem. Obec rovněž za celou svou historii nezažila např. narušení dodávek potravin, tepla či plynu, nález nevybuchlé munice apod. Nicméně existuje celá řada hrozeb, které pro obec mohou představovat riziko. V nedaleké obci Komárov u Opavy (3 km) se nachází hned dva průmyslové objekty, jež ve své výrobě používají nebezpečné chemické látky. Další nebezpečí představují požáry, které vznikají jak v suchých lesních porostech, tak v obydlených oblastech. Vznik požáru může způsobit také klimatologická hrozba posledních let ve formě extrémně vysokých teplot, které oblast každoročně postihují. Mezi další možné hrozby se stále řadí také nedávná celosvětová pandemie respiračního onemocnění způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 (nákaza COVID-19). Obcí také protéká potok Raduňka, který již několikrát způsobil lokální povodně.

### 8.1.1 Povodeň, zvláštní povodeň

Stále více projevující se změny klimatu na území České republiky, neschopnost vyschlé půdy vsakovat vodu, dlouhotrvající srážky či přívalové deště. Všechny vyjmenované aspekty dávají podnět ke vzniku povodně. Povodeň je z hlediska obce největším rizikem hrožícím na jejím území. JSDH Raduň společně s orgány obce každoročně řeší vysokou hladinu potoku Raduňka, vylévání jeho hladiny z koryta v místním zámeckém parku a zvedání hladiny rybníků, které jsou z potoku napájeny. Povodeň přímo ohrožuje řadu nemovitostí, které se nacházejí po břehu potoku. Povodňový plán obce Raduň hovoří celkem o 9 rodinných domech a o 1 sídle místní řemeslné výroby (stolař). Mohou vzniknout také škody na majetku obce (např. mostky, lávky) i soukromých vlastníků (zahrady, sklepy).

Obec není ohrožena zvláštní povodní, jež by mohla vzniknout protržením vodního díla Kružberk (35 km). Před tímto nebezpečím chrání obec kopcovitá periferie krajiny. Přehrada Kružberk je primární zdroj pitné vody v obci. Zvýšení hladiny potoku Raduňka, které způsobily přívalové deště na Opavsku v říjnu 2020, zvedly hladinu Zámeckého rybníka na takovou míru, že hrozilo protržení jeho hráze, což by způsobilo v obci zvláštní povodeň. Událost by měla fatální následky na životní prostředí v obci a znamenala by velké ekonomické ztráty.



Zvýšená hladina potoku je zobrazena na Obrázku 14.



Obrázek 14 Zvýšená hladina potoku Raduňka v roce 2020

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Na zvednutou hladinu potoku vždy dozorují místní hasiči, kteří fungují jako hlídková služba (Obrázek 15).



Obrázek 15 Místní hasiči zasahující při povodních v roce 2020

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

V případě potřeby jsou schopni tuto funkci hlídkové služby zastat také techničtí zaměstnanci obecního úřadu Raduň.

## 8.2 Požáry

Při požáru dochází k nekontrolovatelnému hoření, které je nežádoucí a doprovází jej poškození zdraví či ztráty na životech a majetkové škody. Hoření není předem jasně ohraničené na konkrétní prostor (Záchranný kruh, 2023). Na základě statistických dat bylo zjištěno, že JSDH Raduň (zejména v letních měsících) řeší v průměru 1 požár ročně (Tabulka 7). Požáry vznikají většinou mimo obydlené části – louky, mýtiny a pole. Požáry se ale také nevyhýbají domové zástavbě obce. Často se jedná o požáry vzniklé porušením zákazu o rozcívání ohňů z důvodu sucha, pálením spadaného listí aj. Poslední požár v obydlené oblasti byl řešen na podzim roku 2022, ke kterému došlo z důvodu pálení suchého listí a větví na zahradě rodinného domu na ulici 9. května (Obrázek 16).



Obrázek 16 Požár na ulici 9. května v roce 2022

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Místní hasiči zasahovali v kooperaci s hasiči ÚO HZS Opava a s výjezdovou jednotkou SDH z Podvihova a Kylešovic (Obecní úřad Raduň, 2022).

## 8.3 Extrémně vysoké teploty, dlouhodobé sucho

Teploty v obci se stejně jako v celé ČR dlouhodobě zvyšují. Jedná se o celosvětový jev způsobený klimatickými změnami na planetě. V letních měsících teploty pravidelně přesahují 30 °C, což pro lidský organismus představuje vysokou zátěž. Uvedená skutečnost

znamená riziko pro starší občany obce, občany trpící kardiovaskulárními onemocněními apod. Extrémní teploty doprovázené dlouhodobým suchem znamenají také větší riziko požárů na území obce.

## 8.4 Epidemie

Epidemie se dá popsat jako zvýšený výskyt infekčního onemocnění, které je omezeno na jednu oblast během jednoho časového úseku. Onemocnění je jako epidemie označována tehdy, má-li infekční onemocnění výrazně vyšší výskyt, než bylo odhadováno. Epidemie s extrémně velkým rozsahem zasahující většinu celého světa se nazývá pandemie (Pandemie.cz, 2023).

Obec se stejně jako celý svět v posledních letech potýkal s pandemií respiračního onemocnění způsobeného neznámým virem, označovaným jako SARS CoV-2 (**nákaza COVID-19**). První případy onemocnění se v ČR objevily na začátku března 2020 a následky se řeší do dnešních dní (World Health Organization, 2023). Obyvatelstvo obce muselo dodržovat státem určená pandemická opatření, aby došlo k zamezení dalšímu šíření viru. Vedení obce spolu s JSDH Raduň poskytovali zdarma občanům roušky, respirátory, antigenní testy, desinfekční gely aj. Některým občanům byly také poskytovány nákupy potravin či léků. Vývoj počtu nakažených COVIDEM-19 na území obce je zobrazen na Obrázku 17.



Obrázek 17 Graf vývoje počtu nakažených COVIDEM-19 na území obce Raduň

Zdroj: Kurzy.cz, spol. s r.o., 2022

Obrázek 17 zobrazuje období od 1. dubna 2020 po 1. červenec 2022 a jsou z něj patrné obě „vlny“ tohoto onemocnění. Nejvíce nakažených se na území obce vyskytovalo 3. února 2022, kdy jejich počet dosáhl 49 nakažených osob (Kurzy.cz, spol. s r.o., 2022).

Finanční náklady obce na řešení pandemie COVIDU-19 se týkaly zajištění ochranných roušek, respirátorů, desinfekce či antigenních testů. V jednotlivých letech byly náklady vyčísleny následovně:

- 2020 – 21 385 Kč.
- 2021 – 5 961 Kč.
- 2022 – 4 862 Kč.

V letošním roce 2023 obec Raduň doposud nemusela uvolnit žádné finance na řešení onemocnění COVID-19. V dnešních dnech se onemocnění na území obce vyskytuje velmi zřídka, v uplynulých měsících pouze v rámci nízkých jednotek. Mimo onemocnění COVID-19 se obec sezónně setkává s běžnou chřipkou (Obecní úřad Raduň, 2023).

## 8.5 Extrémní vítr

Se silnými poryvy větru se obec potýká pravidelně. Posledních z 20 výjezdu JSDH Raduň, bylo větrem zapříčiněno hned 8 z nich (Tabulka 7). Vítr způsobuje polom větví stromů, které následně padají na silniční komunikaci a omezují tak dopravu nebo také poškozují starší (plechové) střechy budov. Dobrovolní hasiči obce disponují pouze ruční pilou na řezání dřeva. Žádný ze členů jednotky není proškolen k užívání motorové pily, která z tohoto důvodu chybí také v technickém vybavení jednotky.

## 8.6 Unik nebezpečné látky

Další nebezpečí pro obec Raduň může představovat únik nebezpečné látky. V případě Raduň by se jednalo o únik nebezpečných látek z jednoho ze dvou stacionárních zařízení, které se nachází v Městské části Opava-Komárov. První z nich – Akzo Nobel Coatings, a.s. se zabývá prodejem, výrobou a distribucí barev, nátěrů, laků, tiskařských barev a tmelů. Případný požár tohoto výrobního komplexu by mohl pro obec představovat riziko ve formě jedovatých výparů z hoření chemických látek. Další ze stacionárních zařízení je Teva Czech Industries s.r.o., které se nachází rovněž v blízkém Komárově. Společnost vyrábí různé druhy léčiv, kosmetiky, drogistického zboží či speciálního druhu potravin. Podnik s tradicí mnoha desetiletí má vlastní firemní hasičský záchranný sbor.

Kromě stacionárních zdrojů nebezpečných látek mohou škodliviny uniknout i ze zdrojů mobilních, kterými jsou dopravní prostředky, přepravující nebezpečné látky např. po silnicích či železnicích. Vznik úniku NL je v obci nepravděpodobný, jelikož na jejím území platí omezení tranzitní dopravy nad 12 tun ve všech směrech (platné od roku 2021), a také zde není zavedena železniční doprava.

## 8.7 Jiná rizika

Mimo primární rizika hrozí obci i jiná další nebezpečí různého charakteru. Z naturogenních mimořádných událostí je to např. náledí a ledovka, jež představují nebezpečí vzniku dopravních nehod na silničních komunikacích. Reálné je také nebezpečí vzniku epizootie (hromadné nákazy zvířat). Na území obce již bylo několikrát vyhlášeno dočasné omezení volného výběhu domácí drůbeže, jelikož v přilehlých obcích (např. Suché Lazce), se vyskytly případy ptačí chřipky. Naposledy omezení obecní úřad dočasně vyhlásil na podzim 2022. Co se týká antropogenních MU, z důvodu havárie může v obci dojít k přerušení dodávek elektrické energie či k narušení dodávek pitné vody.

Dalším možným bezpečnostním rizikem je momentálně probíhající válka na Ukrajině, kterou započala Ruská federace. ČR se spolu s ostatními státy NATO, kterého je součástí, podílí na technické (zbraně, vojenská technika) i humanitární podpoře ukrajinské republiky. V současné době se hovoří o možných nebezpečích hrozící uprchlické vlny civilního obyvatelstva, která může postihnout i území ČR. V obci Raduň se však od začátku konfliktu nepřihlásil k pobytu žádný ukrajinský občan.

## 9 ZHODNOCENÍ SOUČASNÝCH RIZIK V OBCI RADUŇ

Zdroje rizik zmíněné v předchozí kapitole jsou pro obec nejvýznamnější, nicméně pro úplný přehled možných mimořádných událostí a krizových situací, jež na území obce mohou vzniknout, bude vypracován kontrolní list (check-list), který odhalí veškerá možná rizika pro obec Raduň. Následně musí být také zhodnoceno, zda je obec se svými orgány KŘ připravena za pomoci aktuálně nastavených opatření těmto rizikům čelit.

### 9.1 Kontrolní list

Základem pro check-list (kontrolní list) bude Analýza hrozeb pro ČR, která byla vypracována v roce 2016. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, analýza obsahuje 22 možných typů KS, identifikovaných pro území ČR – tedy i pro obec Raduň. Některé z typů nebezpečí budou místy upraveny, smazány či doplněny o další aktuální nebezpečí na základě konzultace s vedením obce Raduň a Analýzy rizik ORP Opava z roku 2015. Otázky v kontrolním listu jsou definovány tak, aby na ně bylo možné odpovědět ANO/NE (Tabulka 13).

Tabulka 13 Kontrolní list – část 1

KONTROLNÍ LIST – CHECK LIST ANALYSIS (CLA)		ODPOVĚĎ	
1.	Může v obci nastat dlouhodobé sucho?	ANO	
2.	Mohou v obci dojít k extrémně vysokým teplotám?	ANO	
3.	Může v obci vzniknout povodeň?	ANO	
4.	Může v obci vzniknout zvláštní povodeň?	ANO	
5.	Může v obci dojít k vydatným srážkám?	ANO	
6.	Může v obci dojít k extrémnímu větru?	ANO	
7.	Může v obci dojít k tornádu?		NE
8.	Může v obci dojít k zemětřesení?		NE
9.	Může v obci dojít k sopečné erupci?		NE
10.	Může v obci propuknout epidemie?	ANO	
11.	Může v obci propuknout epifytie?		NE
12.	Může v obci propuknout epizootie?	ANO	
13.	Může v obci dojít k narušení dodávek potravin velkého rozsahu?		NE
14.	Může v obci dojít k migrační vlně velkého rozsahu?		NE
15.	Může obec ohrozit únik nebezpečné látky ze stacionárního	ANO	
16.	Může v obci dojít k narušení dodávek pitné vody (havárie)?	ANO	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

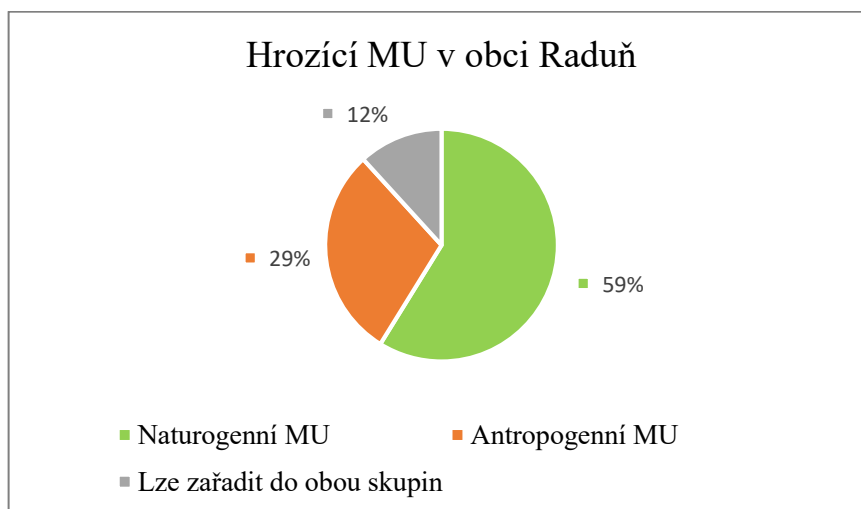
Tabulka 13 Kontrolní list – část 2

KONTROLNÍ LIST – CHECK LIST ANALYSIS (CLA)		ODPOVĚĎ	
17.	Může v obci dojít k narušení dodávek plynu (havárie)?	ANO	
18.	Může v obci dojít k narušení dodávek ropy a ropných produktů?		NE
19.	Může v obci dojít k radiační havárii?		NE
20.	Může v obci dojít k narušení dodávek el. energie?	ANO	
21.	Může v obci dojít k požáru v obydlených částech?	ANO	
22.	Může v obci dojít k požáru v přírodě?	ANO	
23.	Může v obci vzniknout náledí a ledovka?	ANO	
24.	Může v obci dojít k výskytu mlh?	ANO	
25.	Může v obci vzniknout závažná drážní nehoda?		NE
26.	Může v obci vzniknout závažná silniční nehoda?	ANO	
27.	Může v obci vzniknout závažná letecká nehoda?		NE
28.	Může v obci dojít k výrazným svahovým nestabilitám?		NE
29.	Může v obci dojít k důlnímu neštěstí?		NE
30.	Může v obci dojít k dlouhodobé inverzní situaci?		NE

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z kontrolního listu je patrné, že na 17 otázek bylo odpovězeno „ANO“ a na 13 otázek „NE“. Otázky s odpovědí „NE“ se dají definovat tak, že představují pro obec žádné či zanedbatelné riziko. Kladné odpovědi naopak znamenají, že hrozí riziko vzniku této MU na území obce.

Graf z Obrázku 18 přiblížil, jaký typ MU se v obci může nejpravděpodobněji vyskytnout.



Obrázek 18 Graf nejpravděpodobněji hrozících MU v obci Raduň

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Nejpravděpodobněji se v obci vyskytne naturogenní mimořádná událost, která představuje 59 % (Obrázek 18). V obci hrozí z 29 % antropogenní mimořádná událost a 12 % událostí je možné zařadit do obou skupin. Jedná se o požáry, u kterých je vznik možný jak přírodní cestou (blesk, extrémně vysoké teploty), tak i lidským zaviněním (žhářství).

Analýzou CLA (kontrolního listu) bylo zjištěno, že nejvýznamnější bezpečnostní riziko pro obec představují naturogenní mimořádné události.

## 9.2 Co se stane, když (analýza)

Z indikovaných rizikových mimořádných událostí za pomoci kontrolního listu bylo vybráno 10 konkrétních událostí, které se v obci mohou nejpravděpodobněji vyskytnout. Dále jsou k nim za pomoci metody „Co se stane, když“ (What – if) doplněny možné negativní následky pro obec, a také návrhy na možná opatření (Tabulka 14).

Tabulka 14 Analýza „Co se stane, když“ nejpravděpodobnějších MU v obci Raduň – část 1

What – if?	Následky	Opatření
Co se stane, když v obci nastanou extrémně vysoké teploty?	Požáry, sucho, dehydratace obyvatelstva, poškození ŽP (obecní zeleň, zemědělské pozemky), prašnost na cestách	Zákaz rozdělávání ohňů, instalace veřejných píttek, závlaha obecní zeleně, kropení cest vodou
Co se stane, když obec zasáhne povodeň?	Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, škody na majetku (mostky, lávky, domy, sklepy), poškození ŽP	Předpovědní a varovné systémy, evakuace, osvěta obyvatelstva, zvětšení kapacity koryta toku
Co se stane, když obec zasáhne zvláštní povodeň?	Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, škody na majetku (fotbalový areál), poškození ŽP	Zpevnění hráze Zámeckého rybníka, evakuace, včasné varování
Co se stane, když v obci vznikne extrémní vítr?	Polomy stromů, stromy přes silnici, škody na majetku (střechy, vybavení zahrad), výpadky el. proudu	Předpovědní a varovné systémy, osvěta obyvatelstva, ukotvení majetku
Co se stane, když v obci propukne epidemie?	Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, zastavení chodu obce, zastavení služeb	Hygienická opatření, testování, izolace a karanténa, respirátory, rozestupy, omezení pohybu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023



Tabulka 14 Analýza „Co se stane, když“ nejpravděpodobnějších MU v obci Raduň – část 2

What – if?	Následky	Opatření
Co se stane, když v obci propukne epizootie?	Ohrožení životů a zdraví zvířat/obyvatelstva, finanční škody	Informování obyvatelstva, zákaz volného pohybu zvířat na území obce, izolace zvířat, usmrcení zvířat
Co se stane, když obec zasáhne NL uniklá ze stacionárního zařízení?	Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, poškození ŽP, zastavení chodu obce	Včasné varování, evakuace, improvizované ochranné prostředky, improvizované ukrytí, poslech rozhlasu/TV
Co se stane, když v obci dojde k narušení dodávek elektrické energie?	Ohrožení zdraví obyvatelstva, zastavení fungování obce, nepokoje, dominoefekt, ekonomické dopady	Alternativní zdroje energie, benzínové elektrocentrály a agregáty, nouzové zásobování
Co se stane, když v obci vznikne požár?	Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva, poškození majetku	Včasné varování, evakuace, JSDH Raduň, HZS ČR ÚO Opava, zákaz rozdělávání ohňů
Co se stane, když v obci vznikne náledí a ledovka?	Dopravní nehody, ohrožení zdraví obyvatelstva (pády), poškození el. vedení	Solení (posyp) chodníků a silnic, varování přes MIS

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Pozn. Opatření zmíněná v tabulce jsou pouze zkrácená pro účely zpracování metody What – if (Tabulka 14).

Je nutné dále analyzovat stav aktuálně nastavených opatření ochrany obyvatelstva v obci a navrhnout nová inovativní řešení, která jsou proveditelná v praxi. Většina z odhadovaných následků se týká ohrožení života a zdraví obyvatelstva a škod na majetku.

### 9.3 Analýza stromu událostí

Provedená analýza stromu události (event tree analysis – ETA) bude pracovat s fiktivní MU, jež by mohla vzniknout na území obce Raduň. Jedná se o praktickou modelovou situaci,

kde extrémní vítr (vichřice) zapříčiní pád stromu na elektrické vedení, požár či jinou negativní událost. Modelová situace byla vybrána z těchto důvodů:

- Kombinace MU, které se v obci nejčastěji vyskytují,
- kombinace MU, které v obci mohou nejpravděpodobněji vyskytnout;
- 43 % (9 z 21) výjezdů JSDH Raduň za posledních 6 let bylo způsobeno extrémním větrem (vichřicí);
- 29 % (6 z 21) výjezdů JSDH Raduň za posledních 6 let bylo způsobeno požárem.

Spadlé stromy mohou vedení poškodit a způsobit tak krátkodobý výpadek elektrického proudu či úplné přerušení dodávek elektrické energie v obci. Dále může vzniknout požár, který ohrozí životy a zdraví obyvatelstva či jeho majetek. Požár může také znamenat vznik velkých finančních škod.

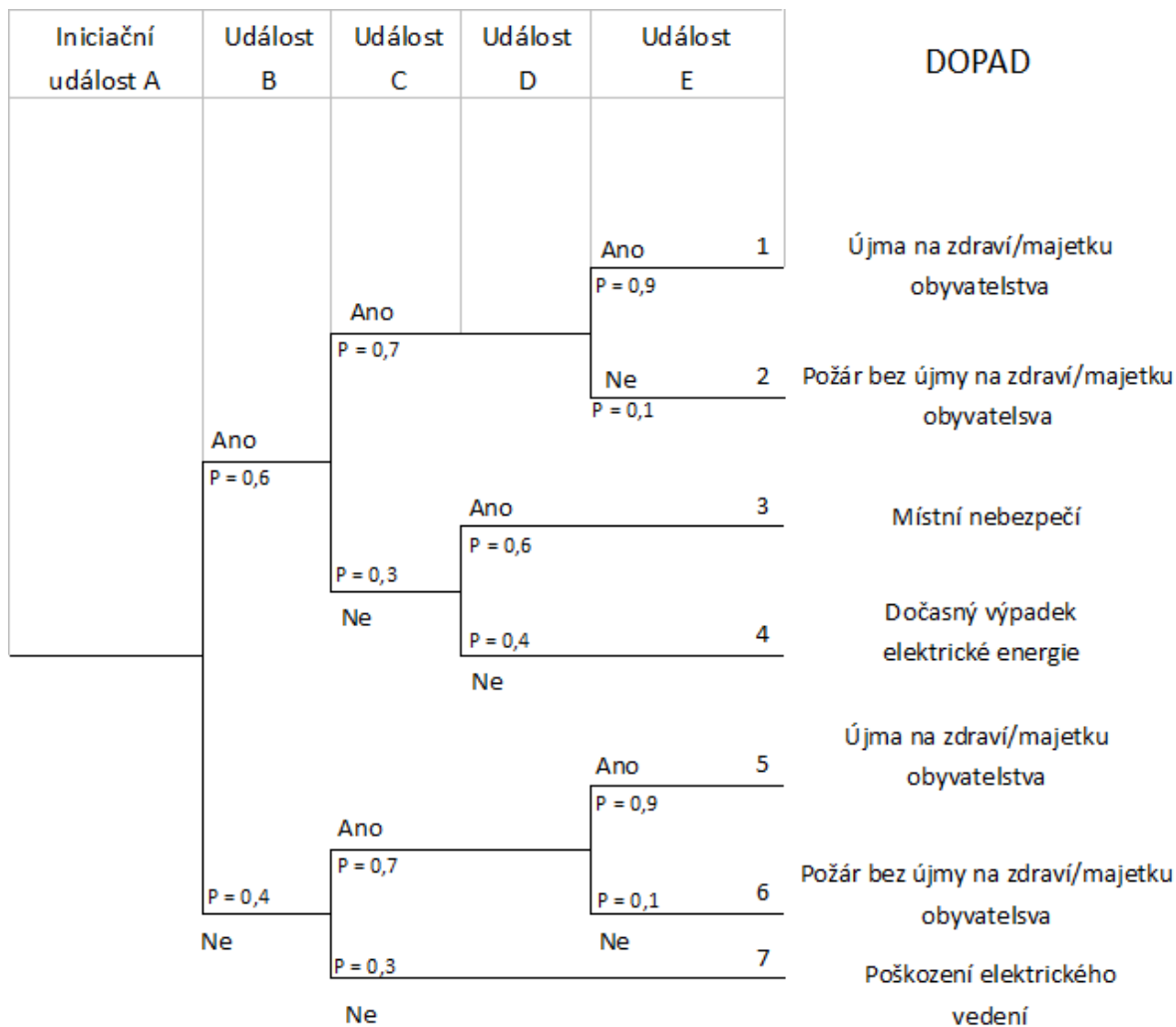
Možné negativní dopady jsou zobrazeny na Obrázku 19 a každý z dopadů je označen číslem (1 až 7). K těmto číslům (dopadům) je následně přiřazena hodnota, která znázorňuje pravděpodobnost dopadu na obec Raduň. Čím je hodnota čísla vyšší, tím větší závažnost má dopad na samotnou obec Raduň a jeho obyvatelstvo, majetek a životní prostředí.

Legenda k Obrázku 19 je zobrazena Tabulkou 15.

Tabulka 15 Legenda k analýze stromu událostí (ETA)

Ozn.	Popis události	Ozn. dopadu	Pravděpodobnost dopadu
A	Pád stromu na el. vedení při vichřici	1	0,378
B	Výpadek elektrického proudu	2	0,042
C	Vznik požáru	3	0,108
D	Úplné přerušení dodávek elektrické energie	4	0,072
E	Požár zasáhne osoby/majetek	5	0,252
		6	0,028
		7	0,120

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023



Obrázek 19 Analýza stromu poruch

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z analýzy stromu událostí vyplývá, že rozebíraná mimořádná událost může způsobit minimálně 7 zmíněných dopadů (Obrázek 19). Nejzávažnější z nich se vyskytl hned ve dvou případech (č. 1 a 5), kde se jedná o újmu na zdraví/majetku obyvatelstva. Jako nejméně závažné dopady se jeví dopady č. 7 a č. 4., které by znamenaly dočasný výpadek elektrické energie a poškození elektrického vedení v obci Raduň.

### 9.4 Metoda KARS

Pro provedení metody KARS bylo opět vybráno 10 nejpravděpodobnějších a nejzávažnějších rizik pro obec Raduň. Jedná se o stejné mimořádné události, se kterými již pracovala analýza pomocí metody „Co se stane, když“ (What-if).

Rizika jsou seřazena dle **pravděpodobnost jejich výskytu a podle závažnost jejich dopadu** na území obce Raduň či jeho obyvatelstvo a následně jsou vložena do Tabulky 16.

Tabulka 16 Tabulka souvztažnost rizik

Riziko ( $R_b$ )		Riziko ( $R_a$ )										Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Povodeň	X	0	0	1	1	1	0	0	1	0	4
2.	Vichřice	0	X	1	0	1	0	0	0	0	0	2
3.	Požár	0	0	X	0	1	0	0	0	0	0	1
4.	Epidemie	0	0	0	X	0	0	0	0	1	0	1
5.	Narušení el. en.	0	0	0	1	X	0	0	0	0	0	1
6.	Zvláštní povodeň	0	0	0	1	1	X	0	1	0	0	3
7.	Vysoké teploty	0	0	1	0	1	0	X	0	0	0	2
8.	Náledí a ledovka	0	0	0	0	1	0	0	X	0	0	1
9.	Epizootie	0	0	0	1	0	0	0	0	X	0	1
10.	Únik NL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X	0
<b>Celkem</b>		0	0	2	4	6	1	0	1	2	0	

Zdroj: Jelšovská a Peterková, 2013, Vlastní zpracování 2023

Dále bylo k těmto rizikům přiřazeno číslo 1 či 0. V případě, že riziko  $R_b$  může dát za vznik riziku  $R_a$ , bylo uděleno číslo 1. V situaci, kdy riziko  $R_b$  nemohlo vyvolat riziko  $R_a$  bylo přiřazeno číslo 0 (Jelšovská a Peterková, 2013).

### Výpočet koeficientů aktivity a pasivity

Pro kvalifikace rizik, která působí na obec Raduň je využito koeficientů aktivity a pasivity. Díky těmto dvěma koeficientům je 56 16 přenesena do matematické i grafické podoby.

- $K_{ARb}$  – koeficient aktivity je procentuální vyjádření počtu vybraných rizik, jež jsou návazná na riziko označené  $R_b$ . V případě, že riziko  $R_b$  nastane, tak k těmto návazným rizikům může dojít.
- $K_{PRa}$  – koeficient pasivity je procentuální vyjádření počtu vybraných rizik, jež jsou návazná na riziko označené  $R_b$  a mohou riziko  $R_b$  následně vyvolat.

K vyjádření koeficientu aktivity a pasivity, bylo zapotřebí sestavit počet kombinací. V situaci, kdy riziko  $R_b$  nemůže vyvolat samo sebe, může vyvolat jen rizika jím samotným. Počet rizik je u této analýzy 10 ( $x = 10$ ), v tom případě platí, že celkový počet kombinací se rovná  $x-1$  (Jelšovská a Peterková, 2013).

**Výpočet koeficientu aktivity  $K_{ARb}$  pro jednotlivá rizika  $R_b$ :**

$$Kar_b = [(\sum Kar)/(x - 1)] \cdot 100 \quad (1)$$

- 1)  $K_{ARb} = [4/(10-1)] \cdot 100 = 44,44 \%$
- 2)  $K_{ARb} = [2/(10-1)] \cdot 100 = 22,22 \%$
- 3)  $K_{ARb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 11,11\%$
- 4)  $K_{ARb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 11,11\%$
- 5)  $K_{ARb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 11,11 \%$
- 6)  $K_{ARb} = [3/(10-1)] \cdot 100 = 33,33 \%$
- 7)  $K_{ARb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 22,22 \%$
- 8)  $K_{ARb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 11,11 \%$
- 9)  $K_{ARb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 11,11 \%$
- 10)  $K_{ARb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 0 \%$

**Výpočet koeficientu aktivity  $K_{PRb}$  pro jednotlivá rizika  $R_b$ :**

$$Kpr_b = [(\sum Kar)/(x - 1)] \cdot 100 \quad (2)$$

- 1)  $K_{PRb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 0 \%$
- 2)  $K_{PRb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 0 \%$
- 3)  $K_{PRb} = [2/(10-1)] \cdot 100 = 22,22 \%$
- 4)  $K_{PRb} = [3/(10-1)] \cdot 100 = 44,44 \%$
- 5)  $K_{PRb} = [5/(10-1)] \cdot 100 = 66,66 \%$
- 6)  $K_{PRb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 11,11 \%$
- 7)  $K_{PRb} = [0/(10-1)] \cdot 100 = 0 \%$

$$8) K_{PRb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 11,11 \%$$

$$9) K_{PRb} = [2/(10-1)] \cdot 100 = 22,22 \%$$

$$10) K_{PRb} = [1/(10-1)] \cdot 100 = 0 \%$$

### Tabulka koeficientů aktivity a pasivity

Tabulka 17 Tabulka koeficientů aktivity a pasivity

Riziko Rb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$K_{ARb} [\%]$	44,44	22,22	11,11	11,11	11,11	33,33	22,22	11,11	11,11	0
$K_{PRb} [\%]$	0	0	22,22	44,44	66,66	11,11	0	11,11	22,22	0

Zdroj: Jelšovská a Peterková, 2013, Vlastní zpracování 2023

### Graf souvztažnosti

Účelem výsledného grafu souvztažnosti je stanovit významnost všech rizik a jejich souvztažností v systému. Graf rozdělují dvě osy (O1 a O2) na 4 kategorie (oblasti).

<i>I. oblast</i>	primárně nebezpečná rizika;
<i>II. oblast</i>	sekundárně nebezpečná rizika;
<i>III. oblast</i>	žádná primárně nebezpečná rizika;
<i>IV. oblast</i>	relativní bezpečnost (Jelšovská a Peterková, 2013).

### Polohy os O<sub>1</sub> a O<sub>2</sub>

$$K_{ARb} \max = 44,44 \% \quad K_{AR} \min = 0,0 \%$$

$$K_{PRb} \max = 55,55 \% \quad K_{PR} \min = 0,0 \%$$

Pozn. s = spolehlivost (0–100)

#### Osa O<sub>1</sub>

$$O_1 = 100 - [(K_{arb} \max - K_{arb} \min) : 100] \cdot s (\%) \quad (3)$$

$$O_1 = 100 - [(44,44 - 0) / 100] \cdot 80 \doteq 64 \%$$

**Výsledek pro osu O<sub>1</sub> je 64 %**

Osa O<sub>2</sub>

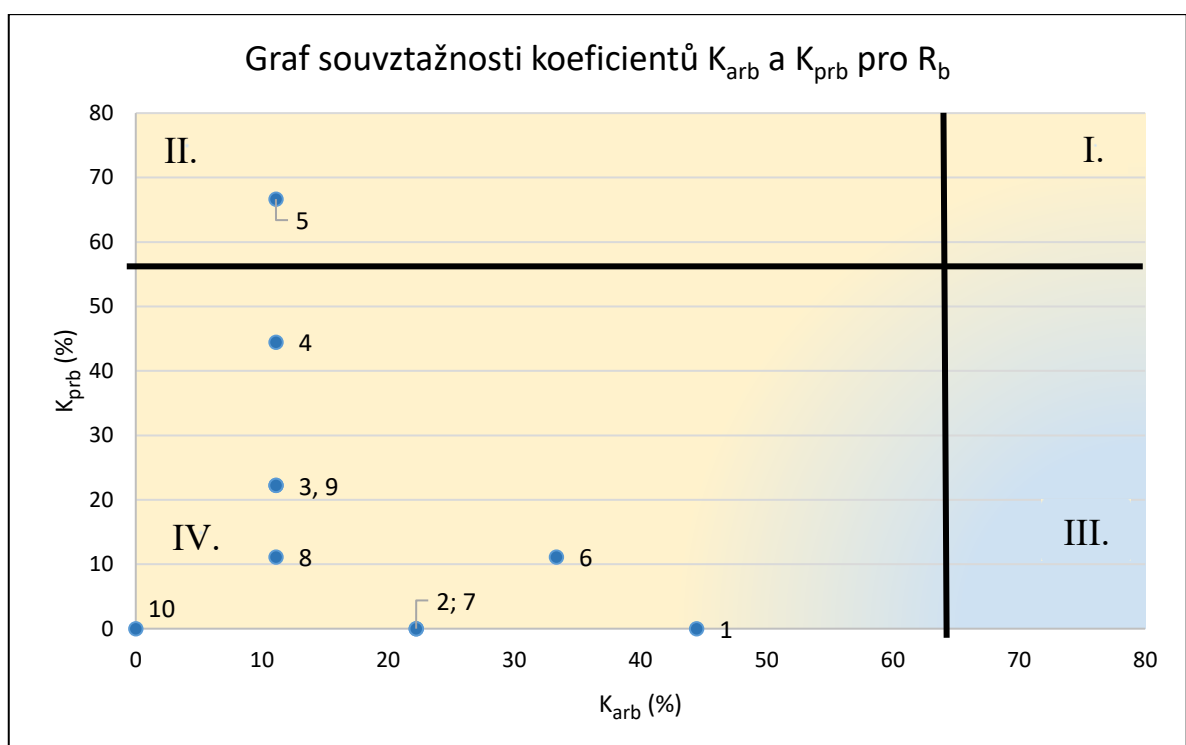
$$O_1 = 100 - [(K_{prb\ max} - K_{prb\ min}) : 100] \cdot s\ (\%) \quad (4)$$

$$O_2 = 100 - [(55,55 - 0) / 100] \cdot 80 \doteq 56\ \%$$

Výsledek pro osu O<sub>2</sub> je 56 %

## Výsledné vyhodnocení metody KARS

Vyhodnocení celé metody je vyobrazeno na Obrázku 20, jež graficky rozděluje jednotlivá rizika (mimořádné události) do příslušných kategorií dle stupně nebezpečnosti:



Obrázek 20 Graf souvztažnosti KARS

Zdroj: Jelšovská a Peterková, 2013, Vlastní zpracování, 2023

Vzniklý graf určil rizika v jednotlivých oblastech s ohledem na možnost vzniku mimořádných událostí dle jejich vzájemné souvztažnosti následovně:

- **I. oblast – primárně nebezpečná rizika** – v dané oblasti se nevyskytují žádná rizika.
- **II. oblast – sekundárně nebezpečná rizika** – v dané oblasti se vyskytuje **riziko č. 5 – narušení dodávek elektrické energie**. K narušení dodávek el. energie by mohlo dojít z důvodu povodně, vichřice, požáru, zvláštní povodně, vysokých teplot či náledí a ledovky. V obci Raduň k narušení dodávek elektřiny dochází ve většině případů z důvodu vichřice, v ostatních případech jde zpravidla o bouřku.

- **III. oblast – žádná primárně nebezpečná rizika** – v dané oblasti se nevyskytují žádná rizika.
- **IV. oblast – relativní bezpečnost** – v dané oblasti se vyskytují všechna rizika, až na riziko č. 5.
  - **riziko č. 1 povodeň, riziko č. 6 zvláštní povodeň** – obec se s povodněmi většinou potýká v jarních či podzimních měsících. Naposledy došlo k povodním na podzim roku 2020. Povodně pro obec představují jedno z nejvýznamnějších bezpečnostních rizik, nicméně reálné nebezpečí se projevuje vždy až tehdy, kdy dochází k překročení hladiny potoka v obydlených oblastech. Zvláštní povodeň může ohrozit obec v případě porušení hráze Zámeckého rybníka.
  - **riziko č. 2 vichřice** – naturogení mimořádná událost, která se v obci vyskytuje pravidelně (s výjimkou letních měsíců). Vichřici jako prvek extrémních projevů počasí je možné zařadit mezi největší bezpečnostní rizika v obci, jelikož může spustit tzv. dominoefekt.
  - **riziko č. 3 požár** – riziko, které se v obci může vyskytnout z mnoha různých důvodů takřka kdekoli. V obci se nachází významné historické budovy, rodinné domy, školská zařízení, lesy, louky aj. Všechna zmíněná aktiva mohou být požárem zasažena.
  - **riziko č. 4 epidemie** – obec byla zasažena celosvětovou pandemií COVIDU-19 na jaře roku 2020. Před touto pandemií se obec s žádnou epidemií nesetkala.
  - **riziko č. 7 vysoké teploty** – v Raduni se projevuje globální oteplování, které zapříčiňuje stále vyšší teploty v letních měsících, které může způsobit požáry, narušení dodávek elektrického proudu či zdravotní rizika pro občany obce.
  - **riziko č. 8 náledí a ledovka** – k náledí a ledovce může docházet zejména v zimních měsících na silnici II. třídy č. 464, která vede napříč obydlenou částí obce. Ledovka také může způsobit potrhání elektrického vedení.
  - **riziko č. 9 epizootie** – domácí drůbež v obci může ohrozit farma drůbeže v Suchých Lazcích, odkud by se mohlo rozšířit nebezpečí ptačí chřipky.



- **riziko č. 10 únik NL** – v obci se nenachází žádný stacionární zdroj NL. Nejbližším objektem, který zachází s NL se nachází v nedalekém Komárově, odkud však k úniku, který by ohrozil katastr obce doposud nikdy nedošlo.

Výskyt téměř všech vytipovaných rizik ve IV. oblasti (relativní bezpečnost) se dá vysvětlit tím, že obec Raduň je bezpečná obec, ve které v novodobé historii nedošlo k žádné závažné MU. Jediné z rizik, které se vyskytlo v II. oblasti je riziko č. 5 narušení dodávek elektrické energie, což se dá vysvětlit tím, že narušení může být zapříčiněno několika různými druhy nebezpečí, jež na obec současně působí. Metoda KARS tedy identifikovala tuto MU jako nejrizikovější pro obec Raduň.

## 10 NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ PRO OBEC RADUŇ

Empirické výsledky práce postupně odhalily 5 největších bezpečnostní rizik, jež obec nejvíce ohrožují. Další rizika, zmíněna v práci jsou také důležitá, nicméně pro obec aktuálně nepředstavují zvláště velké ohrožení. Nemělo by dojít k situaci, aby bylo některé z rizik úplně opomíjeno a upozaděno, protože i ze zdánlivě malých rizik se mohou stát rizika závažná. Z výzkumných údajů, jež byly postupně zjištěny při zpracovávání všech metod vyplývá, že největší bezpečnostní rizika pro obec Raduň jsou:

- Povodeň;
- požár;
- zvláštní povodeň;
- přerušeni dodávek elektrické energie;
- vichřice.

### 10.1 Všeobecná navrhovaná opatření v oblasti významných rizik

Určená bezpečnostní rizika obce Raduň musí být analyzována z hlediska současného stavu realizace opatření orgánů krizového řízení v obci, které vedou k minimalizování negativních následků na obec a následně navrhnout další všeobecná opatření a doporučení, která jsou na území obce realizovatelná.

#### Povodeň

Povodeň je v rámci ochrany obyvatelstva obce Raduň jedno z nejvýznamnějších bezpečnostních rizik a připravenost obce na tuto MU je stěžejní. Obec při jejich řešení vychází z digitálního povodňového plánu a mezi hlavní využívané síly a prostředky při povodních se řadí místní JSDH. Technická vybavenost jednotky je ale na nízké úrovni, požárníci vlastní pouze 1 malé plovoucí čerpadlo, které by v případě zaplavení více rodinných domů najednou bylo naprosto nedostačující. Hasiči také trpí nedostatkem lopat, krumpáčů a jiného nářadí, které lze využít např. pro likvidační práce. Do itineráře JSDH Raduň by pro účely povodní mělo být nakoupeno např.:

- Plovoucí čerpadla, vysoušeče vlhkosti, statická čerpadla;
- ruční nářadí (lopaty, krumpáče, smetáky);
- záchranné vodní vesty, rukavice.

Obecní úřad by ve spolupráci se sborem dobrovolných hasičů měl pravidelně čistit koryto potoka Raduňka v obydlené části obce, kde často dochází ke zvýšení hladiny toku. Žádoucí je také zpevnění břehů potoka v oblasti zámeckého parku a fotbalového hřiště TJ Raduň.

### **Požár**

Mezi nejzávažnější mimořádné události, které mohou vzniknout na území obce Raduň lze jednoznačně zařadit požár. Představuje ohrožení života a zdraví obyvatelstva obce a může způsobit velké finanční škody. Z Tabulky 7 lze vyčíst, že raduňští hasiči řeší požár alespoň jednou za rok (kromě roku 2022) a počet výjezdových hasičů u požárů dosahuje nejvyšších hodnot. Od roku 2017 do roku 2022 se jednalo celkem o 6 výjezdů.

JSDH Raduň sice pro řešení požárů může využít hasičské vozidlo Karosa (ASC 25 – RTHP) s ruční stříkačkou PS-12, nicméně použitelnost vozu je v praxi téměř nulová. Zastaralost vozu způsobuje pomalý výjezd jednotky. Malý výkon, váha a velikost vozidla zase zapříčiňuje neschopnost vozu dostat se k místům s horší dostupností (úzké cesty, velká převýšení, lesní porost apod.). JSDH Raduň by měla usilovat o koupi nového modernějšího vozu.

Pro řešení požárů raduňští hasiči rovněž nemají dostatek vhodných ochranných prostředků (kvalitní přilby, zásahový oděv, rukavice, zásahová obuv vhodné velikosti aj.) Každý jednotlivý člen výjezdové jednotky (11) by měl disponovat svou vlastní kompletní zásahovou výbavou s evidenčním číslem/jménem hasiče.

### **Zvláštní povodeň**

Zmenšení pravděpodobnosti vzniku zvláštní povodně, která hrozí zejména na Zámeckém rybníku, by podpořilo vybudování regulačního stavidla, které by bylo schopné přebytečnou vodu z rybníka odvádět do koryta potoka Raduňka. Dále je vhodná také úvaha o zpevnění hráze rybníka, což by mohlo představovat velké finanční náklady. V tomto případě se obec může prostřednictvím žádosti o finanční dotaci obrátit na MŽP či Evropskou unii.

### **Přerušování dodávek elektrické energie**

Obec Raduň se s přerušování dodávek elektrické energie potýká několikrát za rok, nejčastěji z důvodu předem ohlášené odstávky. Z důvodu velkého výskytu zeleně na území obce se ale objevují i případy, kdy je přívod elektřiny přerušen např. z důvodů spadlých stromů na elektrické vedení následkem vichřice či bouřek. Obecní úřad či JSDH Raduň by do svého vybavení měla zakoupit alespoň 2 (benzínové) elektrocentrály, jež by byly v případě nutnosti

schopny napájet budovu obecního úřadu, který případě KS funguje jako krizové pracoviště Pracovní skupiny pro řešení MU.

### **Vichřice**

Empirické údaje poukázaly na zapříčinění 43 % všech výjezdů místních dobrovolných hasičů za posledních 6 let z důvodu vichřic (Tabulka 7). Při tak velkém procentu případů by síly a prostředky pro realizaci opatření OO při vichřici měly být na vysoké úrovni. JSDH Raduň v současné době nedisponuje motorovou pilou pro řezání spadáných stromů a větví. Výjezdová jednotka nemá mezi sebou ani člena, který je proškolen na zacházení s motorovou pilou, a tak se musí spoléhat na 2 menší ruční pily. Dalším návrhem se tedy týká navržením vhodného člena výjezdové jednotky na tuto funkci. Velitel jednotky osloví všechny členy a zájemce se poté zúčastní odborného školení. Poté SDH zakoupí vhodnou motorovou pilu využitelnou při zásahu. Dalším navrhovaným opatřením je ořezání větví stromů, jež se nachází v blízkost chráněných aktiv (elektrické dráty, budovy apod.).

## **10.2 Aktualizace bezpečnostní dokumentace obce Raduň**

Dokumenty týkající se bezpečnosti jsou pro obec klíčové. Pro účely ochrany před povodněmi má obec zpracován digitální povodňový plán z roku 2020. Povodňový plán obsahuje důležité informace jako popis veškerého vodstva na území katastru obce, seznam ohrožených objektů, možný druh a rozsah ohrožení povodní na území obce, plán spojení apod. Povodňový plán je vhodné aktualizovat, protože kontakty v plánu spojení jsou po třech letech zastaralé. Některé uvedené podnikající fyzické osoby ukončily svou činnost, tudíž je nutné takové subjekty nahradit aktuálními.

Jedním z dalších dokumentů je Plán připravenosti obce Raduň na mimořádné události a krizové situace z roku 2015. Dokument vytvořený soukromou firmou APRO Silesia obsahuje pouze základní obecné informace o nastavení systému krizového řízení a ochrany obyvatelstva v ČR. Pro orgány obce je prakticky nepoužitelný při řešení nastalé KS, neobsahuje žádná konkrétní opatření ani řešení. Obec Raduň by se namísto něj měla řídit pouze aktuálním Krizovým plánem ORP Opava (2023), popřípadě může zvážit vytvoření vlastního Krizového plánu.

Dalším významným dokumentem pro obec je Krizová karta obce z roku 2021 (Příloha I.), kterou spolu se starosty obcí vytváří oddělení havarijního a krizového řízení Magistrátu města Opavy.

Karta slouží zejména pro účely starosty obce, aby mohl rychleji a efektivněji realizovat opatření ochrany obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události. Údaje v kartě jsou však velmi stručné a omezené. Kartu je vhodné rozšířit o další informace (bližší specifikace evakuace obce, místo nouzového stravování, nouzové ukrytí apod.) Karta rovněž obsahuje zastaralé kontaktní údaje (např. na starosty okolních obcí).

### Seznam zvláště ohrožených osob v obci Raduň

Žádný z bezpečnostních dokumentů obce neobsahuje seznam obyvatel, kteří trpí zrakovým, sluchovým nebo tělesným/mentálním postižením. Z těchto důvodů je pro potřeby starosty vytvořena „Karta zvláště ohrožených osob v obci Raduň“, jejíž návrh je níže:

Tabulka 18 Návrh karty zvláště ohrožených osob v obci Raduň

<b>KARTA ZVLÁŠTĚ OHROŽENÝCH OSOB V OBCI RADUŇ</b>					
Základní kontakty		Telefon	Funkce	Osoba	
JSDH obce Raduň		728...	Velitel jednotky	Jiří Vykydal	
HZS ÚO Opava		960...	Ředitel	Ing. Kamil Pastuzsek	
		960...	Pracovník KŘ	Ing. Martin Fajka	
Charita Opava		606...	Ředitel	Jan Hanuš	
<b>Seznam zvláště ohrožených osob</b>					
Jméno	Příjmení	Věk	Adresa	Druh postižení	Kontaktní os. (tel.)
Dušan	Benna	43	Krátká 2	těžké mentální	Eva Beková (tel.)
Marta	Říčná	16	Za humny 4	těžké zrakové	Jan Říčný (tel.)
Ivan	Král	93	Hrdinů 133	tělesné (bez pohybu)	Ing. Petr Orel (tel.)
Petra	Bilíková	66	Spojná 56	tělesné (vozík)	Arnošt Bilík (tel.)
Kamil	Mainuš	50	Sokolů 256	lehké mentální	Iva Studená (tel.)
<b>Nouzové přežití</b>					
Zařízení		Adresa	Ubytování	Strava	Kapacita
Senior centrum Opava		Rolnická 24, Opava	Ano	Ano	20
OASA Group		Dohnalová 24, Opava	Ano	Ne	55

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Do karty je možné zařadit i občany, kteří mají pouze vysoký věk, ale žijí sami bez rodin.

Karta zvláště ohrožených osob v obci Raduň je připravena k využití jak pro starostu obce, tak i velitele jednotky JSDH Raduň, popř. i KŠ ORP Opava.

### **10.3 Informační leták pro občany obce Raduň**

Internetové stránky obce v sekci „Obec Raduň“ obsahují sekci „Ochrana obyvatelstva“. V sekci se nacházejí pouze základní obecné informace a pojmy, za kterými následuje popis jednotlivých MU, jež mohou vzniknout na území obce. Článek rovněž velmi okrajově zmiňuje některé základní úkoly ochrany obyvatelstva, mezi které patří také evakuace.

Sekce nezmiňuje pojem evakuační zavazadlo, a tak tedy dalším z návrhů je vytvoření informačního letáku, jež by obyvatelstvo obce Raduň pomohl informovat o problematice evakuace. Seznámí občany s tím, jak se v případě evakuace chovat, a jak si připravit evakuační zavazadlo. Návrh letáku s názvem „Jak na evakuaci?“ je vložen v Příloze II.

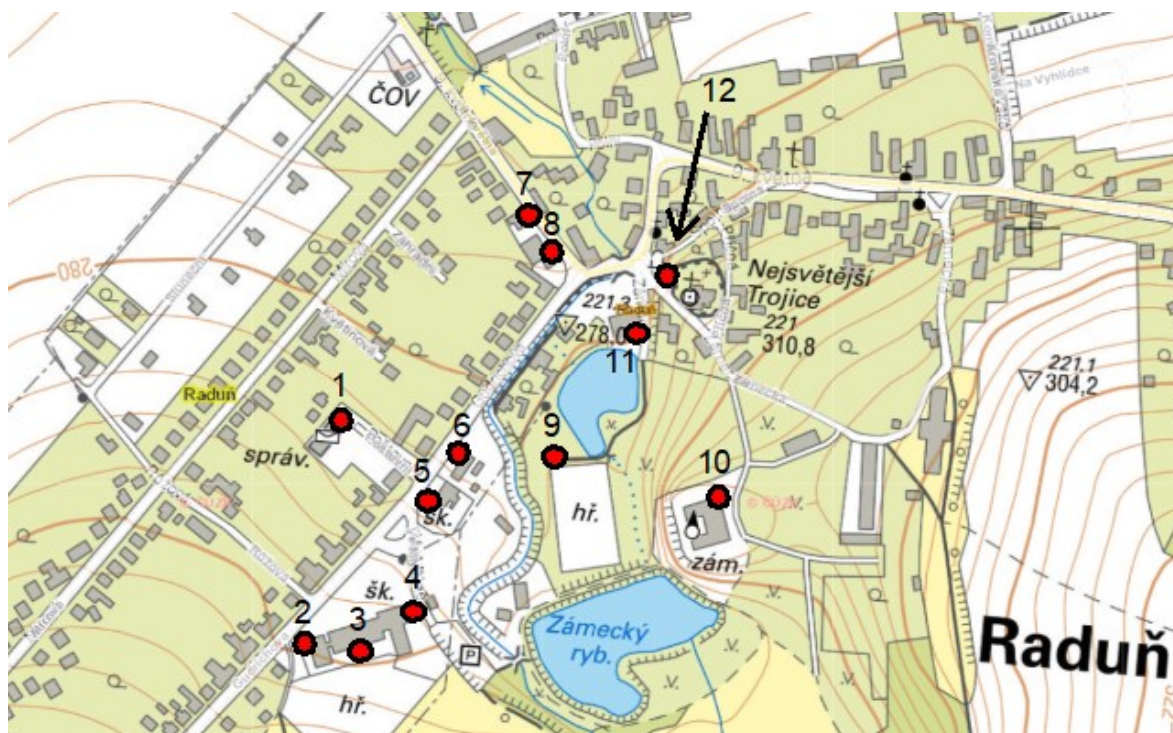
Autor práce vypracoval s aplikací do praxe pro občany obce Raduň informační leták, který je dohledatelný na internetových stránkách obce. Autor se rovněž zasadil o vložení letáku s komentářem do pravidelného tištěného čtvrtletníku obecního úřadu (Raduňský zpravodaj). Pravidelná osvěta občanů obce o evakuační i podobné problematice navyšuje připravenost obyvatelstva na MU, což se v případě potřeby pozitivně projeví při řešení KS na území obce Raduň.

### **10.4 Návrh instalace bezpečnostních kamer v obci Raduň**

Instalace kamerového systému v obci by snížila riziko negativních dopadů na obyvatelstvo v případě výskytu kriminální činnosti v obci. Jedná se zejména o předcházení a odhalování pouliční kriminality, vandalismu, násilných trestných činů, loupeží apod. Bezpečnostní kamery by plnily účel zajišťování bezpečnosti občanů a návštěvníků obce. V případě umístění kamer na objekty, jež jsou majetkem obce, by bylo rovněž sníženo riziko finančních ztrát, které by byly způsobeny jeho poškozením.

Požizování záznamu z bezpečnostní kamer (Dále také jen „BK“) a jeho následné využívání není obci jako subjektu zákoně dovoleno. Úřad pro ochranu osobních údajů tvrdí, že jakékoliv zpracování osobních údajů (v případě BK obrazových záznamů), jež jsou pořízeny pomocí kamer z veřejně přístupných míst (ulice, park apod.) subjektem, který k tomu není ze zákona oprávněn, představuje zasahování do soukromí a osobního života osob, které se ve sledovaném prostoru nachází. Omluvou není ani tvrzení, že záznamy jsou pořizovány pouze za účelem prevence před pouliční kriminalitou, zajištění bezpečnosti

občanů obce apod. Obecní úřad v obci Raduň by pořízené záznamy mohl tedy pouze předat ÚO PČR v Hradci nad Moravicí, který s nimi může nakládat dle vlastního uvážení (Úřad pro ochranu osobních údajů, 2022) Efektivní rozmístění bezpečnostních kamer s největší pravděpodobností zabezpečení na území obce je zobrazeno níže (Obrázek 21).



Obrázek 21 – Návrh rozmístění bezpečnostních kamer v obci Raduň

Zdroj: Magistrát města Opavy, 2023, Vlastní zpracování, 2023

Pozn. Mapa je zobrazena v měřítku 1: 3780

**Kamera 1** – Poštovní 239; zajištění bezpečnosti v místě umístění pobočky České pošty.

**Kamera 2, 3, 4** – Gudrichova 223; umístění 3 kamer na budovu základní školy. Kamera 3 je instalována ze zadní strany budovy tak, aby mohla snímat prostory parkoviště za školou i přilehlá školní sportoviště. Kamera 4 snímá vjezd na parkoviště, kde většinou parkují návštěvníci zámku a oblast před restaurací Pod zámekem.

**Kamera 5** – Gudrichova 40; kamera pořizující záznam v lokalitě před budovou MŠ Raduň a autobusové točny.

**Kamera 6** – Gudrichova 79; snímání prostor před OÚ Raduň.

**Kamera 7 – 9.** května 250; kamera umístěna na požární stanici místní JSDH, kde se nachází také zastávka autobusu č. 218 (Opava – Chvalíkovice).

**Kamera 8 – 9.** května 1; chráněný prostor před prodejnou potravin TEMPO-JO.

**Kamera 9** – Gudrichova 48; oblast areálu místního fotbalového klubu TJ Raduň.

**Kamera 10** – Zámecká 67; instalována na historické budově státního Zámku Raduň.

**Kamera 11** – Zámecká 95; kamera snímá prostor před restaurací Raduňka a cestu k fotbalovému areálu.

**Kamera 12** – Zámecká 43; prostor před Kostelem Nejsvětější Trojice v centru obce.

Umístění bezpečnostních kamer je navrženo tak, aby byly chráněny prostory, kde dochází k nejčastějšímu a největšímu shromažďování většího počtu osob. V potaz je brán také uživatelský význam budov (pobočka České Pošty, prodejna potravin TEMPO-JO), které mohou představovat cíl možných loupeží. Chráněny jsou také historické budovy – místní kostel a zámek či budova OÚ, jakožto hlavního centra administrativy obce Raduň. Návrh neopomíná také zabezpečení budov ZŠ s MŠ Raduň, p.o.

## 10.5 Kontrolní list pro starostu obce Raduň

Kontrolní list (tzv. check-list), je pomůcka sloužící k systematické kontrole, při které dochází k plnění a také odškrtnutí předem specifikovaných opatření. Kontrolní list je třeba v pravidelných intervalech aktualizovat a prověřovat jejich správnost. Obsahuje např. ochranná opatření, postupné procesní kroky, nebezpečné faktory, vlastnosti objektů apod. (CRDR spol. s r.o., 2018). Přerušení dodávek elektrické energie způsobený vichřicí či ledovkou je pravděpodobná KS, která může v obci nastat.

Z tohoto důvodu je navržen následující kontrolní list (Tabulka 19), jež v případě potřeby poslouží starostovi obce Raduň ke srozumitelnému přehledu opatření, které již byly realizovány, nebo které bude muset realizovat v blízké budoucnosti.

Tabulka 19 Kontrolní list pro starostu obce Raduň – část 1

<b>KONTROLNÍ LIST PRO STAROSTU OBCE RADUŇ</b>		
<b>OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ PŘERUŠENÍ DODÁVEK ELEKTRICKÉ ENERGIE</b>		
ANO	NE	Osoby podílející se na řešení krizové situace
		Osoby i jejich příbuzní jsou informováni o přerušení dodávek el. proudu.
Krizové pracoviště disponuje zásobami:		
		Potraviny
		Pitná voda

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023



Tabulka 19 Kontrolní list pro starostu obce Raduň – část 2

<b>KONTROLNÍ LIST PRO STAROSTU OBCE RADUŇ OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ PŘERUŠENÍ DODÁVEK ELEKTRICKÉ ENERGIE</b>	
	Základní léky, hygienické potřeby
	Je zajištěna péče o příbuzné osob, kteří péči potřebují.
	Osoby jsou mobilní pro výkon práce (auto s plnou nádrží, řidičské oprávnění).
	Osoby disponují nabitým mobilním telefonem + nabitou power-bankou.
<b>Varování obyvatelstva</b>	
	Obyvatelstvo obce bylo informováno o přerušení dodávek el. proudu.
	Zvláště ohrožené osoby (jejich kontaktní osoby) byly informovány o přerušení dodávek el. proudu.
	Obyvatelstvo obce je pravidelně informováno (1-2 x denně) o vývoji KS.
<b>Starosta obce</b>	
	Převzal informace o vzniku KS.
	Vyhodnotil situaci a zažádal o relevantní informace od ORP Opava.
	Připravil krizovou dokumentaci obce (Krizová karta obce, Povodňový plán obce Raduň, Krizový plán ORP Opava).
	Připravil přehled sil a prostředků, které jsou využitelné při řešení KS.
	Kontaktoval místní PFO s žádostí o poskytnutí sil a prostředků, které jsou využitelné při řešení KS.
	Kontaktoval oddělení havarijního a krizového řízení MMO s žádostí o poskytnutí sil a prostředků, které jsou využitelné při řešení KS.
	Svolal osoby podílející se na řešení krizové situace.
	Sleduje televizní nebo rozhlasové vysílání (pověřil jinou osobu sledováním).
	Aktivně komunikuje s poskytovatelem elektrické energie pro obec Raduň.
	Organizuje, řídí, koordinuje opatření k řešení KS.
	Zajišťuje veřejný pořádek v obci.
	Zahájil přípravu na možné provedení evakuace obce.
<b>Nouzové přežití v obci Raduň</b>	
	Starosta obce aktivoval budovy sloužící pro NU obyvatelstva.
	Starosta obce zřídil místo NU.
	Starosta obce zřídil místo NS
	Starosta obce zajistil nouzové dodávky pitné vody.

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

V případě potřeby je kontrolní list (po úpravě) využitelný také pro potřeby řešení jiných mimořádných událostí (např. povodně, epidemie aj.).

## 10.6 Informační systém zpráv pro občany obce Raduň

Občané obce Raduň jsou v případě vzniku mimořádné události varováni (informováni) za pomoci místního informačního systému. Dalším ze způsobů je navrhovaný informativní SMS systém, jež každého občana obce informuje formou textové zprávy na mobilní telefon. Systém zaručuje spolehlivé a také rychlé varování o vzniklé KS, která může ohrozit životy a zdraví občanů či jejich majetek.

V dnešním digitálním světě navrhovaný projekt uvítají občané všech generací. Nicméně systém nesmí úplně nahradit současný jednotný systém varování a vyrozumění (JSVV). Je nutné pamatovat na to, že ne všichni občané obce (zejména ti ve vyšším věku) využívají mobilní telefony tak aktivně, jak je v dnešní době zvykem. Systém funguje jako doplňková služba pro občany obce, kteří by se k odběru SMS zpráv dobrovolně přihlásili. Přihlášení probíhá online přes internetový formulář umístěný na webových stránkách obce.

Systém rozesílané informace rozděluje do dvou kategorií:

1. **Varování před nebezpečím**, které ohrožuje životy a zdraví obyvatelstva – do této skupiny je možné zařadit varování před extrémním větrem, povodněmi, epidemií apod.

Příklad SMS zprávy: *„Varujeme občany obce Raduň před rizikem výskytu vichřic na území obce. Dle údajů ČHMÚ se vichřice mohou projevit zejména v podvečerních hodinách a mohou trvat až do brzkých ranních hodin. Omezte svůj pohyb venku a ukotvěte majetek, který by větrem mohl být poškozen. OÚ Raduň.“*

2. **Informativní upozornění**, které neohrožuje životy a zdraví obyvatelstva – jedná se o informace o probíhající cvičení složek IZS na území obce, plánované odstávky pitné vody, plánované přerušení dodávek elektrické energie, dopravní omezení v obci apod.

Příklad SMS zprávy: *„Na území obce Raduň dne 13. 7. 2023 bude dočasně přerušena dodávka elektrické energie. Přerušení potrvá od 12:00 hod do 14:00 hod. Přerušení se týká ulic: Gudrichova, Mírová, Růžová a Zahradní. OÚ Raduň.“*

Obyvatelstvo obce má možnost zvolit zasílání informací nejen formou SMS zpráv, ale také formou emailových zpráv. Pro občany obce je systém bezplatný.

## 10.7 Implementace do praxe

Navržená opatření je nutné zhodnotit z hlediska jejich implementace do praxe. V úvahu byla brána finanční a časová náročnost návrhu. Některá z opatření s sebou nesou také otázky legislativní, aby byla v případě realizace legální a nenapadnutelná z hlediska práva.

**Všeobecná navrhovaná opatření v oblasti významných rizik** – Návrh se skládá z několika různých menších podnávrhů. Většina z nich ale souvisí s nedostatečným vybavením JSDH Raduň, což se může negativně projevit při prováděných zásazích. Návrh je tedy realizovatelný za předpokladu finančních investic do koupi vybavení místních hasičů. Investice by se rovněž musely promítnout do obecního rozpočtu, konkrétně je nutné upravit rozpočtové výdaje na OO a KŘ obce Raduň. Dalšími z podnávrhů jsou také zpevnění břehů potoka v oblasti zámeckého parku a fotbalového hřiště TJ Raduň či zpevnění hráze Zámeckého rybníka. Jde o návrhy, které rovněž znamenají velkou finanční náročnost, jež by musela být spolufinancována dalším subjektem (MŽP, MMR, Evropská unie aj.)

**Aktualizace bezpečnostní dokumentace obce Raduň** – Pro aktualizaci digitálního povodňového plánu obce Raduň (2020) je nutné kontaktovat společnost ENVIPARTNER, s.r.o., která plán vypracovala. Údaje uvedené v Krizové kartě obce (2021) je možné aktualizovat na základě dohody s oddělením havarijního a krizového řízení Magistrátu města Opavy, které se na výrobě karty spolupodílelo. Oddělení provádí začátkem každého nového kalendářního roku aktualizaci vlastního plánu spojení na všechny orgány v obcích na území ORP Opava, a tak disponuje vždy nejaktuálnějšími podloženými informacemi.

Na místě je rovněž debata o rozšíření podpůrných informací v kartě. Vyřazení Plánu připravenosti obce Raduň na mimořádné události a krizové situace z roku 2015, je možné provést okamžitě, pro obec Raduň nemá žádný reálný přínos ani hodnotu. Seznam zvláště ohrožených osob je velmi přínosná pomůcka pro starostu obce Raduň a její zhotovení nebude trvat déle než několik dní. Implementace všech těchto návrhu do praxe je nenáročná časově i finančně.

**Informační leták pro občany obce Raduň (Příloha II.)** – Informační leták je z hlediska implementace do praxe snadno zařaditelný do bezpečnostní dokumentace obce. Leták je možné v tištěné podobě doručit do schránek občanům obce během jednoho dne a v elektronické podobě stále využívat na internetových stránkách obce v sekci ochrana obyvatelstva.

**Návrh instalace bezpečnostních kamer v obci Raduň** – Kamerový systém je z hlediska implementace jeden ze složitějších návrhů. Obec Raduň by pro zmiňovaný projekt musela vymezit poměrně velké množství financí. Další komplikaci představují legislativní normy, jež instalaci kamer na veřejném prostranství doprovází. Obec by celou věc musela konzultovat s právními zástupci a PČR. Jsou to právě zástupci policie, kteří by jako jediní mohli s pořízeným záznamem nakládat, uchovávat ho a využívat pro své potřeby vyšetřování. Důležitá je také otázka, zda by instalace kamerového systému nevyvolala nesouhlas veřejnosti. Zastupitelstvo obce Raduň by mohlo v rámci úvahy nad tímto projektem uspořádat veřejnou debatu občanů v komunitním centru, jež se nachází v budově obecního úřadu.

**Kontrolní list pro starostu obce Raduň** – Kontrolní list je levnou a zároveň účinnou pomůckou navrženou pro starostu obce Raduň. Nabízí se možnost vytvoření těchto listů i pro jiné mimořádné události. Vytvořené kontrolní listy je možné následně vložit do bezpečnostní dokumentace obce, kde jsou v případě potřeby okamžitě připraveny k použití.

**Informační systém zpráv pro občany obce Raduň** – Návrh s sebou nese opět finanční náklady, které pokryjí správu systému rozesílání informativních SMS zpráv, a také cenu samotných textových sdělení, které stanovuje mobilní operátor. Časová náročnost na projekt je vysoká. Je zapotřebí najmout odbornou firmu, jež celý projekt navrhne a poté také zrealizuje. Na místě je opět také konzultace s právními zástupci obce. Občané obce Raduň by ale navrhovaný projekt uvítali, informování o hrozícím nebezpečí přes MIS se jeví jako zastaralé a nepraktické.

## ZÁVĚR

Jedním z trvalých úkolů obce je zajistit bezpečnost občanů na jejím území. Nežádoucí mimořádné události, jež se v obci mohou vyskytnout, se z pohledu svých důsledků projevují jako stresory v občanském systému. Kromě přímých důsledků na chráněné zájmy působí eskalaci jevů ve zranitelných místech. Historie dokazuje, že událostem, které ohrožují chráněné zájmy nelze zcela předcházet. Společnost proto musí svou činnost přizpůsobit podmínkám, kterým bude pravděpodobně v daném čase a prostoru čelit. Zvláštní výzvu pak představují jevy, které jsou nové (např. způsobené klimatickými změnami, tj. tornádo, extrémně vysoké teploty aj.) nebo natolik extrémní, že se s nimi z hlediska pravděpodobnosti nepočítalo (např. pandemie virového onemocnění, válečný konflikt aj.).

Hlavním cílem práce bylo provedení analýzy současného stavu řešení civilní ochrany a krizového řízení ve vybrané obci Raduň. K dosažení tohoto hlavního cíle byly vytyčeny i cíle dílčí, jež byly prací postupně naplněny. Na základě zjištěných poznatků byla navržena vhodná opatření ke zlepšení současné situace v obci, která byla také následně zhodnocena z hlediska implementace do praxe.

Při analýze současného stavu byla za pomoci několika druhů vědeckých metod výzkumu zjištěna celá řada různých poznatků. V obci je dobře nastaven systém krizového řízení. Vzájemná kooperace starosty obce, jednotky sboru dobrovolných hasičů Raduň a obecního úřadů je kvalitně nastavená a vede k rychlým a efektivním reakcím na vzniklé MU. Všechny zainteresované osoby se dlouhodobě znají, všichni společně žijí na území obce Raduň a její osud jim není lhostejný. Analýzou dokumentů byly objeveny značné nedostatky v úrovni zpracování používané bezpečnostní dokumentace na území obce. Plány jsou zastaralé, neobsahují aktuální kontakty ke spojení nebo jsou natolik obecné, že jejich existence je nepodstatná. Úroveň dostupných sil a prostředků na území obce pro řešení MU nedosahuje dostatečné úrovně. Jako prioritní lze označit špatné vybavení JSDH Raduň, která i přes slušný počet výjezdových hasičů často není schopna zásahy pro absenci potřebného vybavení efektivně řešit. Po konzultaci s vedením obce Raduň byly výdaje na aktualizaci vybavení autorem vyčísleny na částku přesahující půl milionu korun.

Největší rizika pro obec dle dostupných zjištění představuje povodeň, požár, zvláštní povodeň, přerušování dodávek elektrického proudu a vichřice. Všechna zmíněná rizika spolu často navzájem souvisí a mohou způsobit na území obce domino efekt MU.

V dnešní době se lidé často upínají k vyhledávání informací na internetu, a tak by aktualizace bezpečnostní tematiky na webových stránkách obce Raduň rozhodně přispěla k lepší informovanosti obyvatelstva v řešené problematice. Pro řadu návrhů v aplikační části práce jsou stěžejní finance. Obec by měla zvážit uvolnění větší částky pro účely opatření ochrany obyvatelstva, zejména v oblasti prevence před hrozcími riziky. Je běžnou praxí, že se lidé bezpečnostními otázkami zabývají až v momentě, když se v jejich okolí objeví nějaká MU a ohrozí životy či zdraví jejich blízkých nebo jich samotných. Bohužel v takových případech bývá často pozdě a naplno se projeví negativní dopady vzniklých situací.

Návrhy z aplikační části práce jsou realizovány do praxe. Informační leták pro občany obce týkající se evakuace je vložen na internetové stránky obce v elektronické podobě. V dalším vydání čtvrtletníku „Raduňský zpravodaj“ (červenec 2023) se leták objeví také v tištěné podobě. Obecní úřad Raduň shledal návrh letáku užitečným a efektivním preventivním opatřením a rozhodl se do zpravodaje zařadit trvalou rubriku „Ochrana obyvatelstva v obci Raduň“, kde se budou objevovat články s podobnou tematikou zacílené na větší osvětu občanů obce. Dalším z realizovaných návrhů je Kontrolní list pro starostu obce Raduň, který je již momentálně zařazen do bezpečnostní dokumentace obce. Spolu s ním dojde do konce léta 2023 k zařazení i ostatních kontrolních listů, které se zaměřují i na ostatní rizikové MU. Starosta obce byl obeznámen se zastaralými informacemi z digitálního povodňového plánu obce Raduň (2020) a Krizové karty obce (2021). Místní obecní úřad také začal zpracovávat kartu zvláště ohrožených osob v obci Raduň, po vzoru autorova návrhu. Vyhotovení karty bude dokončeno rovněž do konce léta 2023. Veškerá další navrhovaná opatření byla autorem předložena vedení obce Raduň.

Zpracovávané téma je v současné době stále více aktuální. Životy obyvatelstva obce Raduň jsou denně ovlivňovány různými událostmi např. selháními, stále modernější technologií, přírodními živly či energetickou nejistotou. Otázka civilní ochrany, krizového řízení a celkové připravenosti obce na MU je tedy významným tématem dnešních dní.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMEC, Vilém, 2013. Metodický manuál pro přípravu specialistů ochrany obyvatelstva. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-129-3

*Analýza hrozeb pro Českou republiku*, 2015. Praha: Ministerstvo vnitra ČR.

BAKER R. Lisa, Loretta A CORRMIER, 2015. *Disasters and Vulnerable Populations: Evidence-Based for the Helping Professions*. New York: Springer Publishing Company. ISBN 978-0-8261-9845-7.

BLAŽEK, Jiří, 2014. *Metodický manuál pro přípravu specialistů ochrany obyvatelstva* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=72&head=180&subhead=501>

BULLOCK, Jane A., George D. HADDOW a Damon P. COPPOLA, 2013. *Introduction to Homeland Security: Principles of All-Hazards Risk Management*. 4th edition. Waltham: MA: Butterworth-Heinemann. ISBN 978-012-4158-023.

CRDR SPOL. S R.O., 2018. *Metody a způsoby hodnocení rizik na pracovišti: Kontrolní seznam – Checklist*. *Dokumentacebozp.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: [https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/metody-hodnoceni-rizik-bozp/#kap\\_3](https://www.dokumentacebozp.cz/aktuality/metody-hodnoceni-rizik-bozp/#kap_3)

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

ČESKO, 1993. Usnesení č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

ČESKO, 1998. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKO, 1999. Zákon č. 106/1999 Sb., ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 39. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 38. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 239/2000 Sb., ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému. In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 73. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 240/2000 Sb., ze dne 28. června 2000 o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 73. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

ČESKO, 2000. Zákon č. 241/2000 Sb., ze dne 29. června 2000 o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 73. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>.

ČESKO, 2000. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení... In: Sbírka zákonů České republiky. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462>

ČESKO, 2001. Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 281/2001 Sb., ze dne 3. července 200, kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 106. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-281>

ČESKO, 2001. Vyhláška č. 328/2001 Sb., ze dne 5. září 2001 o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 127. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>.

ČESKO, 2020. Zákon č. 51/2020 Sb., ze dne 29. ledna 2020 o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu). In. Sbírka zákonů České republiky. Částka 22. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-51>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2023. Obce s rozšířenou působností. *Czso.cz* [online]. [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/rso/obce\\_s\\_rozsirenou\\_pusobnosti](https://www.czso.cz/csu/rso/obce_s_rozsirenou_pusobnosti)

EDUCIUS, Z.S., 2018. Rizika. *Managementmania.com* [online]. Willmington [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/rizika>



ENVIPARTNER S.R.O, 2020. *Povodňový plán obce Raduň*. Raduň. Dostupné také z: <https://www.portalobce.cz/povodnovy-plan/radun>

FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ, 2021. *Evakuace osob*. 2. rozšířené vydání. Ostrava. ISBN 978-80-7385-245-0.

FRANK BOLD, 2015. *Obecně závazné vyhlášky: Co mohou regulovat a jak se liší od nařízení?* *Frankbold.org* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: [https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/normotvorba-obce-a-kraje/normotvorba-obce-a-kraje/rada/obecne-zavazne-vyhlascky-co-mohou-regulovat#Co\\_mohou\\_obecně\\_zavazné\\_vyhlašky\\_regulovat?](https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/normotvorba-obce-a-kraje/normotvorba-obce-a-kraje/rada/obecne-zavazne-vyhlascky-co-mohou-regulovat#Co_mohou_obecně_zavazné_vyhlašky_regulovat?)

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. *Krizové plánování*. *Hzscr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-krizove-planovani-krizove-planovani.aspx>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2023. *System krizového řízení*. *Hzscr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, 2018. *Příručka pro školení starostů* [online]. Praha [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/prirucka-pro-skoleni-starostu-2018-doc.aspx>

HRADIL, Jaroslav et al., 2018. *Základy ochrany obyvatelstva v České republice: odborná monografie*. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení. Uherské hradiště. ISBN 978-80-7454-774-4.

INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA, 2021. *Mezinárodní den Civilní ochrany*. *Hzscr.cz* [online]. Lázně Bohdaneč [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/mezinarodni-den-civilni-ochrany.aspx>

JELŠOVSKÁ, Katarína a Andrea PETERKOVÁ, 2013. *Řešení krizových situací: Metody a jejich aplikace*. Opava. Studijní opory. Slezská univerzita v Opavě.

JORDÁN, Petr, 2023. *Historie*. *Obec-radun.cz* [online]. Raduň [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.obec-radun.cz/obec-radun/o-obci/historie-1/>

JURÁŇOVÁ, Ludmila, 2018. Kanalizace. *Obec-radun.cz* [online]. Raduň [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: [https://www.obec-radun.cz/obec-radun/obci/kanalizace/?ftresult\\_menu=kanalizace](https://www.obec-radun.cz/obec-radun/obci/kanalizace/?ftresult_menu=kanalizace)

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE, 2023. Základní informace občanům z oblasti krizového řízení a obrany. *Jmk.cz* [online]. Brno [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=17734&TypeID=2>

KURZY.CZ, SPOL. S R.O., 2022. Koronavirus Raduň. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/koronavirus/radun/>

LINHART, Petr, 2023. HISTORIE CIVILNÍ OCHRANY: OCHRANA OBYVATELSTVA V ČR. *Hzscr.cz* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pojmy-1-cast.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, 2023. Kritická infrastruktura. *Bezpecnost.praha.eu* [online]. Praha [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/kriticka-infrastruktura>

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY, 2023. *Interní dokumentace města Opavy*. Opava [cit. 2023-04-17].

MĚSTSKÝ ÚŘAD JINDŘICHŮV HRADEC, 2017. Orgány krizového řízení. *Jh.cz* [online]. Jindřichův Hradec [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.jh.cz/cs/krizove-řízení/informace-pro-organy-krizoveho-řízení-orp.html>

MINISTERSTVO VNITRA, 2011. Metodika zpracování krizových plánů. Praha. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>.

MINISTERSTVO VNITRA, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86466-62-0.

MINISTERSTVO VNITRA, 2021. *Modul – A; C; I: Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, Ochrana obyvatelstva, Kritická infrastruktura*. Praha. ISBN 978-80-7616-097-2.

MINISTERSTVO VNITRA, 2023. Informativní počty obyvatel v obcích: Statistiky. *Mvcr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/informativni-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

NAVRÁTIL, Leoš et al., 2010. *Základy medicíny katastrof* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <http://zsf.sirdik.org/index.html>

OBEC RADUŇ, 1995. Vyhláška č. 3/1995 Sb., ze dne 13. listopadu 1995 o zachování klidu, zejména nočního. In. Vyhlášky, zákony a usnesení zastupitelstva obce Raduň. Dostupné také z: <https://www.obec-radun.cz/obecni-urad/vyhlasaky-zakony-a-usneseni-zastupitelstva/>

OBEC RADUŇ, 2007. Vyhláška č. 1/2007 Sb., ze dne 7. května 2007 o nakládání s odpady na území obce Raduň. In. Vyhlášky, zákony a usnesení zastupitelstva obce Raduň. Dostupné také z: <https://www.obec-radun.cz/obecni-urad/vyhlasaky-zakony-a-usneseni-zastupitelstva/>

OBECNÍ ÚŘAD RADUŇ, 2021. *Krizová karta obce* [online]. Raduň [cit. 2023-04-17].

OBECNÍ ÚŘAD RADUŇ, 2022. *Dílčí zpráva o zásahu: Požár*. Raduň [cit. 2023-04-17].

OBECNÍ ÚŘAD RADUŇ, 2022. *Dílčí zpráva o zásahu: Planý poplach*. Raduň [cit. 2023-04-17].

OBECNÍ ÚŘAD RADUŇ, 2022. *Interní dokumentace JSDH Raduň*. Raduň [cit. 2023-04-17].

OBECNÍ ÚŘAD RADUŇ, 2023. *Interní dokumentace obce Raduň*. Raduň [cit. 2023-04-17].

PACINDA, Štefan, 2010. SÍŤOVÁ ANALÝZA A METODA KARS: NETWORK ANALYSIS AND KARS. INSTITUT OCHRANY OBYVATELSTVA. *The Science for Population Protection* [online]. [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/8/56.pdf>

PANDEMIE.CZ, 2023. Epidemie. *Pandemie.cz* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.pandemie.cz/pandemie-vs-epidemie>

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. Důležité zákony. *Psp.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=698>

PROCHÁZKOVÁ, Dana, 2011. *Analýza a řízení rizik*. V Praze: České vysoké učení technické. ISBN 978-80-01-04841-2.

REICHL, Jiří, 2023. Schválen návrh novely zákona o základních registrech a novely krizového zákona. *Mvcr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-16]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/schvalen-navrh-novely-zakona-o-zakladnich-registrech-a-novely-krizoveho-zakona.aspx>

RODRIGUÉZ, Havidán, William DONNER a Joseph E. TRAINOR, 2018. Handbook of Disaster Resaerch. Cham: Springer, ISBN 978-3-319-87509-5.

ŘEHÁK, David a Jana PUPÍKOVÁ, 2015. *Ukrytí obyvatelstva v České republice*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. SPBI Spektrum. Ostrava. ISBN 978-80-7385-152-1.

SADÍLEK, Zdeněk, Barbora PÁLKOVÁ a Štěpán KALAMÁR, 2019. *Krizové řízení a integrovaný záchranný systém*. Praha: Vysoká škola finanční a správní. ISBN 978-80-7408-192-7.

SPRÁVA STÁTNÍCH HMOTNÝCH REZERV, 2023. Systém hospodářských opatření pro krizové stavy (HOPKS). *Sshr.cz* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/system-hopks/>

TERMINOLOGICKÝ SLOVNÍK POJMŮ MV [online], 2022. Praha: Ministerstvo vnitra [cit. 2022-05-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizoverizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>.

UNIVERZITA OBRANY, 2015. *Prediktivní analýzy spolehlivosti a možnosti jejich využití: 60. seminář Odborné skupiny pro spolehlivost: materiály z 60. semináře odborné skupiny pro spolehlivost: Brno, červen 2015*. Brno. ISBN 978-80-7231-425-6.

URBANISTICKÉ STŘEDISKO OSTRAVA S.R.O., 2015. *Územní plán Raduň*. Ostrava. Dostupné také z: <https://www.opava-city.cz/files/cz/nabidka-temat/uzemni-planovani/uzemni-planovani/uzemni-plany-obci-orp-opava/radun/radun-oduvodneni-05-15.pdf>

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ, 2022. K provozování kamer a kamerových systémů: Nejčastější otázky a odpovědi. *Uoou.cz* [online]. Praha [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/k-provozovani-kamerovych-systemu/d-29535>

VIDRIKOVÁ, Dagmar et al., 2017. *Critical infrastructure and integrated protection*. Ostrava: The Association of Fire and Safety Engineering. ISBN 978-807-3851-903.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV BEZPEČNOSTI PRÁCE, V. V. I., 2023. Metody hodnocení rizik. *Znalostní systém prevence rizik v BOZP* [online]. Praha [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://zsbozp.vubp.cz/metody-hodnoceni-rizik>

WORLD HEALTH ORGANIZATION. *Coronavirus Disease (COVID-19)* [online]. 2023 [cit. 2023-01-19]. Dostupné z: [https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab\\_1](https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1)

ZASTUPITELSTVO OBCE RADUŇ, 2023. *Schválený rozpočet obce Raduň na rok 2023* [online]. Raduň [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.obec-radun.cz/obecni-urad/uredni-deska-1/rozpocet-obce-radun-na-rok-2023-986.html?ftresult=rozpo%C4%8Det+2023>

ZÁCHRANNÝ KRUH, 2023. Obecně o požárech. *Zachranny-kruh.cz* [online]. Karlovy Vary [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/pozary/obecne-o-pozarech/co-je-to-pozar.html>

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

BK	bezpečnostní kamery
BR	bezpečnostní rada
ČČK	Český červený kříž
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČOV	čistička odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
EKI	Evropská krizová infrastruktura
EU	Evropská unie
FLKŘ	Fakulta logistiky a krizového řízení
GIS	geografický informační systém
GŘ	generální ředitelství
HOPKS	hospodářská opatření pro krizové stavy
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDH	jednotka sboru dobrovolných hasičů
JSVV	jednotný systém varování a vyrozumění
KI	kritická infrastruktura
KOPIS	krajské operační a informační systému
KP	krizový plán
KŘ	krizové řízení
KS	krizová situace
KŠ	krizový štáb
MDPO	městský dopravní podnik
MF	ministerstvo financí

---

MIS	místní informační systém
MSK	Moravskoslezský kraj
MU	mimořádná událost
MV	ministerstvo vnitra
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NL	nebezpečné látky
NP	nouzové přežití
NS	nouzové stravování
NU	nouzové ubytování
NZPV	nouzové zásobování pitnou vodou
OR	obecní rozpočet
ORP	obec s rozšířenou působností
OÚ	obecní úřad
PKP	plán krizové připravenosti
PS	Poslanecká sněmovna
SaP	síly a prostředky
SmVak	Severomoravské vody a kanalizace
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
ÚO	územní odbor
ÚSÚ	Ústřední správní úřad
ZaLP	záchranné a likvidační práce
ZHN	zbraně hromadného ničení
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
ŽP	životní prostředí

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

Obrázek 1 Znak civilní ochrany.....	19
Obrázek 2 Znak civilní ochrany na evakuačním centru v Opavě.....	20
Obrázek 3 Mapa obce Raduň.....	43
Obrázek 4 Potok Raduňka .....	45
Obrázek 5 Mapa významných objektů v obci Raduň.....	47
Obrázek 6 Graf počtu výjezdu JSDH Raduň a jejich charakter v letech 2017-2022.....	52
Obrázek 7 Místní informační systém (obecní rozhlas) v obci Raduň.....	54
Obrázek 8 Elektronická siréna v obci Raduň.....	54
Obrázek 9 Shromaždiště za obecním úřadem v obci Raduň .....	55
Obrázek 10 Evakuační středisko Opava .....	56
Obrázek 11 Část náhradních postelí ke složení .....	57
Obrázek 12 Kuchyň Evakuačního centra v Opavě .....	58
Obrázek 13 – Graf rozpočtu výdajů na OO a KŘ obce Raduň na rok 2023.....	62
Obrázek 14 Zvýšená hladina potoku Raduňka v roce 2020 .....	65
Obrázek 15 Místní hasiči zasahující při povodních v roce 2020 .....	65
Obrázek 16 Požár na ulici 9. května v roce 2022 .....	66
Obrázek 17 Graf vývoje počtu nakažených COVIDEM-19 na území obce Raduň .....	67
Obrázek 18 Graf nejpravděpodobnější hrozících MU v obci Raduň.....	71
Obrázek 19 Analýza stromu poruch .....	75
Obrázek 20 Graf souvztažnosti KARS .....	79
Obrázek 21 – Návrh rozmístění bezpečnostních kamer v obci Raduň.....	87



**SEZNAM TABULEK**

Tabulka 1 Přehled krizových situací – část 1 .....	32
Tabulka 2 Krizové stavy a způsob jejich vyhlášení – část 1 .....	33
Tabulka 3 Vývoj počtu obyvatelstva v obci Raduň.....	44
Tabulka 4 Zastupitelé obce a jejich funkce – část 1 .....	48
Tabulka 5 Pracovní skupina pro řešení mimořádných událostí.....	49
Tabulka 6 Výjezdová jednotka JSDH Raduň .....	50
Tabulka 7 Výjezdy JSDH Raduň.....	51
Tabulka 8 Podnikající fyzické osoby využitelné pro řešení MU v obci.....	52
Tabulka 9 Koncové prvky JSVV v obci Raduň.....	53
Tabulka 10 Síly a prostředky dostupné v obci Raduň .....	60
Tabulka 11 Rozpočtové příjmy obce Raduň na rok 2023 .....	61
Tabulka 12 Rozpočtové výdaje obce na OO a KŘ na rok 2023 .....	62
Tabulka 13 Kontrolní list – část 1 .....	70
Tabulka 14 Analýza „Co se stane, když“ nejpravděpodobnějších MU v obci Raduň – část 1 .....	72
Tabulka 15 Legenda k analýze stromu událostí (ETA) .....	74
Tabulka 16 Tabulka souvztažnost rizik .....	76
Tabulka 17 Tabulka koeficientů aktivity a pasivity.....	78
Tabulka 18 Návrh karty zvláště ohrožených osob v obci Raduň .....	85
Tabulka 19 Kontrolní list pro starostu obce Raduň – část 1 .....	88

**SEZNAM VZORCŮ**

- (1)  $\sum K_{ARb} / (x - 1) * 100$  [%] výpočet koeficientu aktivity  $K_{ARb}$  pro jednotlivá rizika  $R_b$  (Jelšovská a Peterková, 2013)
- (2)  $\sum K_{PRb} / (x - 1) * 100$  [%] výpočet koeficientu pasivity  $K_{PRb}$  pro jednotlivá rizika  $R_b$  (Jelšovská a Peterková, 2013)
- (3)  $O1 = [(K_{ARb \max} - K_{ARb \min}) / 100 * 80$  výpočet hodnot pro osu aktivity (Jelšovská a Peterková, 2013)
- (4)  $O2 = [(K_{PRb \max} - K_{PRb \min}) / 100 * 80$  výpočet hodnot pro osu pasivity (Jelšovská a Peterková, 2013)

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Krizová karta obce

Příloha P II: Informační leták

## PŘÍLOHA P I: KRIZOVÁ KARTA OBCE

KRIZOVÁ KARTA		Raduň			1 190 obyvatel
<b>1. Základní kontakty</b>					
Subjekt	Příjmení, jméno	Funkce	Telefon		
			pracoviště	mobilní	
ORP	Opava	Ing. Tomáš Navrátil	primátor	553 756 200	778 777 815
	Opava (KŠ ORP Opava)	Ing. Roman Otíпка	vedoucí od. bezpečnosti	553 756 635	604 229 400
Sousední obce	Vršovice	Jiří Urbanec	starosta	553796224	602 705 256
	Chvalíkovice	Radim Hlaváč	starosta	553787224	725 146 530
Hasiči	Územní odbor Opava	plk. Ing. Kamil Pastuszek	ředitel	950 745 110	724 178 456
		kpt. Ing. Martin Fajka	krizové řízení	950 745 113	724 178 435
		OPIS HZS v IBC Ostrava			950 739 850
	stanice Opava	mjr. Ing. Petr Serafin	velitel	950 745 170	723 045 527
JSDH obce	Jiří Vykydal	velitel		724 183 286	
<b>2. Tísňové linky</b>					
Hasiči: 150		Zdrav. záchranná služba: 155		Policie: 158	
Elektrína: 840 850 860	SmVaK: 840 111 125	Telefonní poruchová služba: 800 184 084	Plyn: 1239	Povodí Odry 596657511 Vladan Pivovarník 602727868	
<b>4. Rizika v obci</b>					
Druh rizika	Zdroj rizika	Poznámka			
Přivalové deště	voda z okolních pozemků obce	potok Raduňka – ulice Gudrichova, 9. květen, Polní			
<b>5. Varování a informování obyvatel obce</b>					
Prostředek	Umístění	Ovládání		Poznámka	
		dálkové	místní		
Sírěny	1x elektronická siréna	HZS	ano	hasičárna	
Rozhlasy	obec	ano	obecní úřad	pokrytí celé obce	
<b>6. Evakuace</b>					
Důvod EVA	Počet osob	Místo shromáždění (evakuační středisko)	Zajištění dopravy		
Nelze předpokládat		Obecní úřad	vlastní + obec		
Nezapomenout na zrakově, sluchově a tělesně postižené osoby	Místo nouzového ubytování		Počet osob		
	tělocvična ZŠ Raduň		200		
<b>7. Možnosti a kapacity obce pro řešení krizových situací a dalších mimořádných událostí</b>					
Firma (osoba)	Oblast použití	Kapacita/druh	Telefon	Poznámka	
Zahradnictví Raduň	nakladač, traktor, vlečka		777 195 464	Pavla Rubá	
Radim Lichovník, Raduň 152	jeřáb, plošina		608 930 930	Radim Lichovník	
<b>Školská zařízení v obci + další (sociální atd...)</b>					
ZŠ Raduň		250	606 346 024	Dita Dragonová	
MŠ Raduň		50	737 815 172	Hana Říčná	
<b>Pracovní skupina pro řešení mimořádných událostí na obci</b>					
Přemysl Schindler starostka 722 935 409	Daniel Pišala místostarosta 602 383 610	Kateřina Pišalová pracovnice OÚ 777 293 777	Jiří Vykydal Velitel jednotky 724 183 286	Pavel Majíček člen ZO 604 460 989	
Další důležité informace: Raduň – Hájenska č. 56, usedlost v lese ve Vršovicích.					

Zdroj: Obecní úřad Raduň, 2021

## PŘÍLOHA P II: INFORMAMČNÍ LETÁK

## JAK NA EVAKUACI?

## INFORMAČNÍ LETÁK PRO OBČANY OBCE RADUŇ



## Zásady evakuace a evakuačního zavazadla

- Dodržuj pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci.
- Vnímej informace o evakuaci (o tom, co se stalo a co dělat dále) z místního rozhlasu či z mimořádného zpravodajství hromadných informačních prostředků (rozhlas, TV).
- Připrav si evakuační zavazadlo a včas se dostav na určené místo, kde se nech zaregistrovat.
- Každá osoba by měla mít pouze jedno evakuační zavazadlo.
- Evakuační zavazadlo označ štítkem nebo kartou se svým jménem, příjmením a bydlištěm.
- Mějte evakuační zavazadlo připravené předem!

## Evakuační zavazadlo

- Osobní doklady, psací potřeby (dopisní obálky se známkami).
- Léky a zdravotní pomůcky (osobní léky, obvazy a další vybavení běžné lékárničky, dezinfekce, sterilní rukavice, respirátor, roušku).
- Brýle či kontaktní čočky v případě potřeby.
- Osobní doklady a drobné cennosti (OP, pas, rodný list, průkaz pojištěnce, hotovost, platební karty, důležité smlouvy).
- Sezónní oblečení (náhradní oděv, prádlo, obuv, pláštěnka).
- Přiměřenou zásobu prostředků osobní hygieny a hygienických potřeb.
- Spacák, deku, karimatku (nafukovací lehátko).
- Jídelní nádobí, potřeby na šití, kapesní nůž, otvírač na konzervy.
- Mobilní telefon, nabíječku, popřípadě power-banku.
- Základní (trvanlivé) potraviny na 2-3 dny, včetně nápojů.
- Kapesní svítilnu + náhradní baterie, svíčky, zapalovač nebo zápalky.
- Doporučuje se přenosný rozhlasový přijímač + náhradní baterie, píšťalka, předměty pro vyplnění dlouhé chvíle (např. stolní společenská hra, knížka).



Evakuační zavazadlo



Místo shromáždění pro plošnou evakuaci za OÚ na Gudrichově ulici

VÍCE NA: [OBEC-RADUN.CZ/OCHRANA-OBYVATELSTVA/](http://OBEC-RADUN.CZ/OCHRANA-OBYVATELSTVA/)